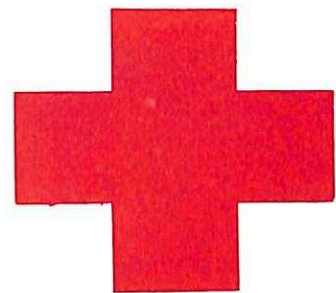

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1985

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
1985

Η ΝΟΥΒΕΛΑ ΤΟΥ «Ε.Ε.Σ.Ν.»

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΣΤΟΡΑ

Τοῦ Α. ΜΑΝΖΙ

Μετάφραση
ΖΗΣΙΜΟΥ ΒΙΡΒΙΛΛΗ

5

Είπε ο Κρίφ.

Ήφαξαν γιά νά βροῦν καμιά ρίζα νά μασησουν.
Ανάμεσα στά δέντρα ἀκουγόταν ἓνα ἀπαλό ψιθύ-
ρισμα, ἓνα μουρμουρητό ἀνάλαφρο. Τό δάσος ἐτοιμα-
ζόταν νά δεχτεῖ τό νερό.

— Νά το! φώναξαν οἱ δυό κάστορες.
Ἄλλ' ἡ φωνή τους πνίγηκε ἀπό ἓνα βαθύ ἀντίλαλο.
Τρεῖς τέσσερες φορές ἡ Γιάγκι μουρμούρισε, ξεφύ-
σῃσε καί σαίτεψε μέ τά βλέμματά της τή γῆ. Ἐπειτα
σώπασε.

Κανείς δέν κουνιόταν. Ἀκουγόταν μόνο ἡ Ταρλαί, ὁ
καταστροφῆας. Ἐπειτα, μ' ἓνα βαθύ μουρμουρητό, ἡ
Γιάγκι ἐπιτέθηκε. Δέν ἔστειλε καμιά προφυλακή.
Ἐπιτέθηκε μ' ὅλες της τίς δυνάμεις.

Ἡ βροχή ἔπεσε καταρράκτης. Οἱ δυό κάστορες,
παρ' ὅλο πού ἦταν ἀρκετά κοντά ὁ ἓνας στόν ἄλλο,
δέν μπορούσαν νά ἰδωθοῦν.

Μέ λίγα λόγια ἡ γῆ χόρτασε καί χιλιάδες ρυάκια
ἄρχισαν νά φιδοσέρνονται ἀνάμεσα στούς κορμούς
καί νά χάνονται μέσ στούς χαμηλοῦς θαμνώνες, ἄλλα
πέφτοντας μέσ στό ποτάμι κι ἄλλα τρέχοντας μέσ στό
δάσος.

Λίγο πιο πέρα γινόταν ὁ πόλεμος μέ τήν Ταρλαί. Τό
νερό εἶχε ἐπιτεθεῖ ἀπ' τά ψηλά, μά κι ἡ φωτιά εἶχε
ὀχυρωθεῖ σέ ἀδιαπέραστες τοποθεσίες. Μέσα ἀπό
τίς κουφάλες μερικῶν κορμῶν κραύγαζε καί μούγκριζε
ὕψωνοντας τίς ἀχόρταγες γλώσσες πρὸς τά κοντινά
δέντρα, χρησιμοποιώντας τοὺς θάμνους γιά νά φτάσει
στά μακρινά. Ἡ Ἐλκα τήν κυνηγοῦσε ἀπὸ πάνω, ἐνῶ
τά ρυάκια σκόρπιζαν στίς πιο ἀπρόσβλητες ἀπ' τά
ἄνω γωνίες καί συνέχιζαν τή μάχη.

Ὁ πάταγος τῆς τρομερῆς αὐτῆς μάχης ἔπνιγε κάθε
οὐρλιασμα.

Ἡ Ταρλαί, χάνοντας διαρκῶς ἔδαφος, ἔβραζε ἀπὸ
θυμό κι ἀπὸ λύσσα. Ἡ Ἐλκα ἔβραζε κι αὐτή γιά δίκαιη
ἐκδίκηση.

Αὐτά γίνονταν στίς πρώτες γραμμές. Στό κέντρο, ἡ
μάχη ἦταν πιο ἄγρια. Ἐδῶ ἡ Ταρλαί βασιλευε σάν
ἀφέντρα, καί ἡ Γιάγκι ἔπρεπε νά τήν πολεμά. Ἡ

— Ὁ Κρίφ!
Χτύπησε τό σύνθημα τῆς ἀπάντησης καί περίμενε.
Μετά ἀπό λίγο ὁ φίλος του πληρίασε.

— Εὐτυχῶς γλιτώσες, Γκρόγκ, φώναξε ἀναστενάζον-
τας μέ ἀνακούφιση.

— Τί συνέβη στό χωριό;

— Φύγανε ὅλοι. Ἀκολούθησαν τό ρέμα γιά νά
φτάσουν ἐκεῖ πού ἡ Ταρλαί ἔχει πιά περάσει. Ἐγώ
ἤρθα νά σέ φωνάξω. Ἡ Ταρλαί ἔχει καταβροχθίσει
πολλές καλύβες καί πολλοὺς συντρόφους.

— Μά αὐτή δέν περπατά πάνω στό ποτάμι, φώναξε
ὁ Γκρόγκ.

— Ἡ Ταρλαί ὄχι, μά ὁ Λάργκ, ὁ καπνός, καί ἡ Στίρ, ἡ
ζέστη, ναί. Κοίτα μέ καλά, Γκρόγκ.

Ἐκεῖνος τόν κοίταξε. Τό ὄμορφο, γυαλιστερό κι
ἀστραφτερό μαντώ, ἡ περηφάνια τοῦ φίλου του, ἦταν
ὅλο τσουρουφλισμένο.

— Αὐτή εἶναι δουλειά τῆς Στίρ, ἐξήγησε ὁ Κρίφ.

— Τί θά κάνουμε;

— Ἀς προχωρήσουμε ὥσπου νά πεθάνει ἡ Ταρλαί.

Ξεπέρασαν τόν τόπο πού κατοικοῦσε πρὶν ἀπὸ
λίγο ὁ Γκρόγκ, καί προχώρησαν, χωρίς νά συναντή-
σουν οὔτε ἓνα ζῶο. Ἐξί μέρες ξέφευγαν ἀπ' τή
φωτιά. Στό τέλος τῆς ἑκτῆς μέρας ὁ Γκρόγκ φώναξε:

— Κοίταξε, Κρίφ! Ἡ Γιάγκι, τό σύννεφο.

— Ἐπιτέλους!

— Ἡ Ἐλκα κουράστηκε ἀπ' τήν Ταρλαί καί τώρα θά
πολεμήσει τόν καταστροφῆα.

Φαίνονταν στόν ὀρίζοντα ἓνα λεπτό σύννεφο. Προ-
χωροῦσε ἀνάλαφρα καί γρήγορα· μά πίσω του μιά
μπόρα μαύρη, φουσκωμένη, ἐρχόταν ἀργά καί κατά-
πυκνη.

— Ἡ Ταρλαί εἶναι ἀρκετά πίσω. Ἀς σταματήσουμε,

(Συνέχεια στή σελ. 34)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: Ἀλκιβιάδου 4 - Τηλ. 88.32.351

Α' Περίοδος 1924 - 1941

Β' Περίοδος - Ἔτος 406 - Ἀρ. τεύχους 5
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1985

Ἐπιτροπή Συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ
ΑΛΕΞ. ΤΣΟΥΚΑΝΕΛΗΣ, ΜΙΧ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΒΛΑΧΟΣ, ΔΗΜ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΣ

Υπεύθυνος συντάξεως
Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ
(Δημ. Μπισκίνη 57 - 59, Ζωγράφου)

Υπεύθυνος ἐκδόσεως
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ
(Ἀχαρνῶν 278 - Ἀθήνα)

Υπεύθυνος τυπογραφείου
Γ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ
(Λεοντίου 23 - Ἀθήνα Τ.Τ. 405)

Στήν ἀλληλογραφία σας μέ τό περιοδικό μας πρέπει
να σημειώνετε μαζί μέ τή διεύθυνση: Ἀλκιβιάδου 4 -
Ἀθήνα τόν κωδικό: 104 39

Τιμή φύλλου δρχ. 20
Ἔτησια συνδρομή
Ἐσвт. δρχ. 160
Ἐξωτ. £ 3 ἢ \$10

Ἐμβάσματα - συνεργασίες
Ε.Ε.Σ.Ν.

Ἀλκιβιάδου 4, Ἀθήνα

Ἐξώφυλλο:
Διεθνές
Ἔτος Νεότητος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Ἡ θυσία τοῦ Κάστορα	2
Ἄρθρο Προέδρου Ε.Ε.Σ. κ. Λ. Καμπάνη	4
Μήνυμα Παναγ. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ κ.κ. Δημητρίου	5
Ν. Σημηριώτη: Σάλπισμα (ποίημα)	6
Ἐγκύκλιος Ε.Ε.Σ. γιά τόν ἑορτασμό τοῦ Διεθνούς ἔτους Νεότητος	7
Ἄθων. Κ. Ἀρβανίτη: Τό παιδί κι ἐμεῖς	8
Δημ. Κ. Κουτσουλέλου: Μέ τά νιάτα στή δημιουργία	9
Δημ. Χριστοπούλου: Νεότητα καί Ἀθλητισμός	11
Καθηγ. Ὁρ. Λουρίδη: Ὁ Χριστός καί ἡ Νεότης	12
Ἰω. Μπαλαφούτα: Ἡ ἐποχή μας, οἱ νέοι καί οἱ ἐκπαιδευτικοί	14
Μιχαήλ Παπαβασιλείου: Ὁ μεγάλος τῶν γονίων ρόλος	16
Τοῦ ἴδιου: Συμπεριφορά πού ξαφνιάζει	17
Δημ. Κ. Κουτσουλέλου: Ὁρθρος ψυχῶν	19
Ὁ Κωστής Παλαμάς γιά τή μαθητική του ζωή	20
Σταύρου Μάνεση: Ἔθιμα τοῦ Ἰανουαρίου	21
Ἀρχιμ. Δανιήλ Ἀεράκη: Ὁ Μ. Βασίλειος γιά τόν χρόνο	24
Καθηγ. Γ.Ι. Κουρμούλη (+): Πίνδαρος	28
Καθηγ. Ὁρ. Λουρίδη: Τό παιδικό παραστράτημα καί ἡ ἐγκληματικότητα τῶν νέων	31
Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πρὸς τοὺς μαθητές	33
Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος πρὸς τήν ἐλληνική νεότητα	34
Ἐλεύθερος Ὁρεσ	23, 26, 27
Ἐλάτε νά παίξουμε	30
Ἀπό τή δράση τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.	36

CONTENTS

This issue is dedicated to the National
Year of Youth (1985) with articles by the President of the
G.R.C. and the members of the G.R.C.Y. council. Also contains
a message by the Oecumenical Patriarch, games, narratives
etc.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Ἀπό παραδρομή στό προηγούμενο τεῦχος ἀναγρά-
φηκε τό ὄνομα τοῦ Ἀναπλ. Γεν. Γραμματέα τοῦ Ε.Ε.Σ. κ.
Χαρ. Μαστρογιάννη ὡς Γεν. Γραμματέα καί παραλεί-
φθηκε τό ὄνομα τοῦ Γεν. Γραμματέα τοῦ Ε.Ε.Σ. Ναυάρ-
χου κ. Γκολφίνου Πετρεζά. Ζητοῦμε συγγνώμη.

Τήν ανατολή του καινούργιου χρόνου σκίασαν και πάλι αλληπάλληλα κρούσμα-
τα βίας, έγκληματικότητας, πολεμικών συρράξεων, που καθιστούν έφιαλτική τή
ζωή του ανθρώπου και άβέβαιο τό μέλλον του. Μοναδική έλπίδα στον συννεφια-
σμένο ορίζοντα ή νεότητα, ή χρυσή έλπίδα της 'Ανθρωπότητας, γι' αυτό και ύ-
πῆρξε λίαν εϋστοχος ό καθορισμός από τον 'Οργανισμό 'Ηνωμένων 'Εθνών του
1965 ως Διεθνούς "Έτους Νεότητας.

'Ο 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός, ό όποιος πάντοτε επιδεικνύει ιδιαίτερο
ένδιαφέρον για τή νεότητα και γαλουχεί από τά μαθητικά τους χρόνια τά
'Ελληνόπουλα μέ τά ιδεώδη της αλληλοβοήθειας, του ανθρωπισμού και του άλ-
τρουϊσμού θά συμμετάσχει στο Διεθνές "Έτος Νεότητας μέ σειρά έκδηλώσεων.
'Η άρχή γίνεται μέ τό παρόν άφιέρωμα του λαμπρού περιοδικού του 'Ελληνι-
κού 'Ερυθρού Σταυρού Νεότητας, τό όποιο μέ άπόφαση της 'Εφορείας του συγ-
κροτήθηκε από είσηγήσεις μελών της, που καλύπτουν αξιόλογες πτυχές του θέ-
ματος.

'Η μεγάλη έρυθροσταυρική μας όργάνωση άποδίδει ιδιαίτερη σημασία τόσο
στη σωστή διαπαιδαγώγηση της νεότητας όσο και στην ύπαρξη των παισίων
έκείνων που διασφαλίζουν τήν άπρόσκοπτη ανάπτυξη της και τήν όμαλή έντα-
ξη της στην κοινωνία. Κι άκόμη πιστεύει ότι μέ τή βελτίωση του πολιτιστι-
κού και πνευματικού επιπέδου των νέων, πολλά από τά δεινά που μαστίζουν
τήν 'Ανθρωπότητα θά έκλειψουν.

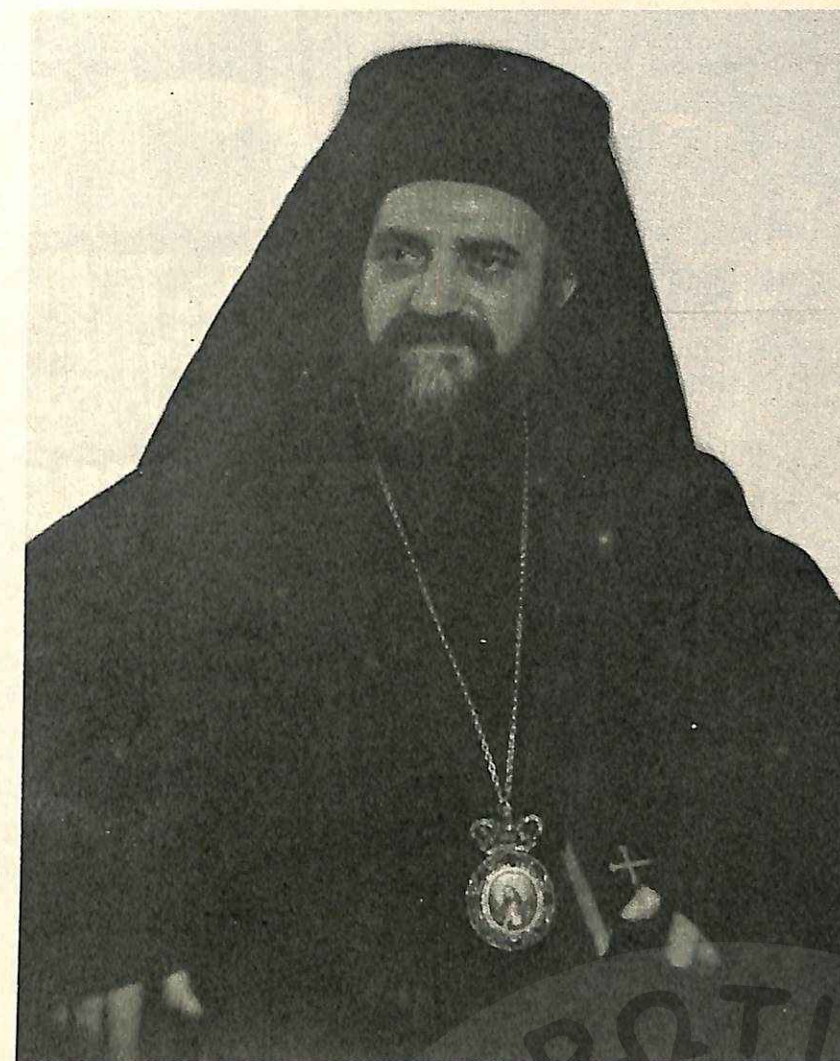
Γιά τον λόγο αυτό χαιρετίζουμε έγκαρδώς τό άφιέρωμα του "Ε.Ε.Σ.Η." στο
Διεθνές "Έτος Νεότητας και καλούμε τους έρυθροσταυρίτες νέους νά γίνουν
πρωτοπόροι για ένα καλύτερο αύριο, για ένα ήρηνικό κόσμο, για ένα άνθρωπι-
νότερο μέλλον.

Ταυτόχρονα εύχόμαστε σέ όλους τό νέο έτος νά είναι έτος χαράς, δημιουρ-
γίας και προκοπής.

Α. Καμπάνης

Α. ΚΑΜΠΑΝΗΣ

Πρόεδρος του 'Ελληνικού
'Ερυθρού Σταυρού

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 1984

**'Ο Παναγιώτατος Οίкуμενικός
Πατριάρχης
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ για τή Νεότητα**

«... Ουδέποτε άλλοτε οι νέοι ήσαν τόσο άφορήτως έπιφορτισμέ-
νοι μέ τσαούτα προβλήματα και τσαούτας άγχώδεις καταστάσεις και
ουδέποτε άλλοτε εξωθούντο τόσο πιεστικώς προς ήθικοκοινωνι-
κάς άτασθαλίας και άκρότητας. Ουδέποτε δέ άλλοτε, προσέτι, αι
δυνάμεις του κόσμου τούτου είχαν επεκτείνει τόσο επιμόνως τά
διαστρεβλωτικά διά τάς συνειδήσεις δίκτυά των προς τά πλήθη των
νέων, ώστε σήμερα τά μείζονα κοινωνικά έκτροπα, οία τά
ναρκωτικά, ή έκλυσis των ήθών, αι πράξεις βίας κλπ. νά είναι τά
κύρια γνωρίσματα της άποκαλούμενης «έπαναστατημένης νεότη-
τος».

'Αλλ' έξ έτέρου, δέον νά όμολογηθ ή και τοϋτο, ότι και ουδεμία
άλλη κατηγορία ανθρώπων σήμερα, πλην της ύπολογισίμου ύγιους

μερίδος των νέων προσφέρεται μέ τόσον πλούσιον αισθηματισμόν,
μέ τόσοσιν όραματισμούς και έφέσεις, μέ τόσας εύγενείς ανατά-
σεις και επιδιώξεις, μέ τόσον δυναμισμόν, πίστιν, διάθεσιν και
αυθόρμητον φοράν προς ό,τι είναι καλόν, ύψηλόν, εύγενές και
ώραιον.

'Η παρέκκλις από της εύθείας όδοϋ δημιουργεί τάς προϋποθέ-
σεις της φαυλότητος της ζωής. 'Η έμμονή, άντιθέτως και ή
πιστότης εις τά όσια και ιερά των άθανάτων θεσμικών ιδεωδών, οία ή
πατρίς, τό γένος, ή οικογένεια, τό σχολείον, ή 'Εκκλησία και ό,τι
άλλο συνοδοιπορεί προς τάς μεγάλας και παραδοσιακάς αρχάς και
άξίας της ζωής, εξασφαλίζουν τήν άθίαστον και άσφαλή πορείαν των
νέων προς τήν κατάκτησιν των ύψηλών στόχων της ζωής.

ΣΑΛΠΙΣΜΑ

Χτυπάτε φλογερές καρδιές στά νέα κορμιά, κτυπάτε!
Χέρια ιερά της Όμορφιάς, τρανά πυργώστε κάστρα,
κι' έσείς, ώ μάτια, εκεί μακριά κ' εκεί ψηλά κοιτάτε,
μακριά, πού ανθούν όνειρατα, ψηλά, πού φέγγουν άστρα!

Γιά γόνατα πού τρέμουνε δέν είναι έδώθε δρόμοι!
Η κάθε πέτρα, ενός θεού τά θήματα κρατάει!
Ήλιος δέ βγαίνει έδώ γιά τίς ψυχές πού δέρνουν τρόμοι,
κι όσοι δέ φτάνουν τίς κορφές, σ' άφεγγα ρεύουν χάη.

Έδώ είν' ή Έλλάδα! Άθάνατη, κι άγνή, κι ωραία, και νέα,
παντοινή, άκατάλυτη από τριάντα αιώνες,
τί τραγουδούσαν τ' άρματα, οί Όμηροι, του Άχιλλέα,
και σμίλευαν στό μάρμαρο, οί Φειδίες, Παρθενώνες!

Ω νειάτα!... Ω μάτια, ώ θόστρυχοι, κι ώ χείλη, ώ στήθια, ώ χέρια!
Χέρια βαριά άπ' τ' άμόλευτο της νειότης τό χρυσάφι,
μήν τό σκορπάτε άστόχαστα στίς στράτες και σ' άγέρια.
Γιά τούς όνομαστους νεκρούς έδώ δέν είναι τάφοι!

Έδώ γεννήθηκε ή Τιμή, ή Πατρίδα, ή Πίστη, ή Δόξα,
κλήρα βαριά του άρχαίου κορμού γιά τά καινούρια φύτρα!
Μπρός σας, ώ χέρια, ως δράξετε τά νικητήρια τόξα,
παραμερίζει ό Θάνατος, κ' ή Μοίρα ή καταλύτρα!

Χέρια ιερά της Όμορφιάς, τρανά πυργώστε κάστρα,
κι' έσείς, ώ μάτια, εκεί μακριά κ' εκεί ψηλά κοιτάτε,
μακριά, πού ανθούν όνειρατα, ψηλά, πού φέγγουν άστρα!...
Χτυπάτε, φλογερές καρδιές στά νέα κορμιά, χτυπάτε!

Ν. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΤΟΥΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Η παρακάτω έγκύκλιος έχει άποσταλεί στους Προέδρους των Τμημάτων και Έπιτροπών Ε.Ε.Σ. και Έκπαιδευτικούς Λειτουργούς της χώρας από τόν Ε.Ε.Σ.Ν. Σχετική έγκύκλιος στάλθηκε και στους Έρυθροσταυρικούς Συλλόγους Νεότητων των ξένων χωρών γιά τόν έορτασμό του Διεθνούς Έτους Νεότητος.

Με τήν άνατολή του Νέου Έτους 1985, άπευθύνου-με έγκάρδιο χαιρετισμό και εύχόμαστε όλόψυχα κάθε εύτυχία, σέ σās και τούς έκλεκτούς συνεργάτες σας.

Σās γνωρίζουμε, ότι, σύμφωνα με άπόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Ήνωμένων Έθνών, τό 1985 έχει όρισθεί ως Διεθνές Έτος Νεότητος. Η άνθρωπι-τητα όλόκληρη έχει τήν εύκαιρία νά μελετήσει συστη-ματικότερα, νά συνειδητοποιήσει έντονότερα και νά επιλύσει άσφαλέστερα τά φλέγοντα προβλήματα των νέων γιά τή δημιουργία εύτυχέστερου μέλλοντος.

Άπ' όλα τά σύγχρονα προβλήματα τό κρίσιμότερο γιά τή ζωή και τήν ύπόσταση της άνθρωπότητας είναι ή όρθή κατεύθυνση της Νεότητος, πού, κατά τά τελευταία χρόνια, κατέχει τό έπίκεντρο του ένδιαφέ-ροντος όλων των Λαών της Γής. Πρώτο μέλημα κάθε Έθνους είναι ή στοργική μέριμνα γιά τούς νέους, πού άποτελούν τήν έλπίδα και τό μέλλον του γιά κάθε αναγέννηση.

Γιά τήν Πατρίδα μας ή άνωτέρω άπόφαση έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι ό έλληνικός νους, άγωνισθηκε γιά τήν διάπλαση του νέου άνθρώπου κι έχάρισε, ύστερα από μακρούς και ωραίους άγώνες, τίς άκατά-λυτες και άφθαρτες άξίες, πού δίνουν ύψηλό νοήμα στην αντίληψη και στή ζωή των Έλλήνων. Τό έλληνικό πνεύμα, φωτιζόμενο πάντοτε άπ' τή Χριστιανική άλή-θεια, ύπηρέτησε τά άνθρώπινα ιδανικά και όδήγησε τήν άνθρωπότητα στον όρθό, ωραίο και άληθινό δρόμο της. Ο έλληνικός πολιτισμός ήταν παιδευτικός και ή όλη μορφωτική δύναμη του συνετέλεσε στην ψυχική δημιουργία και στην ήθική τελείωση. Ένα εύγενικό και άγιο όραμα όδήγησε στην άνύψωση του πνεύματος και της παιδείας. Κάθε επένδυση γιά τή διαπαιδαγώγηση των νέων είναι σέ χρυσό επένδυση. Κάθε προσπάθεια οικονομικής και έθνικής αναπτύξε-ως εύοδώνεται, αν τοποθετείται στην πρώτη γραμμή ή άγάπη γιά τούς νέους. Τά Έλληνόπουλα είναι ή μεγαλύτερη και ή ιερότερη ύπόθεση, άπ' τήν όποία άρχίζει και στην όποία τελειώνει κάθε έθνική ανασυγ-κρότηση.

Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός Νεότητος, Ε.Ε.Σ.Ν., συμμετέχοντας στον έορτασμό του Διεθνούς Έτους Νεότητος, διαδηλώνει τήν άπέραντη στοργή του στους Έρυθροσταυρίτες και στίς Έρυθροσταυρίσ-σες, πού έκράτησαν και κρατούν, έξήντα χρόνια,

σταθερά τή δάδα της έθνικής σκυταλοδρομίας και της εύγενικής Έρυθροσταυρικής Ίδέας, με τήν ιερή προ-σφορά τους στην περιφρούρηση των έλληνικών άξιών και των έρυθροσταυρικών ιδανικών.

Ο Ε.Ε.Σ.Νεότητος, με τίς εύγενικές επιδιώξεις, τίς έπωφελείς κοινωνικές δραστηριότητες και τίς δημι-ουργικές ανατάσεις του, άποβλέποντας στή σύμμε-τρη διάπλαση σώματος και ψυχής των νέων γιά τήν αντιμετώπιση της ζωής, τονώνοντας, ένδυναμώνον-τας και άνανεώνοντας τό έλληνικό ήθος γιά τήν ένατένιση του καλύτερου μέλλοντος, έχει επιβληθεί στην Έλληνική Κοινωνία και στή διεθνή έρυθροσταυρι-κή οικογένεια.

Η Έρυθροσταυρική Νεολαία, με τίς σημαίες και τίς καρδιές της ψηλά, ζωντανευόντας τήν πορεία του Έθνους μας στην πολύχρονη άκτινοβολία του στον κόσμο, περήφανη και αισιόδοξη, άγωνίζεται στην πρώτη γραμμή του χρέους και δίνει όλη τήν ύπαρξη της γιά μία έθνική αναγέννηση.

Έτος Νεότητος, γιά όλόκληρη τήν άνθρωπότητα είναι τό 1985. Στην Πατρίδα μας ή Έλληνική Νεότητα άτενίζει τόν άληθινό και γνήσιο προορισμό της.

Έτος Νεότητος χαρακτηρίζεται σ' όλο τόν κόσμο τό 1985.

Οί Έρυθροσταυρίτες και οί Έρυθροσταυρίσσες, στράτευμα της άγάπης και της καλοσύνης, είναι δαδούχοι των έλληνικών και έρυθροσταυρικών ιδανι-κών, ικανοί ν' άναδείξουν τήν Έλλάδα πρώτη στον άγώνα του πνεύματος και νά τήν ύψώσουν, μέσα στή δοκιμαζόμενη άνθρωπότητα, άγγελο νέων ήμερών και άνθρώπων προσανατολισμών.

Έτος Νεότητος γιά όλους τούς Λαούς της Γής έορτάζεται.

Νέα πνοή, νέα πίστη, νέος ένθουσιασμός.

Τά έλληνικά νιάτα φύτρα μιάς Φυλής περήφανης και μεγάλης, με μοναδική στην άνθρωπότητα ιστορία και λαμπρό πολιτισμό, γενναία και περήφανα, δημιουρ-γούν τήν αύριανή εύτυχισμένη Πατρίδα μας.

Υπό τό πνεύμα των άνωτέρω έκτεθέντων, παρα-καλούμε ν' αναπτύξετε κάθε πρωτοβουλία και δρα-στηριότητα γιά τήν όργάνωση και πραγματοποίηση αναλόγων έκδηλώσεων (όμιλίες, διαγωνισμοί, έκθέσεις λευκωμάτων, θεατρικές παραστάσεις κ.λπ.), ώστε πανηγυρικός και λαμπρός - όπως άξίζει - νά είναι ό έορτασμός.

Με θερμούς έρυθροσταυρικούς χαιρετισμούς

Ο Πρόεδρος

ΑΘΑΝ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Τ. Γεν. Δ/ντής Υπουργ. Παιδείας

Ο Γενικός Γραμματέας

ΔΗΜ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΣ

Έπιτ. Έπόπτης Δημोट. Έκ/πσεως

Τό παιδί κι εμείς

Του κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΗ
Προέδρου Έφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.

Τό 1985, με την καθιέρωσή του ως «έτος του παιδιού», έχει ιδιαίτερη αναφορά στους νέους που αποδέχονται και βιώνουν τις αρχές του Έρυθρου Σταυρού.

Θά ήταν ασφαλώς πολύ ανεπαρκής και πολύ έλλιπής ένας χρόνος, μονάχα ένας χρόνος, για να είναι «έτος του παιδιού». Γιατί κάθε χρόνος, όλα μας τά χρόνια, ή ζωή μας ολόκληρη, πρέπει να είναι αφιερωμένη και καθιερωμένη στο παιδί και στα νιάτα.

Μία παρένθεση χρόνου και μία παρέκβαση απασχολήσεως με τό παιδί θά εσήμαινε στοιχειώδη άγνοια του μεγέθους του θέματος και στάση μάλλον άρνήσεως παρά θέσεως, άφου τόσο λίγο χώρο θά δίναμε σ' ένα τόσο άπροσμέτρητου μεγέθους κεφάλαιο της ζωής. Ξεκινούμε όμως με τό έτος αυτό

ως «έτος του παιδιού» γιατί οι προβολείς του πανανθρώπινου ενδιαφέροντος θά σταθούν έφέτος σ' αυτό κατ' άποκλειστικότητα και ή όραση της οικουμένης θά δει, πρέπει να δει, τό παιδί να εξαίρεται σάν ή πιο σημαντική πολυδύναμη και πολυδιάστατη περίοδος του ανθρώπινου βίου. Θά φωτισθεί ή μορφή και ή ψυχή του παιδιού, θά εξαρθεί ή κάθε πλευρά της αναδυόμενης και πλαστοουργούμενης ανθρώπινης προσωπικότητας. Θά τονισθεί ή αξία της, τά προβλήματά της, οι ανάγκες της. Με μία προϋπόθεση όμως για όλα αυτά: Δέν θά γίνει, αλίμονο άν ξεκινήσουμε έτσι, άντικείμενο έρευνας και μελέτης, ύποκειμενο εξέτασεως «έξονυχιστικής» από τή σοφισμένη ώριμότητα ό νέος άνθρωπος, για να καταλήξει αυτή

μέ τις διαπιστώσεις της στον έλεγχο, ίσως και στην καταδίκη του και στο τέλος στη δική της δικαίωση.

Πρέπει να σταθεί κοντά του με δύο όρους.

Με εύθυνη και με αγάπη.

Με εύθυνη σέ γραμμή οριζόντια. "Οχι σέ διαφορετικά επίπεδα ό καθένας" στην ύψηλότερη θέση υπεροχής ό ώριμος και στην χαμηλότερη «προστασίας» ό νέος. "Οχι. Στην αυτή εύθεια, παράλληλα και παράπλευρα. Για να δούμε πρώτα τή σχέση και τή θέση στην αντίπαράθεσή μας γι' αυτόν. Ήταν σχέση θετική ή άντιθετική μέχρι τώρα. Νά κάνουμε πρώτα τόν έλεγχο. Τόν έλεγχο πού δέν θά κατευθύνεται σ' αυτόν αλλά σ' έμάς τούς ίδιους. Ένα έτασμό χωρίς περιστροφές και προκαταβολικά για μάς δικαιολογητικά. Διεισδυτικό,

πλήρη. Θά δούμε έτσι τί δώσαμε και τί παραλείψαμε να δώσουμε στο παιδί. Τί ποιότητα είχαν αυτά πού δώσαμε, πιά τά αξιολογικά κριτήρια πού χρησιμοποιήσαμε και πιά ή άντοχή τους. Καί τί δέν δώσαμε, από τί τό έστερήσαμε. Τό μέγεθος και ή έκταση της άποστερήσεως αυτής πού τό καταδικάσαμε και οι συνέπειες της πόσο βαριές είναι. Από τόν έλεγχο αυτό μάλλον δέν θά βγούμε δικαιωμένοι. Θά έχουμε όμως ξεκινήσει όρθά, γιατί θά έχουμε διαπιστώσει τις δικές μας παραλείψεις στο άγονο, τό έλλειματικό ή και επίζημο άκόμη, με τό περιεχόμενο πού τού δώσαμε, ένδιαφέρον μας για τό παιδί. "Οστόσο θά είναι τό πρώτο σωστό βήμα και ή πρώτη θετική πράξη στη συνάντησή μας μ' αυτό. Αυτό άκριβώς θά σημαίνει ότι άντιλαμβανόμεθα την εύθυνη μας γι' αυτό. Καί έτσι όρθά θά μπορέσουμε να τό πλησιάσουμε πιο πολύ, να σταθούμε πλέον κοντά του, με αγάπη. Κι' αυτό είναι ό δεύτερος άπαραθεώρητος όρος προσεγγίσεώς του. "Αγάπη για ό,τι κι άν έπραξε, για ό,τι και άν είναι, για όσα καλά και όσα κακά τό συνοδεύουν και τό σημαδεύουν, γιατί θά είναι αγάπη στον άνθρωπο, την θαυμασιότερη μορφή του πορευομένου από τόν χρόνο στο άχρονο και στην αιωνιότητα, άνθρωπο, στην άνέγγιχτη στο βάθος και άπαραχάρακτη στην όψη, σ' όσες κι άν την έξωθήσαμε άσχήμιες, ά-

στραφτερή αυτή εικόνα του Θεού. Ή αγάπη αυτή συνοδεύεται με δέος μεταφυσικό και θείο, γιατί ή αγάπη γι' αυτό δέν είναι συναισθηματική έκχυση, ένστικτώδης γονική φορά τού γεννιότορα στο γόνό του, ούτε συμπάθεια, ούτε συμπόνοια, συναισθηματικές καταστάσεις ρευστές και άναρχες, πού ύποκρύπτουν και έπαρση ψυχής και πού έξαλλάσσονται εύκολα και καταντούν να μην είναι τεκμήριο αγάπης και κριτήριο ύγιους σχέσεως γιατί δικαιολογούν, παραβλέπουν και άγνοούν.

Με εύθυνη λοιπόν, και αγάπη θά οριοθετήσουμε τή σχέση με τό παιδί και στο έτος πού ξεχωριστά τού αφιερώνουμε και πάντα. Οι άπαράβλεπτες αυτές προϋποθέσεις και καθορίζουν τό χρέος μας και προδικάζουν εύοίωνα τή δική του πορεία. Κι' είναι αυτονόητο, ότι οι αξίες αυτές θά γίνουν οι καλές καταβολές πού θά τό προικοδοτήσουμε. Θά γίνουν ή αγαθή γη πού θ' άπλώσει τις ρίζες του μ' ασφάλεια για να μπορέσει να αναθάλει με τή δική του πλέον εύθυνη και να καρποφορήσει στον καιρό καρπό καλό. Καί θά γίνει τότε ή χαρά και ή δικαίωση ζωής εκείνων πού τάχθηκαν με εύθυνη και αγάπη κοντά του συμπαραστάτες και όδηγοί.

Τό έτος του παιδιού είπαμε όμως στην αρχή ότι έχει ιδιαίτερη αναφορά στους έρυθροσταυρίτες νέους. Κι αυτό γιατί ό Έρυθρός

Σταυρός σ' όλη του την έκταση και μ' όλη του τή δομή ύπηρετεί τόν άνθρωπο.

Έχει οικοδομηθεί με τις διαχρονικές αξίες πού άποσκοπούν στον έξανθρωπισμό του, στον τύπο και στο πρότυπο πού δίνει ή χριστιανική πίστη, με την αλήθεια της και τή δύναμή της να γίνεται ζωή και ζωής πλήρωμα.

Γι' αυτό στις αείζωες πηγές ύπάρξεως και στην παρόχθια καρπερή γη των υδάτων ζωής άπλώνονται οι ρίζες τους. Κι' όσοι κι άν πνεύσουν άνεμοι όλέθρου θά μένουν άμετακίνητοι στις θέσεις τους, πού είναι ή πίστη τους, οι αρχές τους, οι δυνάμεις αληθινής δημιουργίας και πού θά μένουν τέτοιες πέρα από την καταλυτική λαίλαπα του μηδενισμού σ' όλες τις μορφές του και σ' όλες του τις μεταμφιέσεις πού πνέουν και λυμαινόνται τόν κόσμο σέ κάθε έποχή και στους σημερινούς καιρούς. Μ' αυτή τή δύναμη θά μπορούν να στέκουν όρθοί και ν' άπλώνουν τά μεγάλα της νιότης φτερά για ένα κόσμο πού θά είναι όμοιος με τόν ξάστερο και όλόφωτο κόσμο της ψυχής τους. Αυτό είναι τό μήνυμα της μερίδας αυτής των νέων, αυτό τό όραμά τους και αυτή ή άπαιτήσή τους από μάς, πού πρέπει να άκούγεται ήχηρή και πολυσήμαντη σ' όλους τούς καιρούς μά πιο πολύ στο «έτος του παιδιού» πού τούς αφιερώσαμε για να ναι σάν τέτοιο και αληθινό.

Με τά νιάτα στη δημιουργία

Του κ. ΔΗΜ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ
Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Σ.Νεότητας

«Χτυπάτε φλογερές καρδιές στα νέα κορμιά, χτυπάτε! Χέρια ιερά της όμορφιάς, τρανά πυργώστε κάστρα κι έσείς, ώ μάτια, εκεί μακριά κι εκεί ψηλά κοιτάτε, μακριά, πού άνθούν όνειράτα, ψηλά, πού φέγγουν άστρα»! (Ν. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ)

Οι γραμμές μας αυτές, συμμετέχοντας στον έορτασμό του Διεθνούς Έτους Νεότητας, αφιερώνονται στα νιάτα, πού άνεμίζουν περήφανα τά λάβαρά τους, ύφασμένα μ' άμόλυντους πόθους, γλυκά όνειρα κι άσάλευτη πίστη στην αιώνια Έλλάδα μας. Με την φλόγα της επαναστημένης ψυχής και τή λαχτάρα των ύψηλων όραματισμών, τό απόσταγμα των εύγενικών αγώνων και την δημιουργική αγάπη τους, άτενίζουν τά μελλοντικά ρωμαλέα έργα, όρθώνοντας τό άγαλμα

της νέας Πατρίδας, επάνω σ' ένα ισχυρό κι άκατάλυτο βάθρο.

Οι Έρυθροσταυρίτες και οι Έρυθροσταυρίτισσες, στράτευμα της αγάπης και της καλοσύνης, της πίστης και της προόδου, του χρέους και της θυσίας, σώμα, πού λάμπει από νιάτα και σφύζει από ζωντάνια, δύναμη κι άκμή, εκράτησαν και κρατούν, έξήντα και παραπάνω χρόνια, σταθερά τή δάδα της ένθνικής σκυταλοδρομίας και της εύγενικής Έρυθροσταυρικής Ίδεας, με την ιερή προσφορά τους στην περιφρούρηση των έλληνικών αξιών και των έρυθροσταυρικών ιδανικών.

Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός Νεότητας (Ε.Ε.Σ.Ν.), εύσομο λουλούδι του έλληνοχριστιανικού πολιτισμού, με φωτεινή και πολυποίκιλη δράση, με πανελλήνια και

διεθνή αναγνώριση, παρέχει την απόλυτη και πολύτιμη συμπαράστασή του στις ώριμες κι ευγενικές προσπάθειες των νέων μας για την όρθη καλλιέργεια της ψυχής τους και την κατάκτηση του μέλλοντος. Η προστασία της υγείας, ή συγκινητική βοήθεια στους πάσχοντες, φτωχούς κι αδύνατους συνανθρώπους μας, ή εκτέλεση έξωραίστικων έργων, ή εξυγίανση του περιβάλλοντος, οι πυκνές δενδροφυτεύσεις, ή σχολική αλληλογραφία, ή ανταλλαγή εκλεκτών λευκωμάτων, ή καλλιέργεια της διεθνούς φιλίας κι επάνω απ' όλα η εφαρμογή του παραγγέλματος της αγάπης του Θεανθρώπου στην πράξη, αποτελούν ευγενικές επιδιώξεις, έπωφελείς κοινωνικές δραστηριότητες και δημιουργικές ανατάσεις του ελληνικού πνεύματος των έρυθροσταυρικών ομάδων, σέ τρόπο, ώστε, με την άφθογη όργάνωση και λειτουργία τους και τό λαμπρό περιοδικό του, ο Ε.Ε.Σ.Ν. νά έχει επιβληθεί στη διεθνή έρυθροσταυρική οικογένεια και νά προκαλεί τό παγκόσμιο ένδιαφέρον και τό θαυμασμό των ξένων.

Μέσα στό Σχολείο, μορφωτικό κέντρο άνώτερης πνοής και ύψηλης άποστολής, ο Ε.Ε.Σ.Ν., με τά ήθικά και ύλικά μέσα του, βοηθεί στη δημιουργία πλούσιας σχολικής ζωής και ζωντανής παιδικής κοινωνίας. Η όρθη διδασκαλία, ή ευχάριστη μαθητική ζωή και ή σκόπιμη δράση εξασφαλίζουν γνήσιες γνώσεις, αγαθές συνήθειες και χρήσιμες δεξιότητες. Γερό σώμα και ψυχή καλλιεργημένη, μέσα στην ελληνική ατμόσφαιρα, αποτελούν τούς βασικούς παράγοντες για την έπιτυχία του σχολικού έργου και την ένατένιση του καλύτερου μέλλοντος.

Έξω απ' τό Σχολείο, με τά ζωογόνα νάματα της ύψηλης Έρυθροσταυρικής Ίδέας, σφυρηλατεί τό ελληνικό-ήθος για την αντιμετώπιση της ζωής.

Είναι τά ίδια, ακριβώς, νάματα, που είχαν διαποτίσει και γονιμοποιήσει τόν αρχαίο ελληνικό κόσμο και, έμπλουτισμένα και ολοκληρωμένα απ' την θεία Χριστιανική διδασκαλία, τονώνουν κι ένδυναμώνουν, άνα-νεώνουν και τελειοποιούν την ψυχή και την ζωή των ανθρώπων. Οι άρετές αυτές οδηγούν στον ανθρωπισμό. Τά ελληνικά νιάτα, κρατώντας με θέληση κι άποφασιστικότητα, ένα φρέσκο κλάδο έλιάς, τραγουδούν την ειρήνη, την αγάπη και την αλληλεγγύη και φυτεύουν στις ανθρώπινες ψυχές τούς θείους σπόρους των μεγάλων χριστιανικών άρετών. Είναι ο παλμός του ένδον μας κόσμου, τά κρίνα του άγρου με τίς εξαίσιες φορεσιές τους, ή φωνή του Θεανθρώπου, άκήρατη και παναμώμητη, τό έαρ της καρδιάς, με τόν όπλισμό της νιότης και της άνένδοτης όρμης για την Έλευθερία μιάς έαρινής πάντα Φυλής, με τόν όρθρο της δημιουργικότητας και τά φτερά της φαντασίας. «Τά νιάτα δέν είναι πλασμένα για εύκολη καλοπέραση, αλλά

για ήρωισμό», τονίζει ο Πώλ Κλωντέλ. Και ο Γερμανός παιδαγωγός KERSCHENSTEINER ύπογραμμίζει:

«Η σημασία της ζωής δέν είναι νά κυριαρχεί κανείς, αλλά νά υπηρετεί. Νά υπηρετεί δηλαδή στις άχρονες άξίες, είτε αυτές αποβλέπουν στα πράγματα, είτε στα προσωπικά αγαθά, είτε στα άτομα, είτε στις Κοινωνίες. Νά υπηρετεί όχι για την εύχαρίστηση της ζωής και την άπόκτηση, αλλά για τίς ύψιστες άξίες. Ο Έρυθρός Σταυρός της Νεότητος λέγει τά ίδια...».

Στό σημερινό άνήσυχο κόσμο, τόν κλυδωνιζόμενο από αστάθεια και συνεχόμενο από άβεβαιότητα και άγωνία, τό μεγάλο μήνυμα και τό ύψηλό έργο του Ε.Ε.Σ.Ν. αποτελούν τή μοναδική έγγύηση άσφαλούς πορείας της χειμαζόμενης ανθρωπότητας στό δρόμο της άρετής και της προόδου.

Κανέναν Έρυθροσταυρίτη άβουλος και δειλός. Καμιά Έρυθροσταυρίτσα, χωρίς άνατάσεις και όραματισμούς. Μιά στρατιά όλόκληρη ή Έρυθροσταυρική νεολαία, με τίς σημαίες και τίς καρδιές της ψηλά, άντικρύζει, με πίστη και αίσιοδοξία, τό μέλλον. Ζωντανεύει την αύριανή Ελλάδα μας, γεμάτη χαμόγελα αγάπης κι άστραποβολήματα όμορφιάς, με τόν περήφανο κι έλεύθερο Λαό μας, που ξέρει και μπορεί νά βαδίζει στη μεγάλη λεωφόρο των πετρωμένων του. Με πίστη και αυτοπεποίθηση, με διάθεση και αγωνιστικότητα, με ζωντάνια και προσφορά, με όρμη και δύναμη, θέτει σκοπό στην ύπαρξή της: την αγάπη της για μιά ελληνική κι έρυθροσταυρική άνωτερότητα.

Οι Έρυθροσταυρίτες και Έρυθροσταυρίτισσες ξέρουν την πορεία της άθάνατης Φυλής μας, που, σάν αιώνια Ίφιγένεια, θαυματοουργεί στη διαδρομή των αιώνων και των χιλιετιών. Η φλόγα της Έρυθροσταυρικής ψυχής πάντα άστραποβολάει. Θεριεύει και δείχνει σ' όλο τόν κόσμο, σάν ένα φωτεινό και ακοίμητο όρόσημο, τή δημιουργική και φωτεινή πορεία της. Κρύβει μέσα της όλη την αλήθεια και όλη τή σωφροσύνη του μοναχικού φάρου, που ύψώνει τή γεμάτη φλόγα μορφή του, επάνω απ' τίς τρικυμισμένες χαίτες των κυμάτων.

Νέος χρόνος, νέα καθήκοντα, νέοι όρατισμοί!

Στους κύκλους, που κάνουν του χρόνου τά γυρίσματα, ή Ελληνική Έρυθροσταυρική Νεολαία, με τό υπερέκδοσμο κάλλος και την υπερούσια δύναμη, με τό θεϊκό σπινθήρα και την άθάνατη μοίρα, με κυματισμένα τά λάβαρα της ψυχής της, ύφαίνει στον άργαλειό της έκλεκτής εύαισθησίας και κεντάει τά ιδανικά της στον έξαίσιο καμβά των ψυχικών ανατάσεών της. Κλείνει μέσα της γερούς και γόνιμους σπόρους, για νά χτίσει νέους Παρθενώνες, κατά την προσταγή του ποιητή μας:

«Έμπρός των έργων των τρανών πάντ' άνοιχτοί ναι οι δρόμοι».

Νεότητα και 'Αθλητισμός

Του κ. ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Έπ. Διευθ. Φυσικής 'Αγωγής 'Υπ. Παιδείας -
Συμβούλου 'Εφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.

Από τούς Όμηρικούς χρόνους μέχρι και τούς χρόνους της Έλληνικής παρακμής, είναι γνωστό ότι κύριος σκοπός της άγωγής ήταν ή καλλιέργεια και ανάπτυξη των σωματικών και πνευματικών δυνάμεων του ανθρώπου.

Ο Πλάτωνας έρμηνεύοντας τούς σκοπούς της άγωγής λέει ότι οι γονείς στέλνουν τά παιδιά τους στους δασκάλους όχι μόνο για νά μάθουν γράμματα, αλλά για νά γίνουν πιό «εύρυθμοι και εύάρμοστοι».

Τήν σκέψη αυτή την Έλληνική ένισχύει και ο Άριστοτέλης ο οποίος πιστεύει ότι ή ευδαιμονία του ανθρώπου στη γή εξασφαλίζεται με τή συνεχή άπασχόληση και δράση. Η δράση διακρίνει τόν άνθρωπο από τά άλλα ζώα. Η βιολογία μας διδάσκει ότι ή κυριότερη λειτουργία των ζώντων όργανισμών, ή θρέψη, πραγματοποιείται με την ΚΙΝΗΣΗ. Η κίνηση είναι τό χαρακτηριστικό γνώρισμα της ζωής από τή γένεσή της. Έπομένως ή κίνηση είναι αρχή της δημιουργίας της ζωής και της δράσης.

Η κίνηση όταν άπαλλάσσεται από την καταπίεση των πρωτογόνων και ταπεινών άναγκών της ζωής, εξελίσσεται και έξευγενίζεται και λαμβάνει μιά μορφή έξωτερική, ή όποία δέν είναι τίποτ' άλλο παρά μιά έκφραση του έσωτερικού μας κόσμου.

Η πληθώρα αυτόν των κινήσεων του ανθρώπου όταν καθοδηγείται σωστά και όταν έχει σάν ύψηλό έρέθισμα τό όρμέφυτο της άμιλλας τό όποιον είναι και τό κύριο γνώρισμα του Έλληνα, τότε αύθόρμητα άναζητάει τόν έλεύθερο χώρο, τά στάδια και τά γυμναστήρια για άγώνες και γυμναστική.

Ο Πλάτωνας δίνει ιδιαίτερη σημασία στην κίνηση, όχι μόνο για τή νηπιακή ή παιδική ηλικία, ούτε και

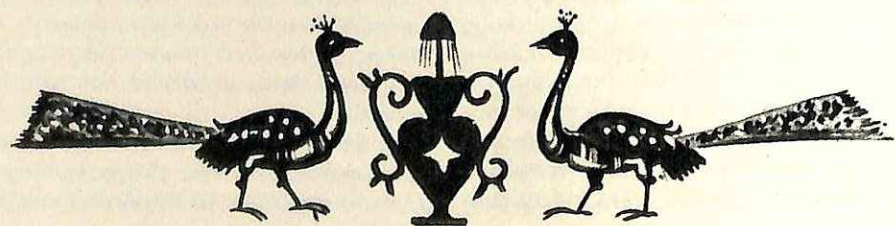
για τή σωματική μόνο βελτίωση των κινουμένων, αλλά για τή βελτίωση όλόκληρου του ανθρωπίνου όντος και για αυτή ακόμη την ύπαρξη του σύμπαντος. Θεωρεί τήν κίνηση σάν έρχική αίτία της γένεσης της ζωής (Θεαίπητος Η': πάντα έκγονα ροής τε και κινήσε-

ως). Ένώ αντίθετα από την άργία και την ήσυχία καταστρέφεται ή «άγαθή των σωμάτων έξις».

Έφόσον όλα τά «όντα» και ή γή και ο ήλιος έκτελούν τίς ίδιες κινήσεις πάντα υπάρχουν και σώζονται από την φθορά, αν όμως κάποτε σταθούν, θά καταστραφούν.

Αρχαίο ελληνικό ανάγλυφο του 6ου αι. π.Χ.

Από τη μεγάλη σημασία που έχει ή κίνηση για τη γένεση, τη διατήρηση και τελειοποίηση της ζωής, καταδεικνύεται ή ανάγκη της άθλησης του ανθρώπου με σύμμετρες κινήσεις. Κάτω δέ από αυτές τις προϋποθέσεις ή άθληση αποτελεί ένα σημαντικό βιολογικό πρόβλημα. Βάσει δέ των πορισμάτων της βιολογίας και της φυσιολογίας επιβάλλεται ο διαχωρισμός των προβλημάτων της φυσικής άγωγής και του αθλητισμού γενικά, σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με την περίοδο της ηλικίας που διανύει το άτομο και τη διάρκεια των φάσεων της ζωής του. Έτσι έχουμε: την προεφηβική περίοδο την οποία αποκαλούμε και παιδική ηλικία, των 6-12 χρόνων, την εφηβική περίοδο των 13-18 χρόνων με την εμφάνιση της ήθης και την μετέφηβική των 18-25 χρόνων.

α. — Κατά την προεφηβική περίοδο των 6-12 χρόνων το άτομο δεν έχει πάρει την όριστική του ανάπτυξη, ιδιαίτερα οι μύες των κάτω άκρων, ενώ ο χαρακτήρας του παρουσιάζεται ευμετάβλητος, απροσάρμοστος, με μία τάση για μίμηση, με αναπτυγμένη την παιδική συναισθηματικότητα, με ασθενική βούληση, ελαττωμένη ικανότητα συγκεντρώσεως και έλλειψη αυτοπεποιθήσεως.

Για το είδος της άθλησεως συνιστώνται τα παιχνίδια, τα άλματα, οι δρόμοι ταχύτητας, μικρών αποστάσεων, ή ρυθμική γυμναστική και ο χορός, ή κολύμβηση, το τένις και

ή ξιφασκία.

Πρέπει ν' αποφεύγονται οι ρίψεις, ή κωπηλασία, το σκί και το ποδόσφαιρο κατά οργανωμένες αθλητικές ομάδες.

β. — Κατά τη δεύτερη περίοδο, την εφηβική, των 13-18 χρόνων, το μυϊκό σύστημα του θώρακα, των βραχιόνων και της ώμοπλάτης τείνει νά λάβει την μεγαλύτερή του ανάπτυξη.

Παρατηρείται καθολική ανάπτυξη του σώματος, αρχίζει ή εμφάνιση της ήθης και ή ψυχική διαφοροποίηση των δύο φύλων.

Παράλληλα ή ανισότητα της διαπλάσεως του σώματος εξαφανίζεται ομαλά, μέχρι που θά εμφανιστεί ή αρμονία μεταξύ των αντιθέτων μερών του σώματος.

Επίσης ως προς την πνευματική ανάπτυξη, ή κρίση και ή υποκειμενικότητα του χαρακτήρα τείνουν προς την αντικειμενικότητα και αρχίζει ή προπαρασκευή του εφήβου για την κοινωνική παραγωγική ζωή.

Ως προς το είδος της άθλησεως συνιστάται το τένις, ή κολύμβηση, ή κωπηλασία, το γκόλφ, ή ξιφασκία, ή γυμναστική, ο αθλητισμός, το σκί, το ποδήλατο, οι αθλοπαιδιές και το ποδόσφαιρο.

γ. — Τέλος κατά την μετέφηβική περίοδο των 18-25 χρόνων, σταθεροποιείται και όριστικοποιείται ή σωματική ανάπτυξη (άντρες 25 γυναίκες 20 χρόνων) και διαμορφώνονται οι ψυχικοί χαρακτήρες των νέων ανθρώπων.

Επιτρέπεται ή άθληση σε όλα τα

σπόρ και ή επιδίωξη των υψηλών επιδόσεων (ρεκόρ), στον αθλητισμό.

Ο διαχωρισμός που αναφέρεται ήταν αναγκαίος γιατί ο βαθμός αναπτύξεως του ατόμου διαφέρει πολύ κατά τα ανωτέρω στάδια, ή δέ σωματική, ψυχική ικανότητα και ή απόδοσή του μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια των φάσεων της ζωής του.

Το μυϊκό και σκελετικό σύστημα, το κυκλοφορικό και αναπνευστικό, κατ' έξοχήν δέ το νευροψυχικό, επηρεάζονται άμεσώτα από την σύνθεση των γυμναστικών και αθλητικών προγραμμάτων και την εφαρμογή τους για κάθε ηλικία.

Πρέπει δέ νά τονιστεί ιδιαίτερα ότι, ή κατάχρηση και υπερβολή ή ή άθληση στα αγωνίσματα που δέν είναι κατάλληλα για κάθε φάση αναπτύξεως του νέου ανθρώπου, είναι δυνατό νά φέρουν αντίθετα αποτελέσματα από αυτά που επιδιώκουμε και νά προκαλέσουν φθορά, παραμόρφωση και δυσαρμονία κατά την φυσιολογική του ανάπτυξη.

Τελειώνοντας θά θέλαμε νά διευκρινήσουμε ότι με τα δεδομένα των βιολογικών και φυσιολογικών κανόνων, θά πρέπει το είδος του αθλήματος και ή ειδική προπόνηση των νέων νά γίνεται υπεύθυνα από ειδικούς έπιστημονες τούς καθηγητές φυσικής άγωγής, οι όποιοι θά καθορίζουν με τα προγράμματά τους το «ποιόν» και «πόσόν» των ασκήσεων.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Η ΝΕΟΤΗΣ

Καθηγητού ΟΡΕΣΤΗ ΛΟΥΡΙΔΗ

Τις σκέψεις μου για το πλουσιώτατο αυτό σε περιεχόμενο θέμα τις άντλησα από την αγάπη μου προς την τόσο άβασάνιστα, αδιάκριτα και «όλοκαυτωματικά», θά έλεγα, κατασυκοφαντούμενη Νεότητα — της οποίας υπήρξα άκαδημαϊκός διδάσκαλος επί δύο δραστηκές δεκαετίες —, ως και από την έντρυφή μου στους πολύτιμους ούράνιους θησαυρούς της θεόπνευστης σοφίας και των θείων διδαγμάτων της Καινής Διαθήκης.

Αραγε τί πρέπει νά αντιπροσωπεύει, για την Νεότητα, ο Θεάνθρωπος; Πρέπει νά αντιπροσωπεύει:

Τόν Αναμενόμενο Μεσσία, τόν Οικοδόμο της Έκκλησίας, τόν Δοτήρα της ζωής, της αλήθειας και, πρό πάντων, της αγάπης, τόν Μάρτυρα της ειρήνης, τόν Αιώνιο, Μεγάλο και αληθινό Φίλο, τόν μέτοχο της

χαράς και της λύπης, τόν συμπαραστάτη των αδυνάτων, των ταπεινών και των πασχόντων, την προσωποποίηση της πατρικής αγάπης, την οποία πολλοί νέοι πρόωρα στερήθηκαν ή καθόλου δέν την γνώρισαν, τόν συνοδοιπόρο στον ανηφορικό, τραχύ και γεμάτο από δυσκολίες και απογοητεύσεις Γολγοθά της ζωής, τόν καθοδηγητή των ψυχών, τό πρότυπο της «βιώσεως», — πού, δυστυχώς, τόσο σπανίζει σήμερα μεταξύ των φθασμένων στην έπαγγελματική και κοινωνική ιεραρχία και ύψηλά δηθεν «ισταμένων», ως και των «προηγμένων» στην ηλικία προσώπων —, τό λογικό και ήθικό κριτήριο των λόγων και των έργων, την ενσάρκωση των τελείων ιδανικών των νέων, την άντανάκλαση του πραγματικού «έγώ» τους, τό έχέγγυο της εύδαιμονίας, τόν κήρυκα της συναδελφώσεως

των Λαών της γής, υπέρ των όποιων υποκριτικά, όπως τό αντιλαμβάνονται οι νέοι, κόπτονται οι περισσότεροι των ισχυρών πολλών κρατών, πού, φέρουν, μάλιστα, και χριστιανικά σύμβολα στις σημαίες τους και πού ενδιαφέρονται μόνο για την στενή και πρόσκαιρη γήϊνη εύδαιμονοθηρία και για τά, πολλές φορές, άποτρόπαια συμφέροντά τους.

Πρέπει ακόμη νά αντιπροσωπεύει ο Χριστός για την Νεότητα την υπόσχεση της πραγματικής, της ολοκληρωμένης ζωής, τόν Φωτοδότη και Σωτήρα για όσους νέους εύρίσκονται «έν βυθώ άγνοίας» ή έκδηλώνουν τάσεις αντικοινωνικής συμπεριφοράς, έγωισμού, φιλαυτίας, έπιθετικότητας και βίας ή για όσους νέους άρνούνται τά έλληνορθόδοξα ιδεώδη και τις αιώνιες άξίες.

Και ήταν πραγματικά και είναι και θά είναι πάντα ο Χριστός ο Μεγάλος Φίλος της Νεότητας. Άλλωστε, ή επίγεια πορεία του Θεανθρώπου τό απέδειξε περίτρανα με τά ίδια τά λόγια Του: «Άμήν λέγω υμίν, εάν μή στραφήτε και γένησθε ως τά παιδιά, ου μή εισέλθете εις την βασιλείαν των ουρανών» ή ακόμη, μεταξύ πλείστων όσων άλλων: «Ός εάν ένα των τοιούτων παιδιών δέξηται επί τω όνόματί μου, έμέ δέχεται και ός εάν έμέ δέξηται, ουκ έμέ δέχεται, αλλά τόν άποστείλαντά με».

Άλλά, και ή έμπρακτη αγάπη του Χριστού μας δέν έκδηλώθηκε, πολλές φορές, για τη Νεότητα; Μή δέν θεράπευσε τόν γιό του αύλικού του Ηρώδη, τόν δούλο του Έκατόνταρχου, την θυγατέρα της Χαναναίας και Συροφονικίσσας και τόν σεληνιαζόμενο νέο; μή δέν έδωκε τό φώς στον νεαρό τυφλό του Σιλωάμ; μή δέν νεκρανάστησε τόν μονογενή γιό της χήρας στη Ναϊν και τό κορίτσι του άρχοντα της Συναγωγής, του Ιαείρου;

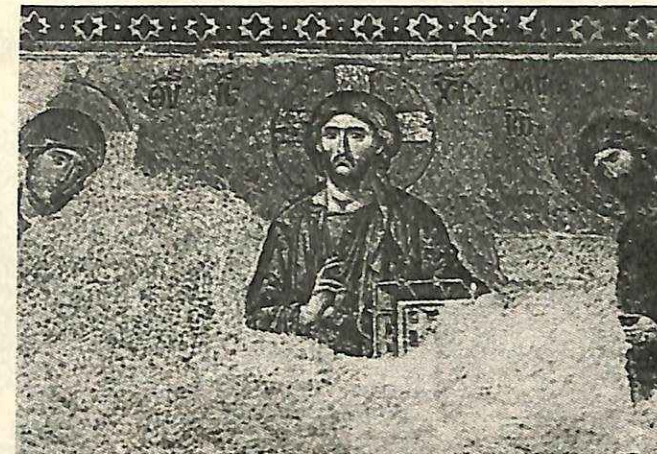
Και ο Χριστός με κάθε τρόπο φανέρωνε την αγάπη Του προς τη νεότητα, γιατί, μέσα στα άγνά και σπινθηροβόλα μάτια των νέων, έβλεπε τόν άγνό και άνυστερόβουλο ένθουσιασμό της καρδιάς τους.

Και με τά φιλόνα αυτά λόγια και με τις γνωστές και έμπρακτα φιλόφρονες έκδηλώσεις του Θεανθρώπου, φθάνω τώρα στο πάντα καίριο σημείο της ύψηλης αποστολής των πνευματικών ταγών, των υπευθύνων για την ψυχοπνευματική ανάπτυξη της Νεότητας.

Οι διανοούμενοι Έλληνες, σφραγισμένοι — όπως αποδεικνύεται από τά γεγονότα — με την σφραγίδα της άνωθεν δωρεάς, έθεσαν πάντα τόν έαυτό τους στην διακονία του παιδιού, πασχίζοντας για την «τώ όντι» τελείωσή του.

Η Έλλάς, με τούς άξιους πρόμαχους της άρετής και της πραγματικής γνώσεως, φρόντιζε «βελτίους ποιείν τούς ανθρώπους».

Για τό σκοπό αυτό, με τά μορφωτικά και τά κοινωνικά μέσα της έλληνικής παιδεύσεως και εύποίας, πέτυχε νά έμφυσήσει τό νόημα του ανθρωποπλαστικού πολιτισμού, όχι μόνο στους συγχρόνους της ξένους λαούς, αλλά και στους Έλληνες των μετακλασσικών χρόνων. Άργότερα, κατά τόν δ' μ.Χ. αιώνα των Φωστήρων της Τρισηλίου θεότητας —, ο αιώνα των «Φωστήρων της Τρισηλίου θεότητας» —, ο Έλληνισμός, με τόν καθαγιασμό του από τόν Χριστιανισμό, με την εύλογημένη αυτή απ' τη Θεία Πρόνοια σύζευξη του Έλληνικού Πνεύματος με την Χριστιανική Πίστη, κατόρθωσε νά συνδυάσει σε αδιάσπαστη

ένότητα τόν Αρχαίο Έλληνικό ή Κλασσικό Πολιτισμό και μάλιστα την «θύραθεν παιδείαν» με την Θρησκεία του Θεανθρώπου — με την Χριστιανική Αγιότητα — και έδωσε τά ύψηλά ιδεώδη του ανθρωπισμού, τις άκατάλυτες ήθικές αρχές και άξίες της Έλληνικής Αιωνιότητας, της Χριστιανικής Άρετής, της εύεργετικής «Ευποίας», της κοινωνικής προνοίας και αντιλήψεως και όρισε, μάλιστα, σάν ύψιστο σκοπό του ανθρώπου την βελτίωσή του. Σύμφωνα, λοιπόν, προς τό ιδεώδες αυτό της τελειώσεως, φρόντισε ή Έλλάς νά ρυθμίσει όχι μόνο την πολιτική, αλλά και την κοινωνική ζωή.

Και κληροδόχοι του βίου αυτού, του βίου του «Έλληνικού θαύματος» ήταν, και μάλιστα αξιόλογοι ρυθμιστές έγιναν, οι κατ' αυτό τόν τρόπο εκπαιδευόμενοι νέοι, πού, στη συνέχεια, αναγνωρίσθηκαν σάν «καλοί κι' αγαθοί» και σάν «πολίται — άνθρωποι».

Πρώτιστο, λοιπόν, καθήκον των πνευματικών ταγών — και μάλιστα για την εποχή μας — είναι τό πραγματικό και θερμό ενδιαφέρον προς την Νεότητα και, πρό πάντων, ο καλός παραδειγματισμός. «Η πίστις χωρίς έργων νεκρά έστιν» έλεγεν ο αδελφόθεος Ιάκωβος, ο πρώτος Έπίσκοπος Ιεροσολύμων. Μόνο έτσι ο πνευματικός ταγός γίνεται «φρουρός ανθρώπων» κατά τούς Προφήτες, αποκτά αληθινή ψυχοπνευματική ήγερτική θέση, δηλαδή, προσφυλάττει από κάθε σφαλερή σκέψη και πράξη την άγνη, αλλά και τόσο εύκολη στο παραστράτημα Νεότητα.

Μακάρι ή Θεία συμπάρασταση νά οδηγήσει σ' ένα καλύτερο κόσμο, στον όποιο, ο όπου γής νέος άνθρωπος, αυτός πού αποτελεί τό μέλλον της ανθρωπότητας, σωστά νά θεμελιώνεται σύμφωνα με την σύγχρονη Γενετική —, σωστά νά διατρέφεται — σύμφωνα με την σύγχρονη Διαιτητική —, σωστά νά διαμορφώνεται πνευματικά, ψυχικά και κοινωνικά — σύμφωνα με τις υποθήκες των «Τριών Φωστήρων της Τρισηλίου Θεότητας» και νά ζει πια μακριά από την κοινωνική άδικία και την «συνωμοσία σιωπής» όρισμένων φθασμένων, μακριά από την πενία, την μοναξιά, την όρφάνια, την εγκατάλειψη, την έκμετάλλευση, την ταπείνωση, την κακουχία, και την άρρώστια.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΛΟΥΡΙΔΗΣ
Ομοτίμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών — Αρχων Μέγας Ρεφερενδάριος της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Έκκλησίας.

‘ Η εποχή μας, οί νέοι καί οί εκπαιδευτικοί

Του κ. ΙΩΑΝΝΗ ΜΠΑΛΑΦΟΥΤΑ
Συμβούλου τής Έφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.

‘ Η τεχνική πρόοδος με την κοσμογονική metamorphosis, τις ιδεολογικές κατατάξεις, τις αναταραχές και δοκιμασίες, αποτελούν τή σημερινή πραγματικότητα. ‘ Η αμφισβήτηση βρίσκεται στην καθημερινή ζωή. Κρίνονται οί θεσμοί με τις παραδόσεις, τά δόγματα, τις αξίες. Καί ενώ προβληματίζονται ή παιδεία καί ή ήθική, νέα θέματα προβάλλονται από διαφορετικά διαμορφωμένους χώρους, όπως αμφισβητείται, συκοφαντείται καί υποσκάπτεται ό θεοσούστατος θεσμός τής οικογένειας καί ή δουλειά πού είναι εύλογια Θεού, νά θεωρείται άγχος πού απορροφά τήν ικανότητα καί δέν αφήνει ψυχικό χώρο γιά άλλα βιώματα ζωής.

Παράλληλα παρατηρείται μιά περίεργη προσπάθεια νά παραμερισθούν οί ήθικές αρχές, νά παραχαρχθούν τά πολυδιάστατα ιστορικά γεγονότα καί νά περνάνε μηνύματα πού σκηνοθετούν σκάνδαλα καί τροφοδοτούν όξυτητες.

Κρίσιμη εποχή γεμάτη σύγχυση ιδεών, πάθος καί αισθησιακή μαстіγωση. Δύσκολες μέρες γιά τούς νέους πού αγωνίζονται νά σταθούν άκλόνητοι μαχητές στίς δημιουργικές επάλλξεις σ’ αυτή τή φοβερή

μεταβατική περίοδο.

Θαυμάζουμε αυτούς πού έφοδιασμένοι με κοινωνικές αρετές, με έντιμότητα, ανιδιοτέλεια, καλούς ήθους, αλληλοβοήθεια καί τόλμη, υλοποιούν τις εύγενικές φιλοδοξίες καί τά όράματά τους. Πού με πολλή περίσκεψη πορεύονται προσεκτικά, βγάζουν τά μεγάλα νοήματα τής ανθρώπινης αξίας καί άντλούν τις κύριες οδηγητικές αρχές γιά ανασύνταξη. Πού με βαθιά σκέψη άνιχνεύουν νά βρουν τις αλήθειες. Πού με ζωντάνια, θάρρος καί αποφασιστικότητα, με έμπιστοσύνη στον έαυτό τους, με αίσθημα ασφάλειας πούναι τό χαρακτηριστικό γνώρισμα κείνων πού αγωνίζονται δίνουν τήν καλή ποιότητα δουλειάς. Πάνω σέ στέρεο υπόβαθρο στήνουν τή ζωή καί εδραιώνουν τήν πίστη καί τά ιδανικά πού ίκανοποιούν τις αναζητήσεις τους. ‘ Ανησυχούμε όμως γιά τούς νέους πού δέν απόκτησαν τή δύναμη γιά έλεύθερη γνώμη καί πίστη. Πού με κορυφωμένο τό φόβο, τήν αγωνία καί τή σύγχυση δέν πιστεύουν στον άνθρωπο. Δέν βλέπουν τή μόρφωση σάν αξία. Πού ή θολωμένη κρίση τους έχει μουδιάσει καί παραλύσει τις συνειδή-

σεις τους. Καί νιώθουν ανασφάλεια, δυσπιστία στή δύναμη των αξιών καί των αρετών. Πού ή αλήθεια δέν έγινε πίστη τους.

Φαίνεται πώς οί άνικανοποίητες ψυχολογικές ανάγκες με τήν υπερπροστασία, ό πρόχειρος τρόπος πού λειτουργούν τά μέσα έπηρεασμού, ή μουσικότητα με τούς βάρβαρους ρυθμούς καί τά έκφυλα μηνύματα, μαζί με τήν ύπολειπτικότητα των φορέων τής άγωγής, τούς αποπροσανατόλισαν. Τούς απόκοψαν από τό δημιουργικό κοινωνικό σύνολο καί τούς στέρησαν τή δημιουργική χαρά. Δέν τούς άφησαν χρόνο γιά αυτογνωσία καί καλλιέργηθηκε ή άδιαφορία καί ή άβουλία.

‘ Ετσι ακολουθούν σφαλερό δρόμο με τήν άσώτευση τής ζωής πού επιδεινώνει τό άνικανοποίητο, τό έξαλλο, τό άφύσικο, τό παράνομο. Συγκλονισμένοι μάλιστα από ψυχικές διαταραχές καί ψυχασθένειες, προσπαθούν νά βρουν διέξοδο στον ίλιγγο τή χυδαιότητα, τις σεξουαλικές περιπέτειες, τά ναρκωτικά καί σέ πράξεις πού φτιάχνουν ποινικά άδικήματα. ‘ Αποδοκιμάζουν τήν πειθαρχία σάν άπαρχαιωμένη καί θαυμάζουν τήν άντικοινωνική συμπεριφορά με χαμηλή ήθική, άσέβεια καί βανδαλισμούς.

Οί εκπαιδευτικοί πού αποτελούν έναν από τούς κυριώτερους άξονες άγωγής αισθάνονται δύσκολο τό ρόλο τους, γιά τή σωστή πορεία καί τήν ύπαρξη των νέων μέσα στην έθνική ζωή. Γνωρίζουν ότι τό παρόν γεννημένο από τό δυναμισμό του σύγχρονου κόσμου, φορτισμένο με όλες τις ψυχικές ανάγκες τής φιλοσοφικής τοποθέτησης καί ώριμότητας των μεγάλων, άπαιτεί τό ζωντανό τους λειτουργήμα νά παρακολουθεί τήν ανθρώπινη κοινωνία σέ όλα τά στάδια τής ανάπτυξης της. Γνωρίζουν τήν τραγικότητα στην άσυνέπεια τής άποστολής τους, αν δέν μπορούν νά συμπορευτούν με τήν κοινωνική πολιτιστική εξέλιξη. Καί με συνειδητοποιημένη τήν άνάγκη αυτή αγωνίζονται γιά νά μπορέσουν νά άνταποκριθούν, νά έχουν κορυφωμένο τό πνευματικό τους επίπεδο με έπιστημονική καί κοινωνική κατάρτιση. Νά παρουσιάζουν οί ίδιοι κοινωνικά άποδεκτές στάσεις καί τρόπους συμπεριφοράς, με έλεγχο παρορμήσεων καί προσανατολισμό με τό μέλλον. Νά έχουν βαθιά αντίληψη γιά τή ζωή, με άκονισμένη τήν αγάπη γιά τά ανθρώπινα ιδανικά, μαζί με τήν αλήθεια. Νά είναι έφοδιασμένοι με ρωμαλέα δημοκρατική συνείδηση, χωρίς κομματική δούλωση καί ύποταγή. Νά μπορούν νά κατανοούν τις άνησυχίες καί αντιδράσεις των νέων με τις άμφισβητήσεις καί τούς προβληματισμούς, στην κάθε παρουσία γεγονότων, καταστάσεων καί προσώπων. Νά μπορούν νά σταθούν εμπόδιο με τό πνευματικοκοινωνικό τους άνάστημα στους ιδεολογικοπολιτικούς εκπροσώπους, πού διαβρώνουν καί αποπροσανατολίζουν τούς νέους. Νά μπορούν με τά ύψηλά πνευματικά τους έφόδια νά άντιπαρατάξουν θέσεις στους άνεύθυνους διαφωτιστές πού κινούν τήν αμφισβήτηση στην κοινωνική γονιμότητα, τής πολιτείας, τής Εκκλησίας, των θεσμών καί των αξιών καί πού με τά κηρύγματά τους σπέρνουν τον άδελφοκτόνο έθνικό διχασμό. Νά άντιπαραταχθούν στους ναρκοθέτες του άγνού κόσμου τής νεότητας, πού σκόπιμα άποκρύπτουν τά ιστορικά γεγονότα καί μεγαλώνουν τήν αμφισβήτηση.

Με τή φιλική τους φωνή νά στέκονται δίπλα, ιδιαίτερα στους κοινωνικά άπροσάρμοστους νέους, νά μιλήσουν με περισσότερη αγάπη μέσα σέ κλίμα κατανόησης καί γαλήνης τά προβλήματά τους καί τις άνησυχίες τους. Νά ένθαρρύνουν τή δημιουργική τους διάθεση, τήν έμπνευση, τή φαντασία γιά πνευματική ανάπτυξη. Γιά ξεκαθάρισμα τής σκέψης καί αύξηση τής κρίσης. Νά αναζητήσουν μαζί τις νέες αξίες, γιατί οί νέοι μόνοι τους δέν μπορούν νά προσδιορίσουν τή μορφή τους καί τό περιεχόμενό τους. Νά τούς βεβαιώσουν ότι ή πειθαρχία, ό αυτοσεβασμός, ή πρωτοβουλία, ή έρευνα, ή καταξίωση στή δουλειά δημιουργούν τό άνθισμα τής προσωπικότητας.

Οί νέοι μας άς συνειδητοποιήσουν πιά πολύ ότι, οί καλές σχέσεις με τά πρόσωπα πού βρίσκονται στό άμεσο περιβάλλον τους, αύξάνει τή γονιμότητα με τήν έμπιστοσύνη καί αύτασφάλεια.

‘ Ησυνεργασία με τούς εκπαιδευτικούς με κατανόηση, συναισθηματική ήρεμία, ύπομονη καί έλεύθερη κρίση θά τούς έφοδιάσουν με τον πιά φωτεινό οδηγό, γιά άνετη κατάκτηση τής έποχής καί λύση των προβλημάτων με ψυχική ύγεια. Θά διευκολυνθούν στην αξιολόγηση των παλιών αξιών γιά νά στηριχθούν στην αναζήτηση των νέων. Θά παρακολουθήσουν άνεπώτερα τά στοιχεία πού θεσμοποιούν τήν εξέλιξη τής ζωής καί θά διευκολυνθούν στην προσαρμογή τους στις νέες τεχνολογικές αλλαγές. Θά μπορούν νά χρησιμοποιήσουν όλα τά λογικά μέσα στην αναζήτηση καί προστασία των δικαιωμάτων, γιά κοινωνική βελτίωση με αυτογνώση, αισιοδοξία, χαρά, γενναιότητα καί τόλμη.

‘ Η έλλειψη σιγουριάς θολώνει τήν κρίση, λιγοστεύει τή δύναμη γιά αντίσταση στα ένστικτα καί τις κοινωνικές πιέσεις καί δημιουργεί σύγχυση.

‘ Η Έρυθροσταυρική Νεότητα με τή δραστηριοποίηση της στις κοινωνικές υπηρεσίες, τή διεθνή ενημέρωση, τήν αυθόρμητη προσφορά με άδερφοσύνη, χωρίς μίσος καί προκαταλήψεις, δίνει τή μεγάλη χαρά καί χαράζει τή σωστή πορεία καί ύπαρξη των νέων, μέσα στην άτομική, έθνική καί ανθρώπινη ζωή.

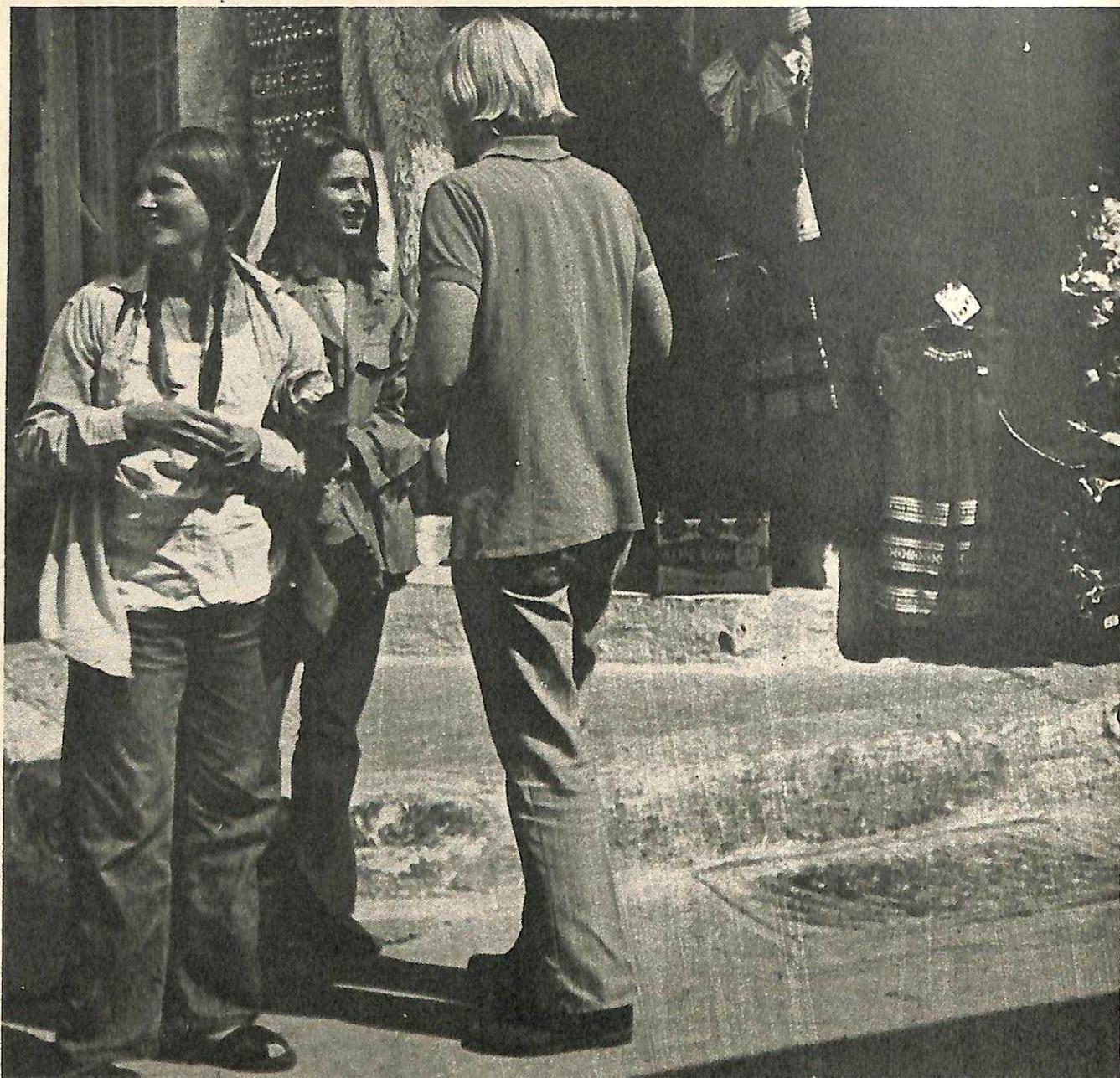
‘ Αφουγκράζεται τις ανάγκες των λαών, τις άνησυχίες των νέων, με τήν καλοσυνάτη καί εύγενική παρουσία της, μέσα σέ μιά αλληλοεξάρτητη υπερεθνική πολιτιστική ένότητα.

‘ Ενεργοποιεί όλες τις δυνατότητες γιά εξάνθρωπισμό. Σφιχταγκαλιάζει τις αρετές με άγνότητα, έντιμότητα, δικαιοσύνη καί αλήθεια.

‘ Η Έρυθροσταυρική Νεότητα ζει τήν κοινωνική πραγματικότητα, με τήν πάλη, τήν αμφισβήτηση γιά τήν τήρηση των θεσμών, τήν αναζήτηση νέας κοσμοθεωρίας μέσα από τά ιδεολογικά ρεύματα. Προσανατολίζεται σωστά καί παίρνει τά πιά άληθινά στοιχεία γιά νά στήσει τούς νέους θεσμούς χωρίς ν’ άπαρνιέται τις παλιές στέρεες αξίες.

‘ Δίνει τό ζωντανό παρόν στην πολύμορφη πάλη τής δύσκολης έποχής καί καλύπτει βασικούς τομείς γιά πολιτική έπικοινωνία καί φιλελεύθερο τρόπο ζωής.

‘ Πλατύνει τά ενδιαφέροντα καί άνανεώνει τις δραστηριότητες. Σφυρηλατεί τό δυναμισμό, τον ένθουσιασμό, τον ανθρωπιστικό ιδεαλισμό, τήν ιδανική αγάπη με τή συναδέλφωση των λαών, τήν ισότιμη ειρηνική συνεργασία καί άμοιβαιότητα προσφοράς.

Ο μεγάλος τῶν γονιῶν ρόλος

Τοῦ κ. ΜΙΧΑΛΗ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Ἀντιπροέδρου τῆς Ἐφορείας τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.

Εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητο ὅτι τὸν σημαντικότερο ρόλο στὴ σωστὴ καὶ δημιουργικὴ τοῦ παιδιοῦ διαπαιδαγώγηση, τὸν παίζουν οἱ γονεῖς καὶ κυρίως ἡ Μητέρα, ἡ ὁποία ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι βασίλισσα τοῦ σπιτιοῦ, εἶναι καὶ ἡ πρώτη καὶ ἀναντικατάστατη δασκάλα του, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ διδαχτεῖ νὰ περπατάει, νὰ μιλάει, νὰ προσεύχεται καὶ νὰ διακρίνει τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακὸ. Διδάγματα πού δίνονται μὲ

ἀπαράμιλλη στοργὴ καὶ τὰ ὁποῖα μὲ τὴ σειρά τους θὰ τὸ βοηθήσουν ν' ἀποκτήσει ὅλες τὶς εὐεργετικὲς συνήθειες, οἱ ὁποῖες θὰ σφραγίσουν ἀνεξίτηλα τὴ μετέπειτα λαμπρὴ στὴ ζωὴ του σταδιοδρομία.

Στὸ σπίτι μέσα στὸ ὁποῖο θὰ μεγαλώσει τὸ παιδί καὶ πού εἶναι ἡ μοναδική γι' αὐτὸ ζεστὴ φωλιά, μὲ τὴν ἀρωματισμένη ἀπὸ ὑψηλὰ ἰδανικά ἀτμόσφαιρα, καὶ τὴ μαγευτικὴ θαλπωρὴ πού ἐξέχωρα δίνει ἡ εὐλογημένη

ἀπὸ τὸν Θεὸ οἰκογένεια, θὰ βρεῖ καὶ θὰ ἀφομοιώσει τὴν πραγματικὰ παραδοσιακὴ ἀγάπη πού ἁρμονικά βασιλεύει σ' αὐτό, δένει σφικτὰ τοὺς γονεῖς μεταξύ τους, πλημμυρίζει μὲ τῆς γαλήνης τὴν ὁμορφιά ὅλους ἐκείνους πού ζοῦνε κάτω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ του στέγη καὶ τὸ σπουδαιότερο, χαράζει τὸ σωστὸ πού θ' ἀκολουθήσει τὸ παιδί δρόμο, γιὰ νὰ φτάσει στὴν τελειότητα τῆς προσωπικότητος μὲ τὸν ἀκέραιο χαρακτήρα, πού σφυρηλατεῖ κάθε πνευματικὴ ἀκτινοβολία, ἡ ὁποία καὶ ποτὲ δὲν σβήνει. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ ρόλος τῶν σημερινῶν γονιῶν, μέσα στὶς ἀλλοπρόσαλλες συνθήκες τῶν καιρῶν στὶς ὁποῖες ζοῦνε, εἶναι ἀφάνταστα δύσκολος· χρειάζονται κότσια γερὰ, ὅπως λέει ὁ λαός, καὶ νεῦρα χαλύβδινα γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὰ βγάλουν πέρα, γι' αὐτὸ θὰ πρέπει πολὺ πρὶν ἀκόμα πάρουν τὴν μεγάλη ἀπόφαση νὰ τὸν παίξουν, νὰ τὸν μελετήσουν σοβαρὰ καὶ νὰ προετοιμαστούν δυναμικά καὶ γιὰ μακρὺ χρονικὸ διάστημα. Ἐπιπολαίητες τῆς στιγμῆς σὲ ἓνα μὲ τόσο βασικούς στόχους θέμα δὲν χωρᾶνε, γιατί σὲ περίπτωση ἀποτυχίας των, ὅπως πολὺ συχνὰ συμβαίνει, ἡ πνιχτὴ τῆς ἀγωνίας θαμπάδα πού πλανιέται μπροστὰ στὰ πονεμένα τους μάτια, θὰ γίνεται μέρα μὲ τὴ μέρα καὶ πὺ πικνὴ καὶ τὸ καφτὸ τοῦ πόνου δάκρυ δὲ θὰ στεγνώνει ποτὲ ἀπὸ αὐτά.

Ἀναλογίστηκαν ἄραγε οἱ ὑποψήφιοι νὰ παίξουν τὸν σημαντικὸ τοῦ γονιοῦ ρόλο, πόσο σκληρὰ κουράζονται οἱ πρωταγωνιστὲς ἑνὸς θεατρικοῦ ἔργου ὥσπου νὰ τὸ παρουσιάσουν; Ἡμέρες πρὶν μελετάνε προσεκτικά, ὑπομονετικά, καὶ χωρὶς σταμάτημα τὸ ρόλο τους, ἔτσι πού νὰ μποῦνε στὸ πετσί του, ὅπως λένε στὴ γλώσσα τους: Μὲ πρόβες ἐξαντλητικές πού ἔρχονται ἀπανωτὰ ἢ μιά πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη, γιὰ νά ναι ἡ ἀπόδοση τους τόσο ἐπιτυχημένη ὥστε καὶ τὸ ἔργο νὰ κρατηθεῖ καὶ οἱ ἴδιοι νὰ διακριθῶν. Πόσο μᾶλλον περισσότερο θὰ πρέπει νὰ προετοιμαστούν οἱ ἀληθινοὶ στῆς ζωῆς τὸ θέατρο πρωταγωνιστὲς, προκειμένου νὰ ἀναλάβουν τὸν θαυμάσιο τοῦ γονιοῦ ρόλο, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ κατὰ πολὺ πὺ δύσκολος, γιατί κάθε μέρα παρουσιάζει καὶ νέα προβλήματα, τὰ ὁποῖα θὰ πρέπει νὰ λυθοῦν μὲ φωτεινὴ σκέψη, μέσα στὴν ὁποία θὰ διαγράφεται προσδιορισμένο τὸ σῆμα, τὸ αὔριο, ἀκόμα καὶ ἡ Θυσία, τὸ Θεϊκὸ αὐτὸ ὁρόσημο, πού φεγγοβολαεὶ ἀνάμεσα στὰ σκοτάδια καὶ δημιουργεῖ οὐσιαστικὸ τὸ μέλλον, ὅπως ἀκριβῶς τὸ

δραματίστηκαν γιὰ τὸ νέο, πού στὴ ζωὴ φέρανε πλάσμα.

Λυπηρὸ γιὰ ὁρισμένους γονεῖς καὶ εἶναι ἀτυχῶς ἀρκετοί, γιὰ νὰ μὴν πῶ οἱ περισσότεροι, οἱ ὁποῖοι πιστεύουν ὅτι γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ τὸ παιδί, ἔχει ἀνάγκη μονάχα ἀπὸ μπόλικη διαλεχτὴ τροφή, καὶ ἀπὸ ὠραῖο καὶ μοντέρνο τοῦ κορμιοῦ ντύσιμο, καὶ ξεχνοῦνε ὅτι γιὰ νὰ ἀνταπεξέλθει στῆς ζωῆς τὶς ἀντιξοότητες, ἔχει μεγαλύτερη ἀνάγκη νὰ ὀπλιστεῖ μὲ πνευματικὴ τροφή καὶ φωτεινὸ τῆς ψυχῆς ντύσιμο, ὥστε νὰ βασίσει σωστὰ καὶ χωρὶς κανένα δισταγμὸ, τὸ δρόμο πού ἀνοίγεται μπροστὰ του. Καὶ κάπνι ἀκόμα πού θὰ πρέπει ἐξέχωρα οἱ γονεῖς αὐτοὶ νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ μὴ τὸ ξεχνοῦνε ποτέ, εἶναι ὅτι ἡ σφραγίδα τῆς δικῆς τους προσωπικότητος, ἡ ὁποία φανερώνει καὶ τὸ ἐπίπεδο τοῦ πολιτισμοῦ στὸ ὁποῖο βρίσκονται, εἶναι τὸ ἴδιο τους τὸ παιδί.

Ζωντανὸ παράδειγμα ὁ Ἑρρίκος Ντυνάν, ὁ μεγάλος αὐτὸς ἐνσαρκωτὴς τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς ἰδέας, σὲ μιά ἀπὸ τὶς ὑποθήκες του λέγει, ὅτι τὰ πάντα τὰ χρωστάει στοὺς καλοὺς γονεῖς του καὶ ἐξέχωρα στὴν ὑπέροχη καὶ γεμάτη ψυχικὴ καλοσύνη καὶ ἀγνή ἀγάπη Μητέρα του, ἡ ὁποία τὸν μεγάλωσε δίνοντας του μὲ τὸ παράδειγμά της τὴν ἐξαιρετὴ Χριστιανικὴ ἀγωγή.

Ἀπὸ μικρὸ τὸν ἔπαιρνε πάντα μαζί της, καὶ κυρίως ὅταν πῆγαινε νὰ προσφέρει βοήθεια, στοργὴ καὶ συμπόνια σὲ ἄρρωστους, πονεμένους, δυστυχῆς. Καὶ ἔτσι μὲ τὸν τρόπο της αὐτὸ, ρίζωνε βαθιά στὴν τρυφερὴ ἀκόμα ψυχὴ του, τὸ ἀνυπέρβλητο τῆς Χριστιανοσύνης μῆνυμα, τὸ ὁποῖο γίνηκε καὶ ὁ μοναδικὸς στὴν πορεία τῆς ζωῆς του σκοπός.

Ξεκάθαρα ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ ξεπετιέται ὁ μεγάλος τῶν γονιῶν ρόλος, τὸν ὁποῖο ἀπὸ τὴ φύση καλοῦνται νὰ παίξουν στὸ εἰδυλλιακὸ καὶ ἀπείρητο τῆς ζωῆς θέατρο. Ρόλος μοναδικὸς στὸ εἶδος του, ἀλλὰ καὶ ὑπεύθυνος, ἀφοῦ αὐτοὶ μὲ τὴν καλλιεργημένη προσωπικότητά τους θὰ ἐργαστοῦν μὲ ζήλο καὶ ἐντιμότητα γιὰ νὰ πετύχουν νὰ δημιουργήσουν ἀνθρώπους πού τόσο λείπουν ἀπὸ τοὺς σημερινούς κρίσιμους καιροὺς, κατὰ τοὺς ὁποίους κινδυνεύουν νὰ ἐξαφανιστοῦν ἐντελῶς κάθε ἠθικὴ ἀξία, κάθε πνευματικὴ ἀνάταση, κάθε φυσιολογικὴ ἐξέλιξη, κάθε ἀνθρωπινὴ ἐξάρση.

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΟΥ ΞΑΦΝΙΑΖΕΙ

Ἕνα σημαντικό, ἀλλὰ χωρὶς κανένα νόημα γιὰ τοὺς σημερινούς νέους περιστατικὸ, πού συνέβη τὸ Σάββατο 22 Σ/βρίου 1984, σ' ἓνα ἀπὸ τοὺς πὺ πολυσύχναστους τῆς Ἀθῆνας δρόμους, (Ἀκαδημίας), σημάδεψε μὲ ἀνεξίτηλα καφτὰ χρώματα τὸ χαρακτήρα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου καὶ καταρράκωσε τὸν πολιτισμὸ τῆς χώρας αὐτῆς πού κάποτε, ὅπως ἐξακολουθοῦμε αἰῶνες τώρα νὰ καυχώμαστε, καταύγαζε μὲ τὴ λάμψη του ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρη.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ, ἓνα τσακισμένο ἀπὸ τὶς κακουχίες τῆς ζωῆς γεροντάκι, τὸ ὁποῖο κατέβαινε ἄργα καὶ μὲ

τὴ βοήθεια τοῦ μπαστουινοῦ του ἀνάμεσα στὸ βιαστικὸ πλήθος τὸ δρόμο πού ὁδηγοῦσε στὴ στάση τοῦ λεωφορείου μὲ τὸ ὁποῖο θὰ πῆγαινε σπίτι του, ἔχασε ξαφνικά τὶς αἰσθήσεις του καὶ βρέθηκε λιπόθυμο καταμεσῆς στὸ πεζοδρόμιο. Πῶς καὶ γιατί, κανεὶς δὲν μπόρεσε μέσα στὴν ἀγχώδη θιασύνη του νὰ καταλάβει. Ἰσως νὰ σκόνταψε. Ἰσως νὰ μὴν ἀντέξε στὴν ἀφόρητὴ καὶ ἀφύσικη τῆς ἡμέρας αὐτῆς ζέστη, ἢ στὴν ἐπίδραση τοῦ καταραμένου νέφους, πού θανατηφόρα μαστίζει τὰ τελευταῖα χρόνια τὴν Πρωτεύουσα.

Ἰδιαίτερα θλιβερὸ στὴν περίπτωσή αὐτὴ εἶναι, ὅτι

κανένας από τις εκατοντάδες της ώρας εκείνης περαστικούς και κυρίως τους νέους (τήν μελλοντική ελπίδα του Έθνους), πού ήταν και οι περισσότεροι, δέν σταμάτησε ούτε και για λίγο, να δώσει χέρι βοήθειας στον συνάνθρωπο που χαροπάλευε. Ματιές πέφταν απάνω του πολλές, από περιέργεια και μόνο. Εύτυχως όμως για το γεροντάκι στην ώρα του αυτή τη δύσκολη, ξεπετάχτηκε μέσα από το αδιάφορο και χωρίς κανένα συναίσθημα πλήθος, ένα τριαντάχρονο παλληκάρι, το οποίο πλησίασε κοντά του, τόν αρπάξε με τα στιβαρά του χέρια και τόν ακούμπησε προσεχτικά στο πρώτο πού βρέθηκε μπροστά του παγκάκι, όπου και του πρόσφερε, σάν άλλος καλός Σαμαρείτης τις πρώτες βοήθειες.

Η απροσδόκητη αυτή συμπεριφορά του νέου με το λαμπερό βλέμμα και το πραγματικά αντρίκιο παράστημα, πού τό γέμιζαν αξιοζήλευτα της ψυχής χαρίσματα, με τα οποία ασφαλώς θά γαλουχήθηκε από το παλιό και με Χριστιανικές αρχές οικογενειακό περιβάλλον, τό κατεστημένο όπως ειρωνικά και με χλευασμό τό ονομάζουν σήμερα, μάς έκανε να ανασάνουμε ανακουφιστικά και να σκεφτούμε κάπως αισιόδοξα, ότι όλα δέ χαθήκανε, αφού ακόμα υπάρχουνε νέοι, έστω και λίγοι, μέσα στους οποίους, ή πατροπαράδοτη σέ ανθρωπιστικά αισθήματα κληρονομιά, δέν έσβησε.

Πάντως ή απάνθρωπη αυτή σκηνή, ή οποία τόσο έντονα και ώμά, μπροστά στα κατάπληκτα μάτια μας ξετυλίχτηκε, και είχε για πρωταγωνιστές δυστυχώς όλους έμάς, οι οποίοι άργα και χωρίς κανένα δισταγμό, βαδίζουμε τό δρόμο της απομάκρυνσης από κάθε ύψηλό και ώραίο, πού είναι απαραίτητο για να λογίζετα κανείς άνθρωπος, πού μάς ανησύχησε και θανάσιμα

μάς προβλημάτισε. Γιατί τό λιπόθυμο της 'Ακαδημίας γεροντάκι, με τη βοήθεια ενός και μόνο νέου ανθρώπου (φωτεινά φτερά ελπίδας) μέσα στην καταπαγωμένη ανθρωποθάλασσα πού κατάκλυζε την ώρα εκείνη τόν μεγάλο δρόμο, δέν πέθανε, αλλά συνήλθε και έζησε. Πέθαναν όμως στίς καρδιές μας μέσα, χωρίς καν να τό υποψιαζόμαστε, όλες οι τεράστιες εκείνες δυνάμεις, οι οποίες μάς οδηγούσανε να συμπαρασταθούμε στη χαρά, στη θλίψη, στον πόνο, στη συμφορά κάθε συνάνθρωπου.

Και τό χειρότερο, απ' όλα είναι, ότι ο μεγάλος και ανεπανάληπτος Πολιτισμός μας, ο κληροδοτημένος από χιλιάδες γενιές πού γι' αυτόν θυσιάστηκανε, άργοσβήνει και μάλιστα μπροστά στα θολωμένα από τα ναρκωτικά βλέμματα, κάθε καινούργιας γενιάς.

Χρέος ιερό και ανυπερέβλητο, μάς επιβάλλει να τόν σώσουμε όσο υπάρχει ακόμα καιρός. Μά για να τό πετύχουμε θά πρέπει να παλαίψουμε όσο μπορούμε πύο σκληρά. Και πρώτα απ' όλα να κτυπήσουμε ανέλεητα όλες εκείνες τις πλημμυρισμένες αισχροτήτα μοντέρνες συνήθειες, τις οποίες κουβαλάνε με τη βρωμιά τους τόν άγνό σέ ιδανικά εύγενικό λαό μας.

Έπειτα είναι ανάγκη οι σύγχρονες κοινωνίες, να ξυπνήσουν από τό βαθύ της άνομίας λήθαργο στον οποίο έχουν πέσει. Να συνέλθουν από την τρομερή των ναρκωτικών χρήση, πού τόσο καταστρεπτικά λερώνουν τό αίμα τους, και αφού συνεπιστούν, ως ξαναβαφτιστούν στα μεγαλειώδη του ανθρωποσωτήριου Π ο λ ι τ ι σ μ ο υ μας νάματα.

Και τότε να είμαστε σίγουροι, ότι όλα θ' αλλάξουν πρός τό καλό.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΟΡΘΟΣ ΨΥΧΩΝ

Του κ. ΔΗΜ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΑΟΥ
Επιτ. 'Επόπτη Δημοτικής 'Εκπαιδεύσεως
Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Σ.Νεότητος

«Στή χώρα, έσεϊς οι λειτουργοί και οι λατρευτάδες είστε. Δέ φτάνει. Έμπρός! Για τους Θεούς, ω νέοι, και πολεμήστε!».

(Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ)

Στή χρυσή και φλογερή νεότητα, πού αποτελεί τό μέλλον του Έθνους, στηρίζεται κάθε πνευματική, ήθική και κοινωνική αναγέννηση. Η έναπόθεση όλων των ελπίδων μας σ' αυτή είναι ζωντανή ελληνική πίστη για την προκοπή του Έλληνισμού σ' όλους τους κύκλους της ζωής και της δημιουργίας. Κανένας τάφος στην Ελλάδα δέ μένει χωρίς την ελπίδα, ότι κάποιος αναστάσιμος άγγελος θά σταθεί επάνω του, με τό χαρμόσυνο μήνυμα της ζωής. Η ελπίδα της αναδημιουργίας πηγάζει πάντα, στη διαδρομή των αιώνων, μέσ' απ' τους πόνους και τις λαχτάρες, απ' τα λάθη και τις άποτυχίες μας. Στή χώρα του κάλλους και του φωτός οι νέες μορφές ένσαρκώνουν την ιδέα της αναστάσεως και του λυτρωμού.

Τά Έλληνόπουλα είναι οι όλo-λευκες ψυχές, με τό υπερκόσμιο κάλλος και την υπερούσια δύναμη, με τό θεϊκό σπινθήρα και την αθάνατη μοίρα, με κυματισμένα τα λάβαρα της καρδιάς και ύψωμένα τα φτερά της ψυχής τους, με τη θεήλατη άγνότητα και τις εύγενικές επιδιώξεις τους.

Τά Έλληνόπουλα, ένα άστειρευτο και άκαταπόνητο ποτάμι, είναι τό φρέσκο και γεμάτο κόκκινα αίμοσφαίρια αίμα του Έθνους μας, πού, με θεία όρμη, έτοιμάζουν τό μέλλον και ζωντανεύουν την αύριανή Ελλάδα, γεμάτη χαμόγελα αγάπης και άστραποβολήματα όμορφιάς.

Τά Έλληνόπουλα αποτελούν τό μεγάλο και δυνατό πνευματικό κίνημα για τη δημιουργία γνήσιας ελληνικής ζωής και σύγχρονης πνευματικής ιστορίας και ανανεώνουν επάξια τόν πνευματικό παλ-

μό του Έθνους. Η Ελλάδα έχει τόν ήλιο και τα βουνά, τις θάλασσες και τους κάμπους της. Τά Έλληνόπουλα έχουν την άγνη ψυχή τους, με την πίστη και τα όνειρα, τους πόθους και τις λαχτάρες, τις ανάτασεις και τη βαρεία κληρονομιά των αιώνων. Θέλουν, γεμάτα απ' τις φωνές των ελπίδων, να δημιουργήσουν ένα δικό τους κόσμο, όμορφο, ήθικό και ανώτερο. Επιθυμούν να χτίσουν τό δικό τους παλάτι και να ύψωσουν ψηλά τό λάβαρο της αγάπης, της πίστης και της αλληλεγγύης. Λαχταρούν, κάτω απ' τόν ελληνικό ήλιο, ν' άγκαλιάσουν τα βουνά και ν' απλώσουν την ψυχή τους στις θάλασσες και τους κάμπους. Αγωνίζονται ν' αξιοποιήσουν τις αρετές τους, να τοποθετήσουν αξία τα πνευματικά και ψυχικά έφόδια τους, να γυμνάσουν τις ικανότητές τους, ν' απλώσουν τις φτερούγες τους και να πλάσουν τη μοίρα τους, για να πάρουν, με τη δική τους δύναμη και πρωτοβουλία, την αρμόζουσα θέση τους, μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Οφείλουμε όλοι μας, στο σημερινό ανήσυχο κόσμο, τόν κλυδωνιζόμενο από αστάθεια και συνεχόμενο από άβεβαιότητα και άγωνία και μέσα στους δύσκολους, καταλυτικούς και κοσμογονικούς καιρούς μας, να έναρμονίσουμε την ουσία του πνεύματος και των παιδικών ανατάσεων, να καλλιεργήσουμε τη φωτεινή πρωτοβουλία των ψυχών και των θελήσεων και να διατηρήσουμε αδιάσπαστο τό παρελθόν με τό παρόν, για τη δημιουργία μελλοντικών πρωταρχικών δυνάμεων πολιτισμού και ρυθμική έθνική ανάπτυξη. Έτσι, θ' αναδείξουμε την Πατρίδα μας πρώτη στον άγώνα του πνεύματος, ύψώνοντάς την, μέσα στη δοκιμαζόμενη ανθρωπότητα, άγγελο νέων ημερών και ανθρώπων

προσανατολισμών.

Χρειάζονται κόποι και μόχθοι πολλοί, για να οδηγηθεί ή παιδική ψυχή στο άληθινό φώς. Απαιτούνται ιδιαίτερες φροντίδες και θυσίες, για να διοχετευθεί τό παιδικό σφρίγος στο καλό και αγαθό, στη γνώση και στην άρετή. Κάθε προσπάθειά μας, με στοργή, ένθουσιασμό και άνωτερότητα, πρέπει ν' αποβλέπει στη μόρφωση σύγχρονης πνευματικής ιστορίας και στην καλλιέργεια του πόνου της νέας γενιάς στην ελληνική ζωή, ώστε να επιτύχει στην άποκρυστάλλωση των πόθων της αιώνιας Έλληνικής Φυλής. Η Ελλάδα ξαναγεννιέται μαζί με κάθε Έλληνόπουλο, έτσι νέα, γαλανομάτα και όμορφη, όπως την πρώτη μέρα. Τά Έλληνόπουλα είναι ή μεγαλύτερη και ιερότερη υπόθεση, απ' την οποία άρχίζει και στην οποία τελειώνει κάθε έθνική αναδημιουργία.

Όλα ξεκινούν απ' τόν πόνο και τό μόχθο, την ενάτένιση και την πρόσφορά για δημιουργική και γόνιμη πορεία. Ο έσωτερικός κραδασμός είναι ιερή φλόγα και ύψηλή άρετή, με δύναμη κι έξαρση. Είναι χαρακτηριστικά τα λόγια του γιού της Ερμείας:

«Τί των αγαθών εύκολον; Τis καθεύδων τρόπαιον έστήσε; τις τρυφών και καταλούμενος τοis της καρτερίας στεφάνοis κατεκοσμήθη; Ούδεις μήδρα μην άνέφελον βραβείον. Πόνοι γεννώσι δόξαν, κάματοι δέ προξενούσι στεφάνους».

Οφείλουμε όλοι μας να συμπαρασταθούμε με θέρμη και να ένθαρρύνουμε τις ώραιες προσπάθειες, να ένισχύσουμε την πίστη, την άγνότητα και τόν άγιο ένθουσιασμό των νέων μας, πού ή ψυχή τους είναι πλημμυρισμένη με μαγευτικά όνειρα για τό ώραίο ελληνικό μέλλον. Ν' ακούσουμε τόν όρθρινό ψυχικό παλμό της ελληνικής νεότητας, πού είναι ο προάγ-

γελος της νίκης και του θριάμβου των αιώνων ελληνικών αξιών, με τό άρωμα του χριστιανικού πνεύματος.

Τόπο στη φλογερή ελληνική νεότητα, πού, με τά ψυχικά σκιρτήματα της, δημιουργεί επάξια την ήρωική ελληνική ζωή. Τόπο στα

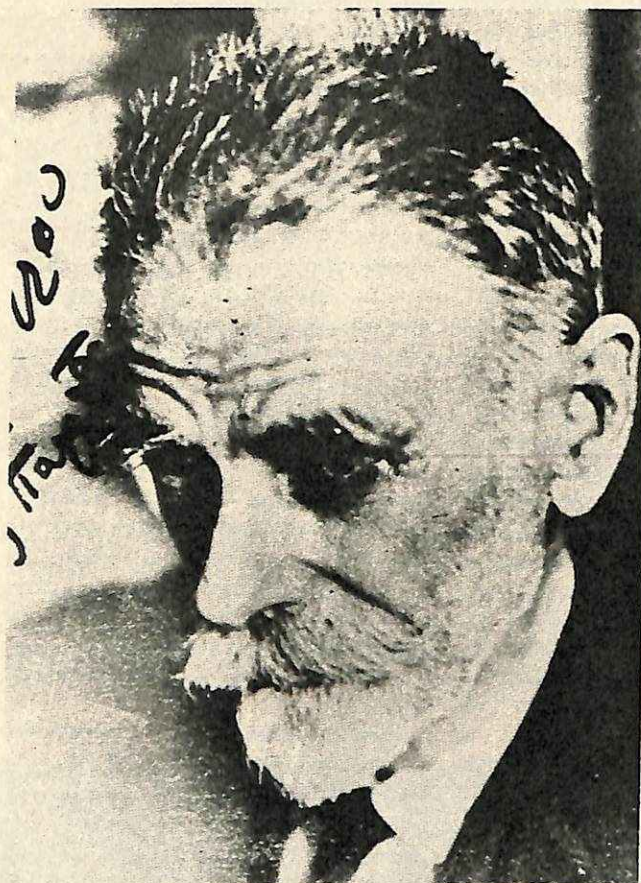
δυνατά και όρμητικά ελληνικά νιάτα, πού υπόσχονται τη δόξα και τό μεγαλείο της Πατρίδας. Τόπο στα άγνά Έλληνόπουλα, χελιδόνια της πίστης, του ένθουςιασμού και της αισιοδοξίας, πού προμηνύουν την άνοιξη μιάς καλύτερης ελληνικής ζωής κι ενός εύτυχέστερου ελληνι-

κού μέλλοντος.

Τής νιότης τραγουδήστε τό άφρόντιστο τραγούδι

και τό τραγούδι των όλόχλωρων καρδιών.

Τά μάτια, ω Μοίρες, κλείστε μου με τό θιολί των είκοσι χρονών», τραγουδεί ό μεγάλος ποιητής μας.

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΜΑΣ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ ΖΩΗΣ

Έμαθήτεα στό ιδιωτικό σχολείο του Δραΐκη, όπου έφοιτούσαμε μαζί άγόρια και κορίτσια. Θά ήμουν όχτώ ως δέκα χρονών. Είχαμε έξετάσεις - κ' ήταν παραμονές των Χριστουγέννων - ή πρώτη μαθητική μου συγκίνηση.

Άρχισαν από την άνάγνωσι: 'Ιωάννου του Χρυσοστόμου εις Εύτρόπιον παραινεσις.

Ανάγνωσμα γιά παιδιά. 'Ο κάθε μαθητής, με την άράδα του θά διάβαζε από τό κείμενο αυτό. Έτσι θά δείχνονταν ή άναγνωστική του προκοπή. Κ' έτσι, πρόβαλλε κάθε παιδάκι και διάβαζε.

Τό διάβασμα ήταν ένα είδος μονοκόματης ψαλτικής πού θυμίζει τόν κανονάρχη του τροπαριού του ψάλτη στίς έκκλησίες μας: όμως κανονάρχισμα πολύ παπαγαλιστικότερο, γιατί στόν κανονάρχη υπάρχει κάποια θρησκευτική συγκίνηση. 'Ο σχολικός παπαγαλισμός ξεχυνόταν με φουσκωμένη φλέβα, δυνατή φωνή ή πνιγμένη άγωνία, με τά γριψώδη γιά τά καημένα τά παιδάκια λόγια, με νόημα όμως, τίποτε.

Έρθε κ' ή δική μου ή σειρά. Ούτε ξεφώνησα, ούτε πνίχτηκα, ούτε κανονάρχησα, ούτε παπαγάλισα. Τό διάβασμά μου ήταν άνάγνωσι. 'Ησυχ φωνή με τούς κυματισμούς τούς άνάλογους πρός τό κείμενο, πού τό άκολουθούσα, όσο θά μου ήταν δυνατό, προσεκτικά, με τά κόμματα, με τίς τελείες, με τη φράσι, με την έννοια. Κανείς δέν μου τά είχε διδάξει...

Θυμάμαι και τώρα άκόμη τη στιγμή εκείνη ζωηρότατα: άλλαζα τη σχολική άτμόσφαιρα, έφερνα τη φωνή στην λογική της τάξι.

Θυμούμαι άκόμη κάτι σάν ξάφνιασμα στα πρόσωπα των έπιδόμων έξεταστών μας. Και ό δάσκαλος δέν τόλμησε τίποτε νά μου πη, πού με τόν τρόπον αυτόν του παραβίαζα τη διδακτική του μέθοδο.

Και κάτι άλλο: λάβαινα από τότε συνείδησι, πώς έκρυβα μέσα μου κάποια γωνιά διαφορετική από τίς άλλες γωνίες, πού βρίσκονταν μέσα στα κεφάλια των όμιλήκων μου.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Έθιμα του 'Ιανουαρίου

Του λαογράφου κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΑΝΕΣΗ

Ι ενάρη, μήνα του Χριστού κι άρχιμηνιά του κόσμου!

Μ' αυτόν τό χαιρετισμό χαιρετά ό ελληνικός λαός τόν έρχομό του πρώτου κι έπισημότερου μήνα του χρόνου. Μήνας «του Χριστού», γιατί με τη βάφτισή του, την έκτη μέρα του, ό Χριστός έπισφράγισε την άποστολή του γιά την έπικράτηση της νέας θρησκείας γιά τη σωτηρία του ανθρώπου. «Άρχιμηνιά του κόσμου», γιατί με την πρώτη μέρα του γίνεται ό προάγγελος έκπληρωσης τόσων έλπίδων και πόθων πού πάντα περιμένει κάθε άνθρωπος με τόν έρχομό κάθε καινούργιου χρόνου - άσχετα άν σχεδόν κάθε φορά, σέ κάθε προηγούμενο, είδε νά μένουν άνεκπλήρωτα τόσα όνειρα και τόσες έπιθυμίες γιά ένα καλύτερο αύριο.

Δέν ήτανε πάντα πρώτος μήνας του χρόνου ό 'Ιανουάριος. 'Ο χρόνος γιά τούς άρχαίους προγόνους μας άρχιζε την είκοστή πρώτη 'Ιουνίου (τό μήνα Σκироφοριώνα, καθώς τόν έλεγαν).

Οι άρχαίοι Ρωμαίοι τόν καθιέρωσαν από τό 153 π.Χ., ένώ ως τότε είχαν την πρώτη Μαρτίου, όπως και οι Έλληνες της Άδριανούπολης, πριν τούς διώξουν οι Τούρκοι από την Ανατολική Θράκη.

Την πρώτη 'Ιανουαρίου, πού όνομάστηκε πρός τιμήν του Θεού τούς 'Ιανού, οι Ρωμαίοι εκλέγανε τούς υπάτους των και επιδίδονταν σέ όργιαστικές τελετές και πολυθύρυβες διασκεδάσεις. 'Απ' αυτούς την πήραν οι Βυζαντινοί πρόγονοί μας και την καθιέρωσαν πολύ άργότερα (κατά τό 1000 μ.Χ.).

Μαζί με τ' όνομα του μήνα, οι Έλληνες πήραν από τούς Ρωμαίους και τη συνήθεια των δώρων, πού ξεκίνησε κάπως περιέργα γιά μας: 'Ολοι ξέρομε πώς σήμερα μάλλον οι μεγάλοι κάνουνε δώρα στούς μικρούς, παρ' αντίστροφα. Στη Ρώμη όμως, αυτή την ήμέρα, και γιά ν' άποδείξουν την εύγνωμοσύνη τους, οι πληβείοι (κατώτεροι Ρωμαίοι πολίτες με πολύ περι-ορισμένα δικαιώματα) έκαναν δώ-

ρα στούς πατρικούς (εύγενείς) κηδεμόνες των, ή ό λαός στούς άρχοντές του.

Τό δώρο αυτό λεγόταν strenua (στρένουα), κι από τη λέξη αυτή, μαζί με τό επίθ. bona (μπόνα), πού σημαίνει καλή, έγινε ή λ. μπουλαστρίνα, όπως λέγεται τό πρωτοχρονιάτικο δώρο στη Σάμο και μερικά νησιά της Δωδεκανήσου. Σ' ένα χωριό μάλιστα της Νάξου (την Άπειράθου) λέγεται καληστρίνα, έλληνοϊταλικά.

'Υστερ' απ' αυτά, δέν είναι περίεργο πώς και ή συνώνυμη ιταλική λέξη buonapanao (φιλοδώρημα) έγινε στα ελληνικά μποναμάς, γιά νά μεταφραστεί στην Κρήτη και τη Σαντορίνη σέ καληχέρα ή καλοχέρα, και καλοχερίδι, στην Κρήτη.

Τά κάλαντα πάλι, πού λέγονται και κόλιντα και κόλιαντα στη Μακεδονία, ξεκίνησαν από τη λατινική λέξη calendae (καλένδες), πού σημαίνει την πρωτομηνιά, και μάλιστα, τελικά, την πιο έπισημη του 'Ιανουαρίου. 'Απαιτού όνομάστηκε «καλαντάρι» και τό ήμερολόγιο, και Καλαντάρης ή Καλεντέρης όλόκληρος ό μήνας, από τούς Έλληνες του Πόντου και της Καππαδοκίας, όταν ζούσανε στη Μικρασία.

Πριν καθιερωθεί ως πρωτοχρονιά ή σημερινή, ή τιμή άνηκε στην πρώτη Σεπτεμβρίου. Άκόμα και σήμερα τη θυμούνται ως 'Πρωτοσετεμπρία» στην Πάτμο και σπάνε κατ' έθιμο ένα ρόδι - σύμβολο της άφθονίας αγαθών γιά κάθε σπίτι. Στην Κάλυμνο μοιράζουνε καρπούζια. ('Ισως ό συμβολισμός έδω από την άφθονία των σπόρων, όπως δά και στό ρόδι, πού έχει πολύ μακρινή παράδοση - από τη θεά Δήμητρα και την κόρη της Περσεφώνη άγαπημένη του θεού του 'Αδη Πλούτωνα - κι άς θυμηθούμε τό σπάρι και τό ρόδι στα κόλλυθα). Τώρα πιά όμως έχει άδι-αφιλονίκητα την τιμή ό 'τρανός μήνας», όπως λένε τόν 'Ιανουάριο στίς Σέρρες, ή ό Μεγαλομηνάς.

Άλλά πώς ό 'Ιανουάριος έγινε Γενάρης; Τό λατινικό Januarius (Για-

νουάριος) έγινε πρώτα Γιανουάρης - Γιανάρης, και ύστερα Γενάρης, με παρετυμολογία πρός τό ρήμα γεννώ, γιατί τότε, λέει, γεννιούνται τ' άρνια. Οι Μυκονιάτες όμως, μαζί με άλλους, ισχυρίζονται πώς: 'Ο Γενάρης δέ γεννά μήτε άβγά μήτε πουλιά, / μόνη χιόνια και νερά, γιατί, μαζί με τό Φλεβάρη, άποτελούν την «καρδιά του χειμώνα» - τό «άφάλιν» του, καθώς λέν οι Κύπριοι. Στόν Πόντο μάλιστα πιστεύανε πώς ό χειμώνας άντρειωμένος γιά ως τά Φώτα, γιά απ' τά Φώτα, πού λέγονται και «Καλαντόφωτα» ή «Φωτοκάλαντα».

'Ολος ό κόσμος τότε χώνεται στα σπίτια του, άκόμα κι οι νέοι: 'Ω Γενάρη, Καλαντάρη, τά κορίτσια μας πού τά χεις; - Στα θολόσταχτα κρυμμένα, άπαντάει κείνος. 'Ολο κατσούφη τότε βλέπει ό λαός. Στην Κεφαλονιά μάλιστα και στην Κύπρο λένε χαρακτηριστικά τη φράση «γέλασεν ό Γενάρης», όταν θέλουν νά δείξουν πώς «έσκασε τ' άχείλι» κάποιου στρυφνού ανθρώπου, χαμογέλασε.

Με τά δυνατά κρύα λοιπόν και τά χιόνια, της βόρειας Ελλάδας ιδιαίτερα, βρίσκουμε τόν καιρό κι οι βουνήσιοι νά ξεκουραστούν από τίς βαρείες δουλειές του καλοκαιριού, κι όσοι μένουν στα χωριά, όσοι έμεναν παλαιότερα, οι γεροντότεροι και τά γυναικόπαιδα, γιατί οι άντρες και τά μεγάλα παιδιά κατηφόριζαν στούς κάμπους ή ξενιτεύονταν γιά χάρη τους, ζούσαν με τίς λιγοστές προμήθειες του καλοκαιριού, με λίγες κότες και κανένα μανάρι, γιά τό γάλα και τό τυρί, πού τό τάζαν με τίς «κλαδαριές» (φυλλώματα δέντρων κομμένα από τόν Αύγουστο και τοποθετημένα πάνω σέ ξεραμένα κοντινά δέντρα, τούς «ξέρακες», γιά νά διατηρούν τη δροσιά τους και τό χειμώνα με τίς παγωνιές) κι αυτό μαζί με τ' άλλα. 'Οπως είχαν και τά ξύλα πιο περισσά, άναθαν νυχτόημερα τό τζάκι, και κάποια για-γιά θά χε πάντα κάποιο παραμύθι νά τούς λέει. Οι πιο βαστούμενοι του κάμπου είχαν κι άλλες λειχου-

‘Ο Κωστής
Παλαμάς

διές βέβαια:

Κότα πίπα τό Γενάρη / καί παπί τόν
'Αλωνάρη, ένώ στό Μοριά λέγανε:
Κότα χήνα... Μαζί μέ τούς ανθρώ-
πους βρίσκουνε τήν ήσυχία τους
καί οί λαγοί κι οί πέρδικες: 'Ο λαγός
καί τό περδίκι κι ό καλός ό νοικοκύρης
τό Γενάρη χαιρόνται.

Τά Φώτα θεωρούνται καί όρόση-
μο μετεωρολογικό μέσα στό μήνα:
"Αν είν' τά Φώτα φωτερά, / θά ν' ή
Λαμπαρή μέ τά νερά, λένε συνήθως,
ένώ στήν Πελοπόννησο κάνουν
αυτή τήν πρόβλεψη: Χαρά τά Γέννα
τά στεγνά, τά Φώτα χιονισμένα / καί ή
Λαμπαρή βρεχούμενή, τ' άμπέλια γεμι-
σμένα.

Άλλες παροιμίες μάς πληροφο-
ρούν πώς ό Γενάρης είναι κατάλ-
ηλος γιά τό κλάδεμα τών άμπελι-
ών, γιαντό καί Κλαδευτή τόν λένε:
Γενάρη μήνα κλάδεψε, / φεγγάρι μή
κοιτάξεις! "Αν είναι δηλαδή «στή
χάση του», «κακοφέγγου», πού τό
χουν σέ κακό πολλοί, όπi δέ θ'
άποδώσει τό κλάδεμα, όπως καί
κάθε άλλη γεωργική εργασία, καί
λοιπά. 'Ακόμα γιά τό όργωμα τού
μπαμπακοχώραφου:

"Οποιος θενά μπαμπακώσει, / τό
Γενάρη θά όργώσει.

'Αλίμονο όμως στόν καθυστερη-
μένο, πού άφησε νά περάσουν ό
Νοέμβρης κι ό Δεκέμβρης καί περι-
μένει νά όργώσει τώρα γιά νά
σπείρει τό σπάρι του: Τού Γενάρη τό
ζεργάρι / διάβολος θενά τό πάρει, μάς
διαβεβαιώνουν οί Χαλκιδικιώτες.

Δέν είναι όμως πάντα μωτρω-
μένος ό Γενάρης. Καθώς πιστεύουν
οί Σαντορινιοί, κάνει καί μιά μέρα
καλή γιά νά γεννήσ' ή πέρδικα. Κι
αυτή ή λιακάδα ή ξαφνική κάνει
τούς Μηλιούς νά λένε: 'Ο Γενάρης
κι αν γεννά, / τού καλοκαιριού μηνά,
πού θυμίζει τό «ό Φλεβάρης κι αν
φλεβίζει...». 'Αφήνομε κείνες τίς
μαγευτικές φεγγαροβραδιές του,
πού τίς χαιρόνταν πάνω στά παλιά
κεραμίδια οί γάτες: Τού Γενάρη τό
φεγγάρι / ήλιος τής ημέρας μοιάζει
(μέ τήν καθαρότητα τής - παγω-
μένης - άτμόσφαιρας) ή, καθώς
λέν οί Μυκονιάτες, ...πρέ λιο μέρα
φάνη - συμπληρώνοντας άμέσως,
μέ κάποιαν επιφύλαξη: τού Γενάρη
τό σκοτίδι / παρέ λιο πίσσα έγίνη...

Αυτές, κοντολογής, είναι οί χά-
ρες κι οί άναποδιές τού Γενάρη.
Έχει όμως καί τό μοναδικό προνό-
μιο ν' άνοίγει αυτός τήν αυλαία
τού χρόνου, κάθε νέου χρόνου, μέ

τήν άούγκρητη «πρωτοχρονιά» ή
«άρχιχρονιά», πού λέγεται καί κατ'
έξοχήν «άρχιμηνιά». Τά έθιμα τής
πρωτοχρονιάς έχουν μεγαλύτερη
άπήχηση στό λαό από τόν χρι-
στογεννιάτικο κύκλο πού τόν γι-
ορτάζουν μέ ιδιαίτερη αίγλη οί άλ-
λοι χριστιανοί. Κι ό λόγος είναι
φανερός - κι ανθρώπιнос: Πάντα
τό καινούργιο, τό άγνωστο, γοη-
τεύει, όσο μάς άπογοητεύει συνή-
θως τό περασμένο, μέ τήν προσ-
δοκία τού άδοκίμαστου καί γιαντό
γεμάτου ύποσχέσεις κι έλπίδες
αύριο.

Θά πελαγώναμε αν άραδιάζαμε
τά έθιμα τών ήμερών αυτών. Για-
τό θά περιοριστώ σέ δυό χαρακτη-
ριστικά πού άφορούν δυό μακρινά
σημεία τού 'Ελληνισμού: τής Μα-
κεδονίας καί τής Κύπρου, άφού
προηγούμενως πώ δυό λόγια περί
βασιλόπιπας.

'Η τόσο συνηθισμένη αυτή λέξη
έχει πολλές όνομασίες στά διάφο-
ρα μέρη τής χώρας μας, όπως:
άγιο-Βασίλης, άγιοθασιλίτσα, άγιοθαι-
λόπιπτα, θασιλίτσα, θασιλοκουλούρα,
θασιλοπούλα (στήν Κύπρο), θασιλό-
ψωμο...

Στή Μακεδονία, λοιπόν, χώρα
από τά κάλαντα, συνηθίζουν καί
ντύνονται μασκαράδες, ρογκασά-
ρια, καθώς τούς λένε. Ντύνονται
άρχαιοι Έλληνες, μέ περικεφαλαί-
ες καί σπαθιά, άρκοϋδες, καί λοιπά.
Γυρίζοντας φορτωμένοι μέ ταγάρια
καί κακκαβούλια (χαλκωματένια
καζανάκια) χτυπούν μέ ρόπαλα
από ξύλο σουρβιάς τούς φράχτες
καί τίς πόρτες φωνάζοντας: σουρβα
σουρβα σουρβα / κι άι-Βασίλης. Στά
σπίτια πού γυρίζουν δέν τραγου-
δούν τά καθιερωμένα κάλαντα τ'
άι-Βασίλη, μά διάφορα τραγούδια
γιά τήν εύτυχία καί τήν προκοπή
τού κάθε σπιτικού, ανάλογα μέ
τούς ιδιαίτερους πόθους τού καθε-
νός: άλλο γιά τόν παπά καί τόν
πρόεδρο τού χωριού, άλλο σ' ένα
τσέλιγκα ή μιά κόρη τής παντριάς,
καί λοιπά. 'Ετσι, σ' ένα τσέλιγκα
λένε:

Μέσα σέ τούτη τήν αυλή ή μαρμα-
ροστρωμένη
έδω ναι χίλια πρόβατα καί πεντακό-
σια γίδια

καί χίλιασαν καί μίλιασαν καί γίν' καν
τρεις χιλιάδες.

Σέ σπíti κόρης:

'Η μάνα πού χ' ή λυγερή, στά
σύννεφα τήν κρύβει

κι άνοιχτηκαν τά σύννεφα καί φάνη-
κεν ή κόρη,
φάνηκαν τά σγουρά μαλλιά, τ' άρ-
χοντικά πλεξούδια.

Νά κι ένα σαπирικό σέ σπíti πού-
χουν άταχτο παιδί:

'Η μάνα πού χει τόν υγιό τό μωσκοκα-
νακιάρη

τόν έλουζε, τόν χτένιζε, στό δάσκα-
λο τόν στέλνει.

Κι ό δάσκαλος τόν καρτερεί μέ μιά
χρυσή βεργούλα:

- Παιδί μου, πού ν' τά γράμματα καί
πού ν' τά πινακίδια;

- Τά γράμματά ναι στό χαρτί, κι ό
νοϋς μου στά παιχνίδια...

'Ακολουθεί μεγάλο πανηγύρι γιά
τό ποιός θά πρωταρπάξει τά κά-
στανα καί τ' άγριόμηλα πού τούς
ρίχνουν, γιά τό καλό, στή μέση τού
σπιτιού, χωρίς από τ' άλλα καλού-
δια καί τά λεφτά πού τούς φιλεύ-
ουν καί τούς φιλοδωρούν. Τούς
γεμίζουν άκόμα καί τά ταγάρια καί
τά κακκαβούλια μέ άλεύρι, τραχα-
νά, λουκάνικα, χοιρινό λίπος, τυρί
καί λοιπά.

Στό τέλος, ξημερωμένες πιά οί
παρέες, κατασταλάζουν σέ διάφο-
ρα σπítια, όπου στρώνονται καί...
μαγειρεύουν καί τρώνε όσα μάζε-
ψαν...

Οί Κύπριοι, πάλι, καλωσορίζουν
τόν καινούργιο χρόνο μέ τό σιτάρι
φτιάνοντας «τά κόλλυθα τού άι-
Βασίλη», τήν παραμονή τής πρω-
τοχρονιάς. Τά τοποθετούν σ' ένα
βαθύ πιάτο καί, πάνω άπ' αυτό τή
βασιλόπιπτα. Μαζί μέ μιά «μπότσα»
(μποτίλια) κρασί καί τό πορτοφόλι
τού πατέρα τ' αφήνουν πάνω στό
τραπέζι μέχρι τά μεσάνυχτα, γιά
νά τά εύλογήσει ό άι-Βασίλης. Στή
μέση τής πίπτας άνάβουν ένα κερί.

Τά μεσάνυχτα κόβουνε τήν πίτ-
τα καί τήν τρώνε μαζί μέ τά κόλλυ-
θα. 'Εκτός άπ' αυτά, μέρες πριν,
βάζουν οί γεωργοί σ' έν' άλλο
πιάτο μέ νερό, άλλο σιτάρι νά
φουσκώσει, γιά νά μείνει ως αυτήν
τήν ώρα νά τό εύλογήσει κι αυτό ό
άι-Βασίλης.

Νά καί μερικά δείγματα από πα-
λιά μυκονιάτικα κάλαντα, όπως
μου τ' άπάγγειλε έδώ καί πολλά
χρόνια, σχεδόν εκατόχροнос τότε
Μυκονιάτης χωριανός:

"Αις Βασίλης έρχεται από τήν Καισα-
ρεία.

Βαστά λιθάνι καί κερί, χαρτί καί
καλαμάρι.

Τό καλαμάρι είν' ή γραφή καί τό

χαρτί ναι γνώση.

- Βασίλη, πόθεν έρχεσαι καί πόθεν
κατεβαίνεις;

- Από τής μάνας μου έρχομαι καί
στό σκολειό μου πάω,
φέρτε τ' άβγοκαλάμαρα νά κάσω νά
τά φάω...

- Κάσε νά φάς, κάσε νά πιεις, κάσε
νά τραουδήσεις

κι αν είσαι καί γραμματικός, πές μας
τήν άρφαθήτα.

Τσαί τό ραβδί του εκούμπησε, νά πει
τήν άρφαθήτα.

Τσαί τό ραβδί τανε χλουρό, χλουρά
βλαστάρια πέτα

κι άπάνω στά βλαστάρια του πηάδια
τσαί πηάδια

πηάδια πετροπούαδα τσ' αϋλές μαρ-
μαρωμένες

νά κατεβαίνουν οί πέρδισες, νά πι-
νου, ν' άνεβαίνουν

νά βρέχου τσί φτεοϋρες των, νά
ραίνουν τόν άφέντη...

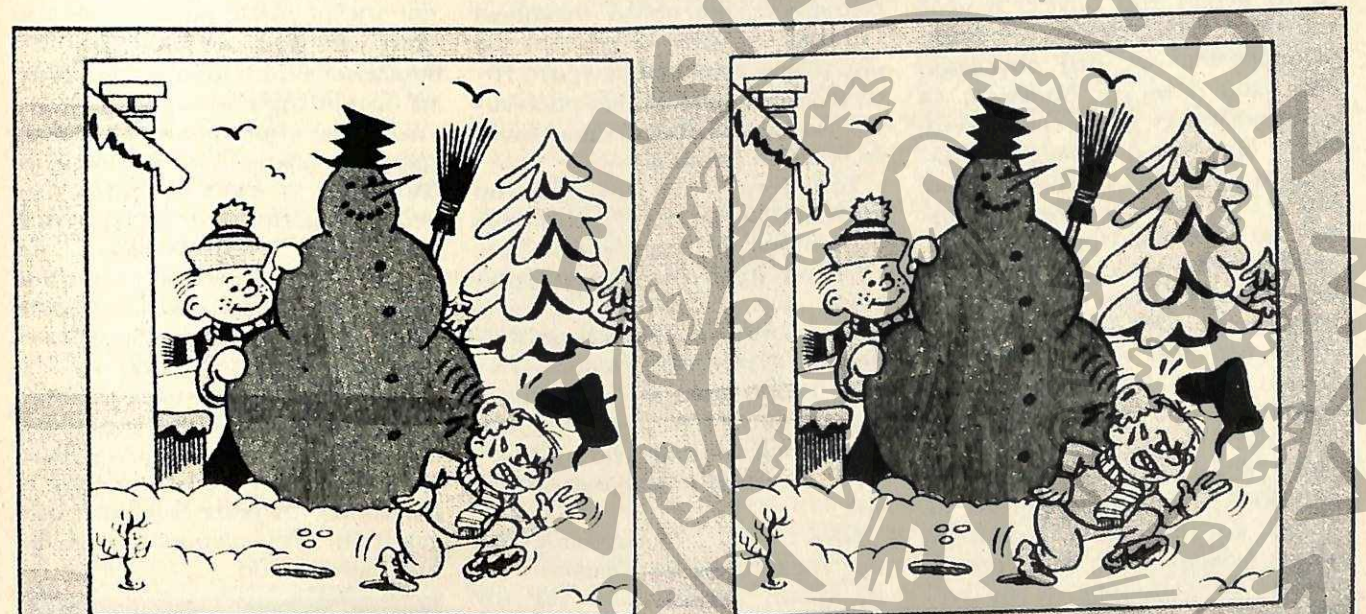
.....
'Εκείνα πού τονίζονται στά κά-

λαντα είναι: πρώτο, ή εύθυμη διά-
θεσή μας άπέναντι στόν καλόβολο
άγιο πού μόλις έφτασε κατακου-
ρασμένος καί πεινασμένος από τή
μακρινή «Καισαρεία» (Καισάρεια),
τό μόνο πού σκέφτεται είναι νά
μάς άρπάξει τίς λειχουδιές πού
έτοιμάσαμε γιά χάρη μας ή στό
δρόμο του ό,τι βρεί - καί πού δέ θά
χαμε αντίρρηση βέβαια νά του
άρνηθούμε, άφού καί στή βασιλό-
πιπτα φυλάμε τό πρώτο κομμάτι
του - έλάχιστες άντιπροσφορές
άπέναντι στίς προσδοκίες πού μάς
φέρνει γιά τόν καινούργιο χρόνο,
μαζί μέ τ' άλλα δώρα του. Δεύτε-
ρο, ή ιδιαίτερη φροντίδα τού άγιου
γιά τά «γράμματα», γιά τά όποια
έρχεται φορτωμένος μέ χαρτιά καί
καλαμάρια γιά νά πάει στό σκολειό
του. 'Υπόμνηση έδώ τών τριών
'Ιεραρχών - ένας άπ' αυτούς
είναι κι ό ίδιος - πού προστατεύ-
ουνε τά γράμματα. Θά μπορούσα-

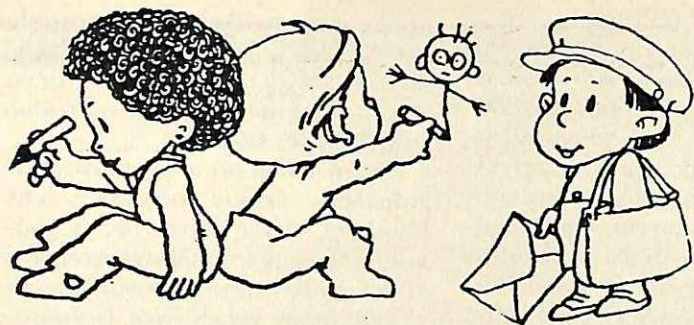
με νά πούμε ως τρίτο τίς θαυμα-
τουργές ιδιότητες τού ραβδιού του
πού πετάει βλαστάρια κι άνοίγει
πηγάδια καί πετροπήγαδα όπου
φυτρώνουν καί παλάτια κι έρχον-
ται πέρδικες νά πιούν νερό καί νά
ράνουν τόν άφέντη πού θά φιλέ-
ψει πλουσιοπάροχα τούς καλαντι-
στάδες... Νά λέγονται όλ' αυτά
συμβολικά γιά τήν πνευματική
πρόοδο καί τόν πλούτο πού θά
φέρει, μέ τίς εύλογίες τού άγιου, ό
καινούργιος χρόνος; 'Η εύλογία
του φαίνεται κι από τό λιθάνι πού
φέρνει μαζί του. Στίς κατακλείδες
δίνονται άφθονες εύχές στόν οικο-
δεσπότη γιά τήν πρόοδο στά
γράμματα τών άγοριών καί τήν
εύτυχία τών κοριτσιών, γιά νά ναι
καί πιό άπλόδωροι, όπως είπαμε,
στά φιλέματα πού θά τούς κά-
νουν... Μαλώνουν γιά τόν ίδιο σκο-
πό καί τά τεμπέλικα γιά τά γράμ-
ματα άγόρια...

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΩΡΕΣ

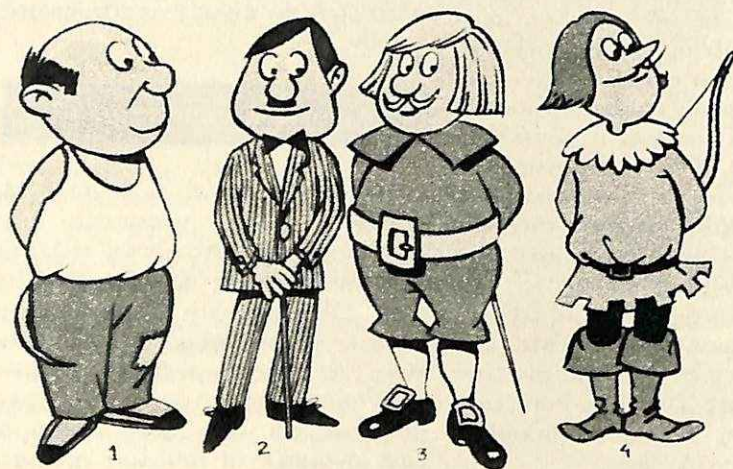
Οί δέκα διαφορές

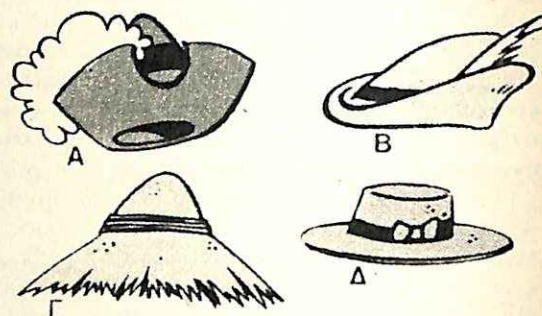
10 ΔΙΑΦΟΡΕΣ. Από στιγμή σε στιγμή θα λιώσει ο χιονάνθρωπος. Θα προλάβεις να βρεις τις δέκα διαφορές που έχουν μεταξύ τους οι δυο εικόνες, πριν... μουσκέψει το χαρτί;

Ελεύθερες Ώρες

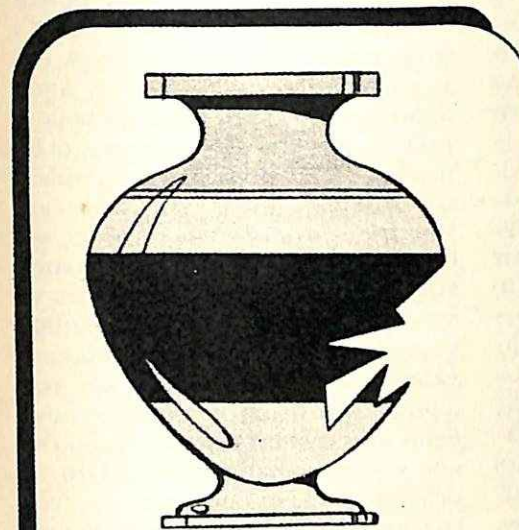
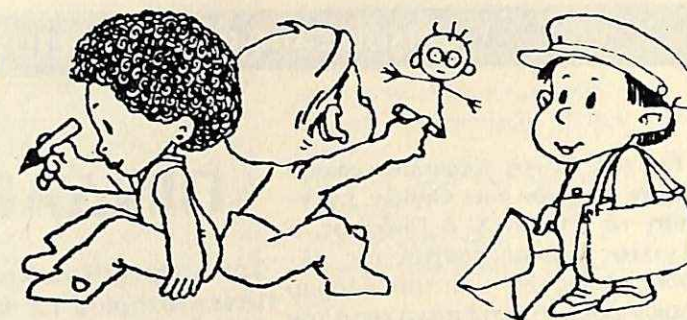
ΤΑ ΚΑΠΕΛΑ. Θα πάθουν ηλίαση οι τέσσερις κύριοι της εικόνας μας αν δεν τους φορέσεις τα καπέλα τους. Πρόσεξε μόνο μη βάλεις κανένα καπέλο σε λάθος κεφάλι!

ΟΙ ΠΕΝΕΣ. Κανένας σήμερα δε γράφει με πένα από φτερό και μελάνι. Παρ' όλα αυτά, ακόμα και άνθρωποι του καιρού μας μπορούν να λύσουν αυτό το πρόβλημα: ποια σκιά ανήκει σε κάθε φτερό;

Ελεύθερες Ώρες

ΣΠΑΣΙΜΑΤΑ. «Το παρκέ φταίει! Πηγαίνα το βάζο στο σαλόνι και ξαφνικά γλίστρησα, έπεσα και μου έσπασε! Ποιο κομμάτι πρέπει να κολλήσω για να ξαναφτιάξω το βάζο;»

ΜΕ ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΟ. Αν βρεις σ' ένα λεπτό ποια αντικείμενα εμφανίζονται μόνο μια φορά, σου αξίζει το μετάλλιο της παρατηρητικότητας!

ΠΕΝΤΕ ΛΑΘΗ. Ο σχεδιαστής αυτής της εικόνας νόμιζε ότι όλοι οι άνθρωποι είναι απρόσεχτοι και δε θα αντιληφθούν τα πέντε λάθη που έχει κάνει. Εσύ όμως θα τα βρεις, έτσι;

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

Του άειμνήστου Καθηγητή του
Πανεπιστημίου Γ.Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ

Εἰς τὰς Κυνὸς Κεφαλᾶς, μικρὰν κώμην πλησίον τῶν Θηβῶν, ἐγένετο τὸ 518 π. Χ. ὁ Πίνδαρος, ὁ μέγιστος λυρικός ποιητὴς τῆς Ἑλλάδος, ἴσως δὲ καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. Ἦτο ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλὰς εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ πολλοὺς καὶ μεγάλους λυρικοὺς ποιητὰς ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Πινδάρου ὅμως τὸν ἀπεμόνωνσεν ἀπὸ τοὺς συνήθεις ἀνθρώπους καὶ τὸν ἀνεβίβασε τόσο ὑψηλὰ, ὥστε μόνον οἱ πολὺ ἐκλεκτοὶ τοῦ πνεύματος νὰ εἶναι δυνατόν νὰ τὸν πλησιάσουν κατόπιν πολλοῦ μόχθου διὰ νὰ χαροῦν τὸ φῶς καὶ τὸ χρῶμα τοῦ λυρισμοῦ του. «Ὅλοι οἱ μεγάλοι τῆς ἀρχαιότητος τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ τὸν ἐθαύμασαν καὶ τὸν ἐχαιρέτισαν ὡς «Θηβαίαν λύραν», «Θήβης ἑλικώνιον κύκνον», «Διρκαῖον κύκνον» κλπ. «Ὅπως κατεβαίνει ἀπὸ τὸ ὄρος ὁ πλημμυρισμένος ἀπὸ τὰς βροχὰς χεῖμαρρος, ἔτσι καὶ ὁ θαυὸς Πίνδαρος θράζει, κινεῖται», λέγει ἐν ἐκστάσει καὶ θαυμασμῷ ὁ Λατίνος Ὁράτιος.

Ὁ ποιητὴς αὐτὸς τοῦ ἀφθάστου ὕψους καὶ τῆς ἀφθάστου δόξης ἐποίησε καὶ ὕμνους εἰς τοὺς θεοὺς καὶ διθυράμβους καὶ παιάνας καὶ παρθένια καὶ προσόδια καὶ ἀνθρώπων ἐγκώμια καὶ θρήνους καὶ σκόλια καὶ ὑπορχήματα καὶ ἄλλα πολλά. Ἐκεῖνος ὅμως τὰ ποιήματα, τὰ ὁποῖα ἐξηγοφάλασαν εἰς αὐτὸν τὴν ἀθανασία καὶ τὴν δόξαν εἶναι οἱ ἐπίνικοι, δηλαδή οἱ μεγαλειώδεις ὕμνοι διὰ τῶν ὁποίων ἐγκωμιάζει τοὺς νικητὰς τῶν μεγάλων Πανελληνίων ἀγώνων, τοὺς νικητὰς τῶν Ὀλυμπίων, τῶν Πυθίων, τῶν Νεμεῶν καὶ τῶν Ἰσθμίων.

Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν περιφήμων αὐτῶν ἀγώνων συνεκεντρώνετο εἰς τὸν τόπον τῆς τελέσεως αὐτῶν ὅ,τι ἐκλεκτόν εἰς σωματικὴν ἀλκὴν καὶ πνευματικὴν ἀξίαν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἑλλὰς, διὰ τὴν εὐγενὴ ἀμίλλαν τοῦ ἀγώνος. Στεφανίτης, πολὺ σπανίως δὲ καὶ μόνον εἰς ὠρισμένους τόπους ἦτο χρηματίτης ὁ ἀγὼν. Δηλαδή οἱ ἐρασταὶ παντός ὑψηλοῦ καὶ εὐγενοῦς πρόγονοι ἡμῶν διηγωνίζοντο

καὶ ἡμιλλῶντο διὰ νὰ κερδίσουν ὄχι χρήματα, ἀλλὰ στέφανον ἐλαίας, δάφνης, σελίνου ἢ πίτυος. Δὲν ὑπῆρχε δὲ μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὴν τιμὴ ὄχι μόνον διὰ τὸν νικητὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν οἰκογένειάν του, τὴν φυλὴν καὶ τὴν πόλιν του.

Τὰ τεῖχη τῶν πόλεων ἐκρημνίζοντο διὰ νὰ εἰσέλθῃ ὅταν ἐπανήρχετο θριαμβευτὴς ὁ νικητὴς. Θυσίαι ἐτελοῦντο καὶ ἐλάμβανον χώραν μεγαλοπρεπεῖς ἐορταὶ πρὸς πανηγυρισμὸν τοῦ γεγονότος. Κατὰ τὰ μεγαλοπρεπῆ συμπόσια τὰ ὁποῖα ἐπηκολούθουν ἐψάλλετο ὑπὸ χοροῦ ὁ ὕμνος πρὸς τὸν νικητὴν, ὁ ἐπίνικος. Πολλὰ ὅμως ἐψάλλοντο οἱ ἐπίνικοι κατὰ τὴν θριαμβευτικὴν εἰσοδὸν τῶν νικητῶν εἰς τὴν πατρίδα των.

Μεγαλοπρεπέστεροι ἐξ ὅλων τῶν ἀγώνων τῆς ἀρχαιότητος ἦσαν οἱ Ὀλυμπιακοί, οἱ ὁποῖοι ἐτελοῦντο μετὰ ἐκάστην πλήρη τετραετίαν ἀπὸ τοῦ 776 π.Χ. μέχρι τοῦ 393 μ.Χ. ὅτε κατηργήθησαν πᾶσαι αἱ ἐθνικαὶ, δηλαδή αἱ μὴ χριστιανικαὶ, ἐορταὶ διὰ διατάγματος τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου. Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ἐτελοῦντο εἰς τὸ στάδιον καὶ τὴν ἱερὰν Ἀλὶν τῆς Ὀλυμπίας, πρὸς τὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς. Κήρυκες ὀνομαζόμενοι σπονδοφόροι, ἀγγέλλοντες εἰς τὰς κυριωτέρας τῶν ἑλληνικῶν πόλεων τὴν ἐπικειμένην ἐναρξιν τῶν ἀγώνων. Ἀμέσως ἐκηρύσσετο ἡ ἱερὰ ἐκεχειρία, κατέπαυον οἱ πόλεμοι καὶ οἱ Πανελλήνες προσήρχοντο εἰς τὸν ἱερὸν χώρον τῆς Ὀλυμπίας διὰ νὰ παραστοῦν εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ποικίλας ἐορτάς, αἱ ὁποῖαι ἐλάμβανον χώραν.

Προστατέψτε τὰ δάση. Εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. Χαρίζουν ὑγεία, ζωὴ, ὁμορφιά κ.α. ἀγαθὰ.

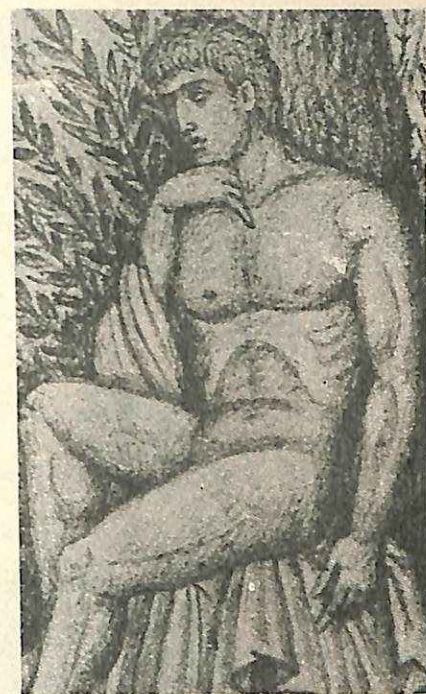
Αἱ ἐορταὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων διήρκουν ἑπτὰ ἡμέρας. Ἡ πρώτη ἀφιερώνετο εἰς τὰς τελετὰς καὶ θυσίας, αἱ ἐπόμεναι πέντε ἡμέραι εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἡ ἑβδόμη εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν ἐπάθλων. Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ περιελάμβανον ἵππικὰ ἀγωνίσματα (κελητοδρομίας καὶ ἄρματοδρομίας) καὶ γυμνικά ἀθλήματα δι' ἄνδρας καὶ παῖδας. Οἱ ἄνδρες ἠγωνίζοντο εἰς ἀγῶνας ταχύτητος μικρῶν καὶ μεγάλων ἀποστάσεων μετὰ καὶ ἀνευ ὀπλισμοῦ, πάλην, πυγμὴν καὶ ἀκόντιον, οἱ δὲ παῖδες εἰς ἀγῶνα δρόμου, πάλην καὶ πυγμὴν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων ποιεῖται, ῥήτορες καὶ δόκιμοι συγγραφεῖς ἐπεδεικνύον τὴν τέχνην των εἰς τρόπον ὥστε τὸ συγκεντρούμενον μέγα πλῆθος εὗρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμῇ τὴν ἐκδηλώσει τοῦ ὑψηλοῦ καὶ τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ εὐγενοῦς εἰς συνδεδασμένας ἐπιδείξεις πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ἀλκῆς. Ἦτο τὸ μεγαλοπρεπέστερον καὶ εὐγενέστερον θέαμα τὸ ὁποῖον ἠδύναντο νὰ ἀπολαύσουν οἱ ὄντως ἄνθρωποι τῆς τότε ἐποχῆς. Ἀνάλογα περίπτου ἐλάμβανον χώραν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τόπους κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῶν Πυθίων, τῶν Νεμεῶν, τῶν Ἰσθμίων κλπ.

Αὐτὸν τὸν εὐγενὴ ἀγῶνα ἀμίλλης καὶ τοὺς ἀναδεικνυομένους καλλιστεφάνους νικητὰς περιέγραψε κατὰ τρόπον ἐκπληκτικῶς μεγαλειώδη ὁ μεγαλόστομος Πίνδαρος. Περιεσώθησαν 45 Πινδαρικοὶ Ἐπίνικοι, ἐκ τῶν ὁποίων 14 εἰς Ὀλυμπιακὰς, 12 εἰς Πυθιονικάς, 11 εἰς Νεμεονικάς καὶ 8 εἰς Ἰσθμιονικάς. Πανταχοῦ εἶναι ἐκδηλον τὸ δαιμόνιον τοῦ ποιητοῦ, αἱ ὑψηλαὶ τοῦ ἰδέαι, ἡ ἀκλόνητος θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ βάσις. Ἀπὸ τὸ θεῖον στόμα τοῦ Διρκαίου αὐτοῦ κύκνου ἔρχεται ὡς τρομερὰ ἔκρηξις μία γλώσσα μὲ καταπληκτικούς συνδασμούς λέξεων, ὡς ἐάν θέλῃ μὲ

αὐτὸ ὁ ποιητὴς νὰ τρομάξῃ τὸν ἀκροατὴν του καὶ νὰ τὸν παρασύρῃ μαγευμένον καὶ αἰχμάλωτον εἰς τοὺς ὑψηλοὺς κόσμους τῶν ὑπερόχων τοῦ ἰδεῶν. Ὁ ποιητὴς ἐξαίρει τὴν σημασίαν τῆς νίκης καὶ τὴν συνδυάζει μὲ ὠραίους ἑλληνικοὺς μύθους σχετιζομένους συνήθως μὲ τὴν πατρίδα τοῦ νικητοῦ ἢ συμβάλλοντας εἰς τὴν κατανόησιν τῆς σημασίας τοῦ ἐπιτευχθέντος ἀθλοῦ. Χρυσὰ παραγγέλματα εἶναι διάχυτα εἰς ὅλην τὴν ποίησιν τοῦ Πινδάρου. Ὁ χρησμοδὸς ποιητὴς γνωμοδοτεῖ σεβασμὸν πρὸς τὴν Ἀλήθειαν καὶ τὸν Νόμον.

Ἡ κατανόησις τῶν Πινδαρικῶν κειμένων εἶναι θεβαίως πρᾶγμα δύσκολον, ἡ δὲ ἀπόδοσις των εἶναι ἔργον ἂν μὴ ἀνέφικτον πάντως πολὺ δύσκολον. Μεγάλα πνεύματα τῆς ἱστορίας ἐθαύμασαν τὸν Πίνδαρον. Πολλοὶ προσεπάθησαν νὰ μιμηθῶν τὴν τεχνοτροπίαν του, ἄλλοι δὲ πάλιν ἐδοκίμασαν νὰ μεταφράσουν ἐπινίκους του. Ὁ Γκαίτε μετέφρασε τὸν πέμπτον Ὀλυμπιονίκην, ὁ Βιλαμόβιτς, μέγας φιλόλογος τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἄλλοι πολλοὶ διάφορα μέρη ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ ποιητοῦ. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι κατέχομεν σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐθεντικὴν μετάφρασιν τῶν Ὀλυμπιονίκων τοῦ Πινδάρου, ἐπιχειρηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ φιλοσόφου καὶ ποιητοῦ Θεοφίλου Βορέα, εἰς γλῶσσαν ρυθμικὴν καὶ λειτουργικῆς ἐπιβλητικότητος. Δίδεται τοιοῦτοτρόπως ἡ εὐκαιρία νὰ πλησιάσουν οἱ μὴ φιλόλογοι Ἕλληνες τὸν ὑψιστον λυρικὸν ποιητὴν, νὰ ἀπολαύσουν τὸν ὑψηλὸν του λυρισμὸν, νὰ ἀκούσουν καὶ νὰ αἰσθανθοῦν τὴν θεῖαν αὐτὴν φωνήν. Ἡ θαθεῖα καὶ εὐρεια ἑλληνομάθεια τοῦ καθηγητοῦ Βορέα, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς ἀνεγνωρισμένης ὑψηλῆς ποιητικῆς πνοῆς αὐτοῦ ἐπέτυχε τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ἀποδόσεως τοῦ κειμένου τοῦ ποιητοῦ εἰς τὴν νέαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Θὰ προσπαθῇ σω χρησιμοποιῶν τὴν τιμῶσαν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα μετάφρασιν αὐτὴν νὰ σᾶς μεταδώσω ὀλίγα μικρὰ δείγματα τῆς ποιητικῆς μεγαλοφυΐας τοῦ ἀθανάτου Πινδάρου.

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Μηδικῶν πολέμων. Ὁ Πίνδαρος ἔχει φθάσει τὴν κορυφὴν τῆς ποιητικῆς του δημιουργίας καὶ δόξης

ὅταν αἱ Ἀθηναὶ ἐμεγαλουργοῦν προασπιζόμεναι τὴν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν. Χαιρετίζει ἐνθουσιωδῶς τὸ προπύργιον αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὡς ἑξῆς:

Ὡ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰσοτέφανοι καὶ αἰοιδίμοι

Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθῆναι, δαιμόνιον πολιεθρον.

Δηλαδή:

Ὡ σύ, πόλις περιλαμπρος, τὴν ὁποίαν ἴων στέφανοι περιβάλλουν καὶ ὅλοι ἀνυμνοῦν

τῆς Ἑλλάδος προπύργιον, ἐνδοξοὶ Ἀθηναί, θείας πόλις!

Ἡ διαφορὰ μεταξύ μικροῦ καὶ μεγάλου ποιητοῦ εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν διαφορὰν μεταξύ ὑψηλοῦ καὶ αἰετοῦ, ὁ ὁποῖος ὀρμᾷ ἀπὸ τοῦ ὕψους καὶ συλλαμβάνει τὸ θῆραμα καὶ τοῦ κόρακος ὁ ὁποῖος χαμηλοπετᾷ καὶ κράζει:

ἔσται δ' αἰετός ὡκύς ἐν ποτανοῖς, ὃς ἔλαβεν αἶψα, τηλόθε μεταμαίόμενος, δαφονίνον ἄγραν ποσίν

κραγέται δὲ κοιλοὶ ταπεινὰ νέμονται.

Δηλαδή:

Ταχύς εἶναι μεταξύ τῶν πτηνῶν ὁ αἰετός,

ὅστις μακρόθεν σπεύδει καὶ συλλαμβάνει διὰ μᾶς

τὸ αἰμοσταγὲς θῆραμα διὰ τῶν ποδῶν· οἱ δὲ κόρακες χαμηλὰ πετοῦν μετὰ κρωγμῶν.

Ζωὴ χωρὶς δόξαν δὲν ἔχει ἀξίαν· Ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ τὸν μέγαν κίνδυνον

νὰ ἀποφύγῃ.

Ἄλλ' ἀφ' οὗ ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ἀποθάνῃ,

πρὸς τί νὰ κάθεται ἀφανὴς καὶ νὰ παρασκευάζῃ ἄδοξον γῆρας

μάτην, ἀμέτοχος ὄλων τῶν καλῶν;

Ἀλλαχοῦ:

Ἄλλ' ὦ ψυχὴ μου,

θέσε εἰς τὸν σκοπὸν πάλιν τὸ τόξον σου.

Εἰς ποῖον θὰ ἀπευθύνωμεν τὰ ἐνδοξα τῶν ὕμνων θελῇ,

ὅσα ρίπτει εὐμενὴς ἡ διάθεσις;

Ἰδοὺ πῶς παρακαλεῖ τὸν Δία νὰ δεχθῇ τὴν ἱερὰν πομπὴν ἑνὸς Ὀλυμπιονίκου:

Ἦνιοχε ὑπέρτατε τῆς ἀκαμάτου βροντῆς,

Ζεῦ

Ἐπικαλοῦμαι σέ, διότι αἱ ὦραι, τὰς ὁποίας σύ κυβερνᾷς,

ἀνακυκλοῦμεναι μὲ ἔστειλαν ἐδῶ μετὰ πολυμόλπων τῆς φόρμιγγος ὠδῶν ὕμνητὴν ἄθλων ὑψηλοτάτων.

Ναί, ὅταν εἰς τοὺς φίλους συμβαίη τὸ καλόν,

οἱ ἀγαθοὶ προθύμως ἀκούουν τὴν εὐχάριστον ἀγγελίαν.

Ἄλλ' ὦ υἱέ τοῦ Κρόνου, ὅστις κατέχεις τὴν Αἴτνην τὴν ἀνεμόπληκτον,

ἡ ὁποία τὸν ἰσχυρὸν Τυφῶνα πιέζει, τὸ τέρας ἐκεῖνο μὲ τὰς ἑκατὸν κεφαλὰς,

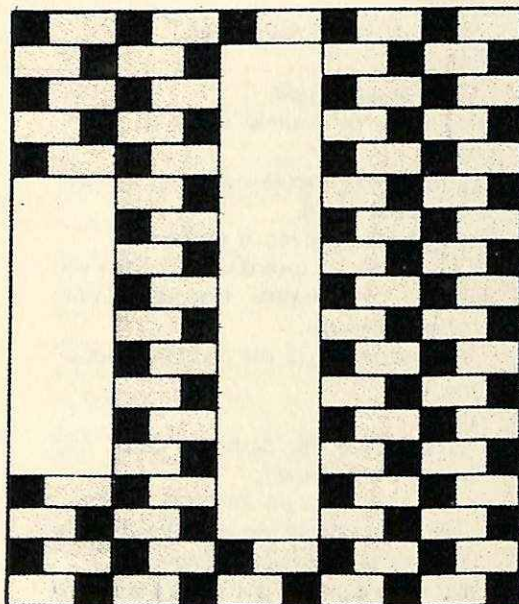
τῶν χαρίτων ἔνεκα δέξαι τὴν ἱερὰν ταύτην τοῦ Ὀλυμπιονίκου πομπήν,

αἶγλην ἀέναντον τῶν εὐρυσθενῶν ἀρετῶν.

Πλήρης ἡμερῶν καὶ δόξης ἀπέθανεν ὁ Πίνδαρος εἰς Ἀργὸς τὸ 438 π.Χ. εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν. Ζῶν ἀνεγνωρίσθη ἐθνικός ποιητὴς πάσης τῆς Ἑλλάδος. Αἱ Ἀθηναὶ τὸν ἐτίμησαν ἰδιαίτερος κατέστησαν αὐτὸν πρόξενον τῆς πόλεως των εἰς Θήβας, εἰς δὲ τὰς Ἀθῆνας, ἔστησαν εἰς αὐτὸν ἀνδριάντα. Οἱ Δελφοὶ ἱδρυσαν ἰδιαίτερον θρόνον διὰ τὸν ποιητὴν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος διεφύλαξε τὴν οἰκίαν τοῦ ποιητοῦ ὅταν κατέλαβε τὰς Θήβας. Ὁ Λατίνος ποιητὴς Ὁράτιος τελειώνει ὡς ἑξῆς τὴν θαυμασίαν του Ὀδὴν πρὸς τὸν ποιητὴν:

Ἐκπαγλος πνοὴ τὸν Διρκαῖον κύκνον αἶρει, ὅταν εἰς αἰθερίους χώρας φέρεται.

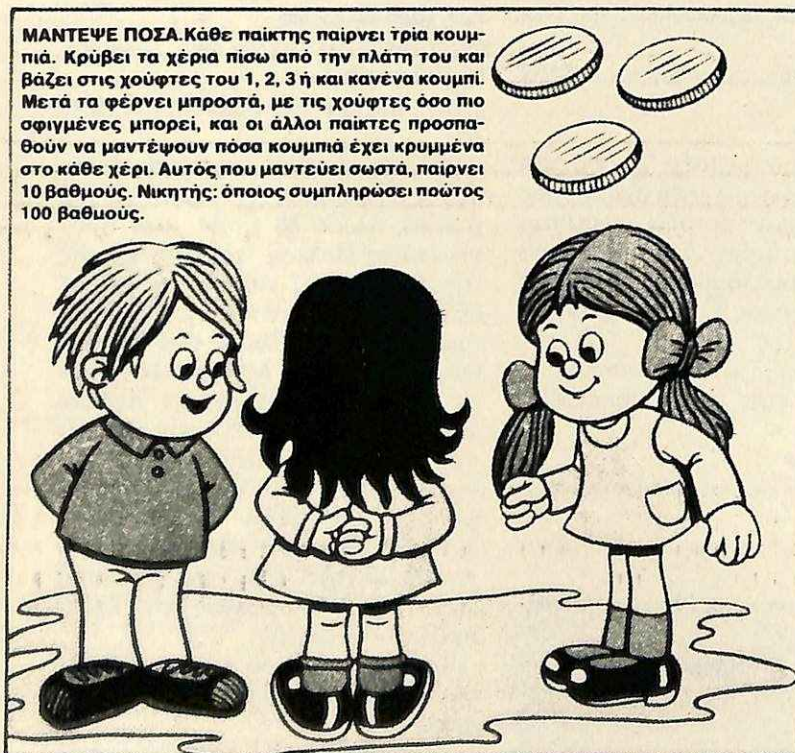
Καθηγ. Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ (Ε.Ε.Σ.Ν., Μάρτιος 1949)

Ο ΤΟΙΧΟΣ. Οι χτίστες παράτησαν στη μέση τη δουλειά τους και πήγαν για ύπνο! Πόσα τούβλα λείπουν από τον τοίχο; (Το κάθε μαύρο ισοδυναμεί με μισό τούβλο).

ΖΕΣΤΟ Ή ΚΡΥΟ. Ένα αγαπημένο παιχνίδι, που πάντα διασκεδάζει. Ένας παίκτης βγαίνει από το δωμάτιο και στο διάστημα της απουσίας του οι άλλοι κρύβουν ένα αντικείμενο. Όταν επιστρέψει στο δωμάτιο, προσπαθεί ν' ανακαλύψει τι έκρυψαν, και οι άλλοι τον βοηθάνε. Λένε «κρύο» όταν αυτός είναι μακριά από την κρυψώνα και «ζεστό, πιο ζεστό, καυτό!» όσο πλησιάζει το αντικείμενο. Νικήτης: όποιος βρει το κομμένο αντικείμενο σε μικρότερο χρόνο.

ΜΑΝΤΕΨΕ ΠΟΣΑ. Κάθε παίκτης παίρνει τρία κουμπιά. Κρυβεί τα χέρια πίσω από την πλάτη του και βάζει στις χούφτες του 1, 2, 3 ή και κανένα κουμπί. Μετά τα φέρνει μπροστά, με τις χούφτες όσο πιο σφιγμένες μπορεί, και οι άλλοι παίκτες προσπαθούν να μαντέψουν πόσα κουμπιά έχει κρυμμένα στο κάθε χέρι. Αυτός που μαντεύει σωστά, παίρνει 10 βαθμούς. Νικητής: όποιος συμπληρώσει πρώτος 100 βαθμούς.

ΣΕ ΚΩΔΙΚΑ. Κάθε σύμβολο αντιπροσωπεύει έναν αριθμό. Παιρνοντας για παραδείγματα τα σύμβολα που είναι αποκωδικοποιημένα, μπορείς να βρεις τους τρεις αριθμούς στο κάτω μέρος της εικόνας:

$1423 = 7109$ $(1437 = 4853)$

WZL =

FRONTIER=

RETURN

**Τό παιδικό παραστράτημα
καί ἡ ἐγκληματικότητα τῶν νέων**

(ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ)

**Β' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ**

Σήμερα, όλο και περισσότερο, άτυχώς, παριστάμεθα μάρτυρες παντοειδών παραπονημάτων - ακόμη και έγκλημάτων -, πού διαπράττονται από νέους, άπροσάρμοστους στις συμβουλές των ένηλίκων, ή νέους πού στερήθηκαν τής σωστής οικογενειακής, σχολικής και κοινωνικής διαπαιδαγωγήσεως και μέριμνας. Μεταξύ αύτών, έμφανίζονται δυστυχώς και μερικές περιπτώσεις πραγματικά πωρωμένων νέων και συναισθηματικά ψυχρών έγκληματιών, πού, σάν ήμεδαποί «γκάγκοτες», γίνονται ήρωες φρικιαστικών και ιδιαίτερως ειδεχθών, όπως αναγράφει ή Δικονομία, έγκλημάτων.

Σήμερα, όλο και περισσότερο άτυχώς λέγεται ότι υφίσταται «κρίσις του πολιτισμού» μας, ότι έπιπολάζει «ήθικοκοινωνική κρίσις» και ότι έξαπλώνεται «κρίσις της νεολαίας μας».

Πάντως, τόσο ἡ πρόληψις, ὅσο καὶ ἡ ἀντιμετώπισις, καὶ μάλιστα ἡ καταπολέμησις τοῦ νεανικοῦ παραστρατήματος καὶ τῆς ἐφηβικῆς ἐγκληματικότητος, ἐπιβάλλεται νὰ γίνον ἀντικείμενο συστηματικῆς ἀντιμετωπίσεώς των, ἀπὸ τῶν κατωτάτων βαθμίδων τῆς κοινωνίας - ἀπὸ τοῦ ἀπλοικοῦ ἀνθρώπου, - μέχρι τῶν ἀνωτάτων βάθρων τῶν ταγῶν τῆς Νομοθετικῆς, τῆς Δικαστικῆς καὶ τῆς Ἑκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ὡς καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, τῆς Πνευματικῆς καὶ τῆς Κοινωνικῆς Ἠγεσίας. Ὅλα δὲ αὐτά, βάσει προγράμματος καὶ μεθόδων οἰκουμενικῆς ἀναγνωρίσεως καὶ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς, ὅχι δὲ ἀφηρημένων καὶ ἀνεξάρτητων τῶν δεδομένων συνθηκῶν τῆς σύγχρονης ζωῆς καὶ νοοτροπίας, ὡς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος.

“Ας τονισθεί όμως επίσης - και μάλιστα με μεγάλη έμφαση - ότι, σέ περίοδο επίφοβης ταραχής και ολέθριας κρίσεως, σέ περίοδο δεινής επιθετικότητας και βιαιότητας, σέ περίοδο έκδηλου κλίματος γενικευόμενης ήθικης καχεξίας, ή ειρηνόφιλη, και μέ κάθε θυσία φιλοσυμβιβαστική πολιτική τού ήπιου κλίματος, εκείνων, πού, κατά συνήθεια, δογματίζουν περί ήθικης ή εκείνων πού, τυχόν, πιστεύουν στήν αυτόματα - και ιδίως στή σύντομη και ολοκληρωτική άνακωνικοποίηση τών έγκληματούντων νένων, και μάλιστα τών μεταξύ αυτών νεαρών τοξικομανών ατόμων, καθίσταται αυτόπιστική χίμαιρα, δεδομένου ότι τά άποτελέσματα τής... καταπραϋντικής φιλοσυμβιβαστικής αυτής πολιτικής άπεδείχθησαν πάντοτε έωλα. Μέ πα-

ρόμοια τακτική αντιμετώπισεως «οὐκ ἔσται τῶν κακῶν παῦλα».

Ζωηρή, λοιπόν, ανησυχία κατέχει τόν όμιλούντα. 'Ανησυχία, δικαιολογημένη από τήν απογοήτευση γιά τό σήμερα καί τήν άβεβαιότητα γιά τό αύριο, ώς πρός τήν πορεία μέ έπίγνωση σύγχρονων ανθρώπων καί μάλιστα νέων ανθρώπων.

Τι τέχεται η έπιούσα; Ποιά δύναμις θά στηρίξει τούς
 ὅσους ψυχικά νεκρούς, πνευματικά πειναλέους καί
 ἠθικά παραστρατημένους νέους τῆς ἐποχῆς μας; Τι
 κι' ἂν ὁ τεχνικός πολιτισμός ἔφθασε στό ζενιθ κι' ὁ
 σύγχρονος ἄνθρωπος βάδισε πάνω στή σελήνη καί
 αἰωρήθηκε στό ἀχανές διάστημα... διά τό κατασκο-
 πεύειν τās κινήσεις τῶν πολεμίων; Εἶναι δυνατόν νά
 ἐκληφθεῖ ὁ ἄνθρωπος μόνο σάν μιᾶ ἄψυχη βιολογική
 μηχανή; Καί πόθω, καί ὥς τότε θά πορεύεται ἡ ὑλική
 αὐτή μηχανή δίχως ὁδηγό τήν ψυχή;

Ποιός υπεράνθρωπος Κυβερνήτης θά οιάκισει καί
θά προανατολίσει τό δεινόν κλυδωνιζόμενο ἀνθρώ-
πινο σκάφος, «ἐν μέσῳ τοῦ σύγχρονου οἰνοπὸς
πόντου» καί τῶν συνεχῶς ἐναλασσόμενων καταλυτι-
κῶν ρευμάτων τῆς κόσμογονικῆς ἐποχῆς μας;

“Αλλ’ εὐτυχῶς γιὰ τὴν ταλαιπώρη ἀνθρωπότητα, ὑπάρχει Κυβερνήτης, σάν ὕψιστη ὄντολογικὴ καὶ ἀξιολογικὴ πραγματικότης, τὴν ὁποία ἐμφύτως ἀναζητεῖ ὁ πολυπαθὴς ἄνθρωπος.” Ὅταν ἡ ἀλαζονικὴ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου ἀποδεικνύεται διανοητικὴ καὶ σωματικὴ ἀδυναμία, ὅταν ὁ τραγικός ἀνθρώπος περιέρχεται σὲ ἀδιέξοδο, τότε διανοίγεται μπροστὰ του ὁ δρόμος τοῦ Παντοδυναμοῦ.

Υπάρχει, όμως η άει σάζουσα και άει καινή Χριστιανική Πίστις και οι πραγματικοί φορείς της, που έμπράκτως πιστεύουν στο Αιώνιο, που συναισθηματικά, νοητικά και βουλητικά θρησκεύουν.

Στις ημέρες μας παρατηρείται βέβαια, κυρίως στη Δύση, ροπή των νέων για τόνωση της θρησκευτικότητας τους. Πρέπει να πούμε ότι οι ομάδες αυτές των «Παιδιών του Θεού» αποτελούν κατ' αρχήν κάποιο ενοίκαιο σημείο, γιατί προδίδουν την αγώνια πολλών μελών τους για την απώλεια της ταυτότητάς τους. Άλλα, η βιομηχανοποίησης των κινήσεων των ομάδων τούτων, που παρατηρείται κυρίως στην Αμερική, και τό ηθικά αμφίβολο ποιόν των ηγετών τους, μήπως αποτελούν μέρος της αίρετικής πανοπρermίας που παρατηρείται εσχάτως στον νέο και στον παλιό κόσμο;

- Τό βέβαιο είναι - καί τό ξαναλέμε - ὅτι ὑπάρχει διψα
- τῆς νεολαίας γιά γνησιότητα καί ἀλήθεια καί ἀγάπη

καί ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη νά χαραχθεῖ μιά σωστή γραμμή στή μόρφωση καί στήν καθοδήγησή της. Αὐτό μᾶς ὑποχρεώνει νά συνειδητοποιήσουμε τήν βαρειά εὐθύνη μας γιά τό παιδικό παραστράτημα καί τήν ἐφηβική ἐγκληματικότητα. Αὐτό μᾶς ὑποχρεώνει σέ ἀναπροσαρμογή τῶν μεθόδων ἀντιμετώπισεως τοῦ κακοῦ. Πρέπει ἔμεις νά δημιουργήσουμε ἕνα κλίμα ἐμπιστοσύνης γιά ν' ἀρχίσει ἕνας πραγματικά ἐπιοκοδομητικός διάλογος μέ τούς νέους.

Γιά τήν πρακτική, λοιπόν, προληπτική κυρίως, ἀντιμετώπιση τοῦ παιδικοῦ παραστράτηματος ἀπαιτεῖται:

- Συνέπεια θρησκευτικῆς, πολιτικῆς καί πνευματικῆς ἡγεσίας.

- Συνέπεια τῶν Χριστιανῶν σάν γονέων, ἐπιστημόνων, ἐμπόρων, ὑπαλλήλων, ἐργατῶν.

- Συμμετοχή οὐσιαστική τῆς ποιμανομένης Ἐκκλησίας, δηλαδή ὅλου τοῦ πληρώματός της, δηλαδή, σέ τελευταία ἀνάλυση, ὅλων τῶν Χριστιανῶν, σέ κάθε πτυχή τῆς ζωῆς, μάλιστα δέ στήν κοινωνική ζωή.

Πολιτική δραστηριότητα τοῦ Χριστιανοῦ σημαίνει προσωπική μαρτυρία τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ στόν πολιτικοκοινωνικό στίβο (Γ. Μεταλληνός).

- Υιοθέτηση τοῦ διαλόγου μέ τή Νεολαία μας.

Πρέπει νά καταλάβουν καί νά πιστεύουν ὅτι, σάν Χριστιανοί καί Ἕλληνες νέοι, ὀφείλουν νά ἀγωνίζονται γιά τά δικά τους ἰδανικά - τά Ἑλληνοχριστιανικά - καί ὄχι γιά ψεύτικα καί ξένα ἰδανικά.

- Ἐξαρσις τῆς ἀτελείας καί ἀνεπαρκείας τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς ἐξαρτήσεώς του ἀπό τόν Δημιουργό.

- Προβολή μεγάλων προσωπικοτήτων πού θρησκεύουν, γιά τήν ἀπάλειψη τῆς πλάνης ὅτι ἡ πίστις εἶναι ὑπόθεσις τῶν ἀδυνάτων, τῶν ἀγραμμάτων καί τῶν πτωχῶν.

- Κατάλληλη οἰκογενειακή καί σχολική διαπαιδαγώγησης.

- Ἀντιμετώπιση τῆς ἀθειστικῆς προπαγάνδας μέ ἀπολογητική διδασκαλία καί μέ ἀπλές, σύντομες καί εὐκολονόητες συγγραφές.

- Συνεχῆς αὐτοκριτική, συναισθησις εὐθύνης καί ἐπιτέλεισις στό ἀκέραιο τοῦ μεγάλου χρέους τῶν φορέων τοῦ ἔργου ἀγωγῆς τῆς νεολαίας.

- Παρέμβασις μαχητική - μέ ἐπιχειρήματα ἀκαταμάχητα - τῶν πραγματικά ὀλοκληρωμένων πνευματικῶν ταγῶν, σέ κάθε περίπτωση κοινωνικῆς, πολιτικῆς, ἠθικῆς καί πνευματικῆς ἀναστατώσεως καί ἐξαρθρώσεως. Ὅταν ἡ κοινωνία κινδυνεύει νά καταποντισθεῖ, ὁ πνευματικός ἀνθρώπος δέν εἶναι ἐπιτρεπτό νά παραμένει ἀσυγκίνητος καί ἐγκληματικά ἀδιάφορος καί ἀμέτοχος.

- Ἐνίσχυσις, ἀναμόρφωσις καί πρό πάντων ἐκσυγχρονισμός τοῦ θεσμοῦ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καί τοῦ ὅλου κατηχητικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

- Ἀνωθεν ἐπιστράτευσις τοῦ Ραδιοφώνου καί τῆς τηλεοράσεως γιά τή βελτίωση τῶν προγραμμάτων τους, ὡς πρὸς τό θρησκευτικό, πατριωτικό, φρονηματιστικό καί μορφωτικό περιεχόμενό τους.

Ἀνάγκη ἐθνικῆς ἀναπροσαρμογῆς καί ἐπαναπροσανατολισμοῦ, ὡς καί ἐπιστροφῆς πρὸς τίς πηγές μας, πρὸς τήν πίστιν τῶν Πατέρων.

Γιά τήν πρακτική ἀντιμετώπιση καί πάταξη τοῦ παιδικοῦ παραστράτηματος καί τῆς ἐγκληματικότητος τῶν νέων θά ἀπαιτηθεῖ, γενικώτερα:

- Ἡ συνεχῆς, συστηματική, ἐπιστημονικῶς ὀρθή, ἡ πλήρης καί σέ βάθος χωροῦσα, ἡ εἰλικρινής, ἡ ἐντιμὴ καί καλόπιστη ἐκπαίδευσις τῶν νέων.

- Ἡ ἀνυποχώρητη βούλησις γιά ἀτεγκτὴ ἐφαρμογὴ μίας ἐπιμελῶς μελετημένης καί ὀρθῶς ἀποφασισμένης καί λεπτομερῶς ὁργανωμένης ἀντιμετώπισεως τῆς συνεχῶς ἐπιδεινιζομένης καταστάσεως.

- Ἡ δυναμική, στήν ἀνάγκη, κατασταλτικὴ ἀγωγή μέ δρακόντεια μέτρα. (Παράδειγμα, ἡ ἐπιτυχία τοῦ νόμου 4000/1959).

- Ἡ σύντομη προσπάθεια γιά ἀνακοινωνικοποίηση - δηλαδή γιά ἐπανένταξη στήν κοινωνία - τῶν νέων πού παρεκτράπηκαν καί πρό πάντων.

- Ἡ δίχως λιποψυχίες, ἡ δίχως συμβιβασμούς ὁμολογία πίστεως στίς ἀξίες τῆς Ἑλληνικῆς Αἰωνιότητος.

Βέβαια, ἀπ' τίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος, τὰ Κράτη ἀναγνώρισαν τήν σημασία, ἀλλὰ καί τήν ἀνάγκη καί τήν ἀποτελεσματικότητα τῆς ἀντιμετώπισεως τῶν παιδικῶν παραστρατημάτων. Πολλές χώρες, μέ νέες μεταρρυθμιστικές ιδέες γιά τήν λεγόμενη ἐπιμέλεια ἀνηλίκων, ἐφάρμοσαν σέ παραπτώματα ἢ πλημμελήματα τούς τήν μέθοδο τῆς διαπαιδαγωγήσεως, ἀντὶ τῆς τιμωρίας.

Ἐμφανίσθηκαν τότε τὰ Δικαστήρια Ἀνηλίκων, μέ νόμους πού ἀφοροῦσαν τήν προστασία τους ἀπὸ τήν κατ' ἐπάγγελμα ἐπαίτεια, τήν ἀλητεία καί ἄλλα παραπτώματα. Γεννήθηκε τότε καί ὁ θεσμός τῶν Ἐπιμελητῶν Ἀνηλίκων, πού ἀποτελοῦν τό βῆθρο τῶν Δικαστηρίων Ἀνηλίκων.

Οἱ Ἐπιμελητὲς Ἀνηλίκων σέ κάθε περίπτωση παιδικοῦ ἢ ἐφηβικοῦ παραπτώματος συγκεντρώνουν ὅλα τὰ στοιχεῖα, ὥστε ἡ ἐκθεσις πού θά παρουσιάσουν στό Δικαστήριο Ἀνηλίκων νά εἶναι ἀντικειμενική τῶν γεγονότων καί ἀναμορφωτική τοῦ παραστρατημένου, πού, πολλές φορές, στοιχεῖ καί πάλι στὰ πλαίσια τῆς νομιμοφροσύνης. Ἄλλως, ὁ Ἐπιμελητὴς Ἀνηλίκων ἀναγκάζεται νά εἰσαγάγει τόν φάκελλο τοῦ παραστρατημένου γιά ἐκδίκηση πταισματος ἢ Πλημμελήματος Ἀνηλίκου.

Κατὰ συνέπεια, ἡ ἀσκούμενη ἀπ' τό Κράτος σωφρονιστικὴ καί κατασταλτικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ σύγχρονου ποικιλόμορφου παραστράτηματος καί τῆς κατὰ συρροὴν μάλιστα ἐγκληματικότητος τῶν νέων δέν εἶναι δυνατόν νά ἀποδώσει, αὐτὴ καί μόνη, τὰ ἀναμενόμενα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα. Χρειάζεται καί ἡ προληπτικὴ ἀντιμετώπισις τῆς, μέ τή βοήθεια τῆς Εὐγονικῆς Ἐπιστήμης, τῆς Οἰκογενείας, τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Σχολείου, τῆς Πνευματικῆς ἡγεσίας, τῆς Κοινωνικῆς Πρόνοιας, τῶν Ἐπιμελητῶν Ἀνηλίκων καί γενικώτερα τῶν Κοινωνικῶν Λειτουργῶν, τοῦ Τύπου καί ὅλων τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὡς καί τῶν σοβαρῶν κοινωφελῶν Φιλανθρωπικῶν Ὀργανώσεων, Ἐταιρειῶν καί Συλλόγων. Ὡς τὰ σήμερα, τὰ Δικαστήρια Ἀνηλίκων λειτουργοῦσαν στὰ πλαίσια τῶν προστατευτικῶν αὐτῶν γιά τούς ἀνηλίκους Ὀργανώσεων.

(Συνεχίζεται)

Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ πρὸς τούς μαθητές

Ἔτσι εἶδε ὁ Ἀθηναῖος γελοιογράφος
ΒΑΣ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
τά πρόσφατα ἐπεισόδια
τῶν ἀξιοθρήνητων «πάνκς».

Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ἡ δεσποζούσα ἐκείνη πολιτικὴ καί στρατιωτικὴ φυσιογνωμία τοῦ '21, ἐπεσκέφθη τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1838 τό «Ἑλληνικόν Γυμνάσιον τῆς πρωτεύουσας», δηλαδή τό Γυμνάσιον τῆς πρωτεύουσας, τό σημερινόν Α' Γυμνάσιον Ἀθηνῶν. Γυμνασιάρχης ἦτο τότε ὁ Γεώργιος Γεννάδιος, ὁ μεγάλος διδάσκαλος τοῦ Γένους, μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας ἐθνικὰς καί πνευματικὰς προσωπικότητας τῆς πατρίδος μας.

Ὁ Κολοκοτρώνης ἦτο μὲν μέγιστος νοῦς, ἀλλὰ καί τελείως σχεδὸν ἀγράμματος. Καί δι' αὐτὸ ἐπονοῦσε ἀκόμη περισσότερον τὰ γράμματα καί συνεχῶς ἔλεγε εἰς τούς νέους νά εἶναι ἐπιμελεῖς. Ἐνεθουσιάσθη λοιπόν, ὅταν εὐρέθημεταξὺ τῶν μαθητῶν καί ἠθέλησε νά τοὺς ὁμιλήσῃ. Καί - ὥς σημειωθῇ, - ἦτο περὶ φημος ρήτωρ καί εἶχε πολλὰς γνώσεις. Ὁ χώρος ὅμως ἦτο στενός καί ἔμειναν σύμφωνοι μέ τόν γυμνασιάρχην νά ὁμιλήσῃ εἰς τούς μαθητάς τήν ἐπομένην εἰς τήν Πνύκα.

«Τὴν ἐπαύριον - λέγει ὁ χρόνογράφος τῆς ἐποχῆς - δύο ἀπεσταλμένοι μαθηταὶ προσεκάλεσαν

ἀπὸ τήν οἰκίαν τοῦ τόν Στρατηγόν Κολοκοτρώνην εἰς τήν Πνύκα. Οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν ἠγνόουν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τό πράγμα. Ἀμα ὅμως ἡ φήμη διεδόθη, συνέβρευσσε πλῆθος διαφόρων ἐπαγγελλμάτων καί τάξεων ἀνθρώπων». Καί ὁ Κολοκοτρώνης, ἀρχίζει νά ὁμιλῇ ἐνώπιον τῶν μαθητῶν καί τοῦ κόσμου. Σιγὴ νεκρικὴ. Ὅλοι ἐκρατοῦσαν τήν ἀναπνοήν των.

«Παιδιά μου! - προσφωνεῖ ὁ Κολοκοτρώνης. - Εἰς τόν τόπον τοῦτον, ὅπου ἐγὼ πατῶ σήμερον, ἐπατοῦσαν καί ἐδημηγοροῦσαν τόν παλαιόν καιρὸν ἄνδρες σοφοὶ καί ἄνδρες μέ τούς ὁποίους δέν εἶμαι ἄξιος νά συγκριθῶ, καί οὔτε ἐγὼ νά φθάσω τὰ ἴχνη των. Ἐγὼ ἐπιθυμοῦσα νά σᾶς ἰδῶ παιδιά μου, εἰς τὴν μεγάλην δόξαν τῶν προπατόρων μας, καί ἔρχομαι νά σᾶς εἰπῶ ὅσα εἰς τόν καιρὸ τοῦ Ἀγῶνος μας καί πρὸ αὐτοῦ καί ὕστερα ἀπὸ αὐτόν ὁ ἴδιος ἐπαρτήρησα, καί ἀπ' αὐτὰ νά κάμωμεν συμπερασμούς καί διὰ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν σας, μολονότι ὁ Θεὸς μόνος ἡξεῦρε τὰ μέλλοντα». Καί συνεχίζει ὁ Γέρος τοῦ Μοριά:

«Καί διὰ τούς παλαιούς Ἕλληνας ὁποίας γνώσεις εἶχαν καί ὁποίας δόξαν καί τιμὴν ἔχαιραν κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη τοῦ καιροῦ των, ὁποίους ἥρωας στρατηγούς, πολιτικούς εἶχαν, διὰ ταῦτα σᾶς λέγουν καθ' ἡμέραν οἱ διδασκαλοὶ σας καί οἱ πεπαιδευμένοι μας. Ἐγὼ δέν εἶμαι ἄρκετός. Σᾶς λέγω μόνον πὼς ἦταν σοφοὶ καί ἀπὸ ἐδῶ ἐπήραν καί ἐδανείσθησαν τὰ ἄλλα ἔθνη τὴν σοφίαν των...».

Ὅμιλεῖ κατόπιν διὰ τὴν διχόνοιαν: «... Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες, οἱ πρόγονοί μας, ἐπέσαν εἰς τὴν διχόνοια καί ἐτρώγοντο μεταξὺ των καί ἔτσι ἔλαβαν καιρὸν πρῶτα οἱ Ῥωμαῖοι, ἔπειτα ἄλλοι βάρβαροι, καί τοὺς ἐκυρίευσαν καί τοὺς ὑπέταξαν. Ὑστερα ἦλθαν καί οἱ Μουσουλμάνοι καί ἔκαμαν ὅ,τι ἠμποροῦσαν διὰ νά ἀλλάξῃ ὁ λαὸς τὴν πίστιν του. Ἐκοψαν γλῶσσες, πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον νά τὸ κατορθώσουν. Τὸν ἕνα ἔκοπταν, ὁ ἄλλος τὸν σταυρὸν τοῦ ἔκαμνε...».

Ἐρχεται κατόπιν εἰς τὴν φρικτὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Καί λέγει: «Καί τοιοῦτοτρόπως κάθε ἡμέρα ὁ λαὸς

ελίσγνενε και έπτώχυνεν. Είς αυτήν τήν δυστυχισμένην κατάστασιν μερικοί από τούς φυγάδας γραμματισμένους μετέφραζαν και έστελλαν εις τήν Έλλάδα θιβλία. Καί εις αυτούς πρέπει να χρεωστούν ευγνωμοσύνην, διότι ευθύς όπου κανέναν άνθρωπον από τόν λαόν έμάνθανε τά κοινά γράμματα εδιάβαζεν αυτά τά θιβλία και έβλεπε ποίους είχομεν προγόνους, τί έκαμεν ο Θεμιστοκλής, ο Άριστείδης και άλλοι πολλοί παλαιοί μας, και έβλέπαμεν και εις ποίαν κατάστασιν εύρισκόμεθα και εις τόν νούν να τούς μιμηθώμεν και να γίνωμεν ευτυχέστεροι, και έτσι έγινε και προώδευσεν ή Φιλική Έταιρεία. "Όταν απεφασίσαμεν να κάμωμεν τήν Έπανάστασιν, δέν έσυλλογισθήκαμεν ούτε πόσοι ήμεθα, ούτε πώς δέν έχομεν άρματα, ούτε ότι

οι Τούρκοι έβαστούσαν τά κάστρα και τάς πόλεις, ούτε κανέναν φρόνιμος μας είπε πού πάτε εδω να πολεμήσετε;... Άλλά ως μια βροχή έπεσεν εις όλους ή επιθυμία τής έλευθερίας μας και όλοι, και οι κληρικοί και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, έσυμφωνήσαμεν εις αυτόν τόν σκοπόν, και εκάμαμεν τήν επανάστασιν...».

Έπανερχεται πάλιν εις τήν διχόνοϊαν ο Κολοκοτρώνης. Τονίζει τήν καταστροφήν, πού προέκυψεν από αυτήν κατά τήν διάρκεια τής Έπαναστάσεως, όπως επίσης και τά αγαθά τής όμονοίας. Καί καταλήγει:

«Πρέπει να φυλάξετε τήν πίστιν σας και να τήν στερεώσετε, διότι, όταν επιάσαμεν τά άρματα, είπαμεν πρώτα υπέρ πίστεως και έπει-

τα υπέρ Πατρίδος... Να μην έχετε πολυτέλειαν, να μη πηγαίνετε εις τούς καφενέδες και εις τά μπιλιάρδα. Να δοθήτε εις τάς σπουδάς σας, και καλύτερα να κοπιάσετε όλίγον δυο και τρεις χρόνους και να ζησετε έλευθεροι εις τό έπίλοιπον τής ζωής σας, και να μη μείνετε άγραμμάτοι, να σκλαβωθήτε εις τά γράμματά σας. Να ακούετε τάς συμβουλάς των διδασκάλων και γεροντοτέρων... Η προκοπή σας και ή μάθησίς σας να μη γίνη σκεπάρνι μόνον διά τό άτομόν σας, αλλά να κοιτάζη τό καλόν τής Κοινότητας, και μέσα εις τό καλόν αυτό εύρίσκεται και τό δικό σας...».

Λόγια λιτά και ύψηλά, λόγια πραγματικού Άρχηγού, πού πρέπει να συνοδεύουν πάντοτε τούς Έλληνας μικρούς και μεγάλους. («Ε.Ε.Σ.Ν.», Μάρτιος 1956)

ΣΟΦΕΣ ΥΠΟΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ

«... διά να μην εξευτελιζεσθε καθημερινώς να γυρεύετε πολιτικές προσασίας του άλφα και του θήτα...».

‘Ο Έλευθέριος Βενιζέλος

(ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)

πρός τήν έλληνική νεότητα

«Κοιτάzte πρώτα απ’ όλα ν’ αποκτήσετε σώμα γερό, διότι μόνον σώμα γερό είναι έτοιμο, αν τύχη ποτέ ανάγκη, να προασπίση τήν ανεξαρτησίαν τής πατρίδος και μόνον εις σώμα γερό όπως έλεγαν οι παλαιοί πρόγονοί μας, ήμποτε να έμφωλευση, και νους ύγιής και ψυχή γενναία. Φροντίσατε λοιπόν πρώτον διά τό σώμα σας, φροντίσατε δεύτερον διά τήν μόρφωσίν σας διά να είσθε βέθαιοι ότι θα πάτε μπροστά και διά να μην εξευτελιζεσθε καθημερινώς να γυρεύετε πολιτικές προσασίας του άλφα και του θήτα...».

“Όταν εφοδιασθήτε με αυτά τά πλεονεκτήματα, τότε εισερχόμενοι εις τήν κοινωνικήν ζωήν καθήκον έχετε να μην αποβλέπετε αποκλειστικώς εις τό άτομικόν συμφέρον, αλλά να συντονίζετε τό άτομικόν συμφέρον προς τό γενικόν συμφέρον τής κοινωνίας. Φροντίζετε εις τήν κοινωνικήν ζωήν να κάμνετε τό καλόν. Μάθετε ότι καμιά χαρά δέν ήμποτε να εξισωθή, με εκείνην τήν όποιαν αισθάνεται ένας άνθρωπος, ο όποιος είναι εις θέσιν να κάμνη καλόν εις τούς άλλους. Ίσως δέν σας εδόθη εύκαιρία να δοκιμάσετε τήν χαράν αυτήν. “Όταν σας δοθή θα ιδήτε ότι είναι ή μεγαλύτερα και γλυκυτέρα χαρά πού ήμποτε να αισθανθή ο άνθρωπος. Προσπαθήστε, λοιπόν, να εξυπηρετήτε τό κοινόν συμφέρον, μέσα εις τό όποιον θα ήμπορέσετε να ικανοποιήσετε και τό άτομικόν σας συμφέρον».

(«Ε.Ε.Σ.Ν.», Όκτ. 1930)

‘Η Θυσία του κάστορα

(Από τή 2η σελίδα)

φωτιά προσπαθούσε να διώξει τά σύννεφα με τή βοήθεια του αγέρα, αλλά εκείνα κρατούσαν γερά. Προσπάθησε να τά πνίξει με τόν Λάργκ, τόν πιστό καπνό, να κρυφτεί πίσω απ’ αυτόν, να τόν μετατοπίσει με μια κατεργάρικη μανούβρα για να τά απομακρύνει αλλά ή Γιάγκι, βασίλισσα στα σύννεφα, δέν υποχωρούσε.

Δυό μέρες κράτησε ή μάχη, με έναλλασσόμενες νίκες και ήττες στο τέλος όμως ή Γιάγκι νίκησε. Έρριξε τις τελευταίες εφεδρείες μέσα στη μάχη, κι ύστερα, σπρωγμένη από ένα έλαφρό αεράκι, χάθηκε.

Μέσα στο δάσος, πάνω στο ποτάμι, παντού, τά ζωά τήν χαιρετούσαν, κι ένα τραγούδι χαράς κι ευγνωμοσύνης ακούστηκε:

‘Η όμορφη ή Γιάγκι νίκησε τήν Ταρλάι.
Τιμή στη Γιάγκι πού σκότωσε τήν Ταρλάι.

Οι δυό κάστορες κατέβηκαν τό ποτάμι. Εκεί πού ή Ταρλάι δέν είχε φτάσει, ή ζωή είχε πάρει τόν φυσιολογικό της ρυθμό: όπου όμως ο καταστροφέας είχε περάσει, όλα ήσαν νεκρά.

Ταξίδευαν τέσσερις μέρες, βλέποντας μόνο γυμνούς κάμπους, πάνω απ’ τούς όποιους ξεχώριζαν οι σκελετοί των κολοσσών του δάσους. Έδώ κι εκεί ο Κράου, ο κόρακας, ξεπάστρευε τά υπόλοιπα απ’ τό πτώμα κάποιου ζωού, πού δέν πρόφτασε να τό φάει ή φωτιά.

Έφτασαν στον καταρράκτη τήν αύγή τής πέμπτης μέρας. Πρόβαλαν για να δουν από ψηλά τήν αποικία τους, μα τό θέαμα πού παρουσιάστηκε μπροστά στα μάτια τους τούς έκαμε να σταματήσουν κατάπληκτοι. Μέσα στην κοιλάδα, ως τις ύπώρειες των μακρινών βουνών, δέν υπήρχε πιά ούτε ένα δέντρο. Τά πάντα ήσαν γυμνά. Απ’ όλη εκείνη τήν θειεμένη βλάστηση, πού έκανε τήν κοιλάδα ένα παραδεισένιο τοπίο, δέν έμεινε τίποτε άλλο παρά κάποιος καρβουνιασμένος κορμός, μικρή μαύρη μουντζούρα μέσα σε κείνο τό έρημωμένο γκριζό.

Μόνο τό ποτάμι έσπαζε τή μονοτονία του απέραντου και έρημου κάμπου, τρέχοντας όρμητικό και γεμάτο λάσπη.

Μέσα στη λιμνούλα, πού σχηματίστηκε απ’ τό ποτάμι, φαινόταν ακόμα τό χωριό. Μερικοί κάστορες κολυμπούσαν στο ποτάμι.

– Πάμε, είπε ο Γκρόγκ, και πιάνοντας τήν όχθη άρχισε να κατεβαίνει.

‘Η γή ήταν σκεπασμένη μ’ ένα ανάλαφρο μαλακό μανδύα, πού μόλις τόν άγγιζες σκόρπιζε στο αέρα ή στάχτη.

Δέν βρήκαν τό φράγμα, είδαν όμως τά ερείπιά του. ‘Ο Κράπ ήταν μέσα στην καλύβα, προσπαθώντας να στερεώσει τά χωρίσματα.

– Δέν βρίσκεται ούτε ένα κλαδί για να διορθώσουμε τό σπίτι, είπε στους συντρόφους του.

‘Η γούνα του ήταν όλη τσουρουφλισμένη και κούτσαινε.

– Τι συνέβη, Κράπ; ρώτησε ο Γκρόγκ.
– ‘Ηρθε ή Ταρλάι, απάντησε.
– Τό ξέρω, μα κι ή αποικία τί έγινε;
– ‘Η Λέγκ, ή γυναίκα σου, δέν υπάρχει πιά. Ούτε ή Ντέρεκ, ή δική σου-είπε γυρνώντας στον Κρίφ-ούτε ή δική μου. Τά μικρά μας έπαψαν να ζούν.

Έγινε μια στιγμή σιωπή. Έπειτα συνέχισε:

– Πολλοί δέν υπάρχουν πιά...
– Πόσοι;
– Καμιά τετρακοσαριά... Έμειναν μόνον ο γερο-Τούρκ, ο Γκέλι, ο Σφάργκ, ο...
– Πόσοι; διέκοψε ξανά ο Γκρόγκ.
– Καμιά εκατοσταριά.
– Όλοι από τήν Ταρλάι;
– Ναί, από τήν Ταρλάι.

‘Ο Γκρόγκ κατέβηκε στην αποθήκη και άρχισε να ψάχνει για τόν Τούρκ.

– Πόσες είναι οι χαλασμένες καλύβες, Τούρκ;
– Έκατό περίπου, εκείνες όμως πού έμειναν, φτάνουν και περισσεύουν, δυστυχώς.

– Πόσοι άρσενικοί μείναμε;
– Ός τώρα καμιά σαρανταριά. Μπορεί όμως να έρθουν κι άλλοι απ’ τά διάφορα μέρη, πού είχαν πάει για τήν εποχή τους. Μά... δέν πιστεύω να γυρίσουν πολλοί.

– Τούρκ, ξέρω πως ή στιγμή δέν είναι καθόλου κατάλληλη: ωστόσο δέν έχουμε καιρό, τό φράγμα δέν υπάρχει πιά.

– Τό ξέρω.
– Πρέπει να τό ξαναφτιάξουμε.
– Τό ξέρω.
– Και τί περιμένουμε;
– Να ξαναγίνει τό Νέρ, τό δάσος.
– Ναί, αλλά ένα δέντρο μεγάλο, για να φτιαχτεί τό φράγμα, δέν γίνεται σε μια μέρα, ούτε σ’ ένα χρόνο.
– Τό ξέρω. Μα τί μπορεί να γίνει; Θα εγκαταλείψουμε τό φράγμα.

– Δέν μπορούμε, Τούρκ, δέν μπορούμε. Θα ήταν τό τέλος μας. Άκου, Τούρκ, σε παρακαλώ, φώναξε τούς άρσενικούς. Θα ξαναφτιάξουμε τό φράγμα.

– Και με τί υλικά, Γκρόγκ;
– Με τούς κορμούς απ’ τις ακατοίκητες καλύβες.
– Ίσως να χεις δικιο. Δέν θα είναι σαν πρώτα, μα κάτι θά ναι.

Κουνώντας ακόμα τό κεφάλι του, πως ναί, συμφωνεί, χτύπησε τό σύνθημα για τή σύναξη. Μετά από λίγο όλοι ήσαν μαζεμένοι τριγύρω του.

– ‘Ο Γκρόγκ έχει κάτι να μας πει, είπε.

– Άκούστε, μίλησε ο Γκρόγκ, ή Ταρλάι θανάτωσε τούς πιο πολλούς από μας. Μα τήν άνοιξη, πού θα φουσκώσει τό ποτάμι με τις πλημμύρες, θα παρασύρει τις θηλυκές και τά μικρά.

– Γιατί; ρώτησε κάποιος.

– Τό φράγμα έχει σπάσει. Με τό πρώτο φούσκωμα του ποταμού τά μικρά, πού θα έχουν γεννηθεί, θα πεθάνουν. Και-συνέχισε πιο άργά-αν αυτά πεθάνουν, ολόκληρη ή παροικία θα χαθεί.

Τόν άκουσαν σιωπηλά, κάνοντας διάφορες σκέψεις στις τελευταίες του λέξεις.

(Συνεχίζεται)

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Άνω: Οι Έρυθροσταυρίτες του Δημ. Σχολείου Άργυρουπόλεως Κιλκίς σε άναδάσωση καρμένου άλσους.
Κάτω: Οι Έρυθροσταυρίτες του Γ' Δημ. Σχολείου Πεύκης με δώρα για τή Σικιαρίδειο Στέγη Τυφλών.

